ΜΠΟΥΚΕΤΟ

ΕΤΟΣ 6ον

ΑΡΙΘ. 256

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΙΡΩΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΑ ΠΑΤΑΝΙΑ

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α

Ἡ ὀδοντόκρεμα **ΚΟΛΥΝΟΣ** χρησιμοποιουμένη ἐπὶ ἑβδομάδας ἀπαλλάσσει τοὺς ὀδόντας τῶν ὑπολειμμάτων τῶν τροφῶν, διαλύει τὸ ἐπίστρωμα καὶ καταστρέφει τὰς ἐπικινδύνους μολυσματικὰς ἑστίας, προστατεύει κατὰ τῶν πόνων τῶν ὀδόντων, τῆς σήψεως καὶ τῆς οὐλίτιδος. Τὸ στόμα διατηρεῖται δροσερὸν καὶ ὑγιεινὸν ἐπὶ ὥρας.

Δοκιμάσατε τὴν ΚΟΛΥΝΟΣ καὶ θ' ἀποφανθῆτε: "Πόσον καθαρὸν αἰσθάνομαι τὸ στόμα μου!"

ΚΟΛΥΝΟΣ
ΟΔΟΝΤΟΚΡΕΜΑ
ΜΟΝΟΣ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΜΩΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ
4 Εὐριπίδου 4 ΑΘΗΝΑΙ

Μὴ γνεῦτε
ἀπὸ τὰ μαγαζιὰ
ἀφοῦ "ἕνα φίλμ" --
γνεῦτε ἕνα
Agfa-φίλμ

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ
Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
(ΟΜΟΝΟΙΑ)

Κατήρτισε τμῆμα ΟΠΤΙΚΩΝ καὶ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ. Πλουσία συλλογὴ ἀπὸ Ὀμματοϋάλια ὅλων τῶν συστημάτων, Κρύσταλλα Punktal Zeiss Perfa. Διόπτρα δεύτερου καὶ πρισματικά. Φωτογραφικαὶ μηχαναὶ ὅλων τῶν διαστάσεων τῶν μᾶλλον φημισμένων ἐργοστασίων Roll-Films. Films-Packs κ.λπ. Ἐπιμελεστάτη ἐκτέλεσις οἱασδήποτε φωτογραφικῆς ἐργασίας. Ἐμφανίσεις, ἐκτυπώσεις, μεγεθύνσεις κ.λπ.

INDIAN MOTOCYCLES

ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ 9

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ: Μὰ εἶδες πόσο ἀγαπημένα ζοῦν ὁ Μανολάκης καὶ ἡ Νίτσα;

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ: Ναὶ μὰ ξεύρεις τὸ γιατί; Γιατί ἡ Νίτσα εἶνε πολὺ ἐξυπνη γυναῖκα καὶ δὲν ζητεῖ κάθε λίγο καὶ καινούργια φορέματα, ἀλλὰ βάφει μόνη της τὰ παλιά της μὲ τὰς θαυμασίας Γερμανικὰς Βαφὰς ὑφασμάτων «Arti» καὶ τὰ κάνει καινούργια.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ: Ἀ! γι' αὐτὸ μᾶς παρουσιάζεται ἡ Νίτσα κάθε λίγο καὶ μὲ καινούργιο φόρεμα, ἀμ' τότε τρέξε, πάρε μου κ' ἐμένα 2 πακετάκια βαφῆς «Arti» μπουὰ νὲ ρόζ. Ἔχω δὴ τὰ πούλοῦν στὸ ἐμπορικὰ καὶ τὰ Φαρμακεῖα τῆς γειτονιᾶς μας.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται πρὸς τρεῖς δραχμὰς ἕκαστον.

Δάνεια ἐπὶ πολυτίμων κοσμημάτων, χρεωγράφων, ἐμπορευμάτων, παρέχονται εἰς εὐνοϊκωτάτους ὅρους.

ΤΡΑΠΕΖΟΚΤΗΜΑΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
Α. Δ. ΣΙΑΤΡΑ
Βουλῆς 9

Ο ΜΑΙΕΥΤΗΡ—ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ
Α. Π. ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΣ
Τ. ἐπὶ πανεπιστημίου Ἰατρικῆς τῆς Μαιευτικῆς καὶ Γυναικολογικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου εἰδικῶς ἐν Παρισίοις σπουδάσας. Δέχεται 3 6 μ.μ. ἐν τῇ κλινικῇ του. 4 Ὁδὸς Ἀσκληπιοῦ 4

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΟΛΟΙ ΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»

ΚΑΡΔΙΑΚΙΔΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ Πατησίων 5 Ἐφαρμόζει ὅλα τὰ συστήματα τῆς φωτογραφικῆς τέχνης. Βραβεῖα Παρισίων—Ρώμης

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ

Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι Λέκκα 21α

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΡΗΝΟΥ

ΡΟΛΑΝΔΟΣ ΚΑΙ ΧΙΛΔΕΓΟΝΔΗ

Ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Καρολομάγνου, ὁ κόμης Ρολάνδος τῆς Ἀγγέρης, ἦταν ξακουσμένος σ' ὅλη τὴν Εὐρώπη γιὰ τοὺς θρυλικοὺς ἄθλους του. Ὁ ἡμίθεος αὐτὸς τῆς Δύσεως ἦταν τὸ δεξὶ χέρι τοῦ αὐτοκράτορος θείου του, πρῶτος καὶ καλύτερος σ' ὅλες τὶς ἐκστρατεῖες, δίνοντας τὸ παράδειγμα στὶς μάχες μὲ τὴ μυθώδη ἀνδρεία του. Κι' ὅταν ἀκόμη τὸ κράτος τοῦ Καρολομάγνου δὲν βρισκόταν σὲ πόλεμο μὲ ἄλλο κράτη, ὁ Ρολάνδος γύριζε τὶς διάφορες ἐπαρχίες, τιμωρῶντας τοὺς λῃστάς, προστατεύοντας τοὺς ἀδυνάτους καὶ τοὺς ἀθώους καὶ λαμβάνοντας μέρος σ' ὅλους τοὺς ἱππικοὺς ἀγῶνες ποὺ γινόντουσαν στὶς μεγαλουπόλεις.

Κάποτε, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ σκληρὴ ἐκστρατεία, ὁ Καρολομάγνος ἀποταμιεύθηκε μὲ τὴν Αὐλή του στὸ Παρίσι κ' ἐκράτησε κοντά του καὶ τὸν Ρολάνδο ποὺ ἦταν μέλος τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Συμβουλίου του.

Ἡ ἡσυχη ὅμως ζωὴ τῆς Αὐλῆς δὲν ἦταν εὐχάριστη γιὰ τὸν ὁρμητικὸ χαρακτῆρα τοῦ Ρολάνδου. Γι' αὐτὸ παρουσιάστηκε μιὰ μέρα στὸν αὐτοκράτορα καὶ τοῦ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ περιοδεύση στὶς ἐπαρχίες ἐκεῖνες τοῦ κράτους του, στὶς ὁποῖες δὲν εἶχε πάει ἀκόμη.

Ὁ αὐτοκράτωρ προσπάθησε νὰ τὸν μεταπείση, μὰ ὁ Ρολάνδος τὸν παρακάλεσε μὲ τόση ἐπιμονή, ποὺ στὸ τέλος ἐκεῖνος δέχτηκε καὶ τοῦδωσε τὴν ἄδεια.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρὶν νὰ ξημερώση, ὁ Ρολάνδος καβαλλίκεψε τὸ κοσμοξακουσμένο κι' ἀγαπητό του ἄλογο τὸ «Μπριλλιαντόρ» καὶ ἔφυγε ἀπ' τὸ παλάτι, ἀκολουθούμενος μόνο ἀπὸ ἕναν πιστό του ἱππόκομο.

Πέρασε τὶς ὡραῖες πεδιάδες ποὺ ποτίζει ὁ Μάρνης, ἀπὸ κεῖ ἀνέβηκε στὶς πλαγιὲς τῶν ἁγίων Βοσγίων καὶ τράβηξε πρὸς τὴν Φρανκονία. Στὸ δρόμο τιμώρησε πολλοὺς τυχοδιώκτας ἱππότας καὶ λῃστάς, κι' ἔπειτα πῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ, στὸν πύργο του, τὸν παλιό του φίλο καὶ συμπολεμιστὴ Κούρντιο τοῦ Φραγκεστάϊν.

Ἀφοῦ ἔμεινε δυὸ μέρες στὸν πύργο τοῦ φραγκεστάϊν, ὁ Ρολάνδος ξεκίνησε γιὰ τὶς γοητευτικὲς ὄχθες τοῦ Ρήνου, μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ ἐπισκεφθῆ ἑναν-ἑναν ὅλους τοὺς πύργους τῶν φεουδαρχῶν τῆς χώρας ἐκείνης.

Εἶχε φτάσει ἡ ἀνοιξις, ἡ ὄχθες τοῦ Ρήνου εἶχαν πρασινίσει κι' ἕνα βράδυ ὁ Ρολάνδος, ἀντίκρυσε ἀπὸ μακρυὰ τὸν ἐπιβλητικὸ πύργο τοῦ Ντράχεμπουργκ, χτισμένον σὲ μιὰ ἀπ' τὶς κορυφὲς τῶν Ἑφτὰ Βουνῶν. Ἔπειτα ἀπ' τὴ ζέστη τῆς ἡμέρας ἄρχισε ν' ἀπλώνεται στὴν κοιλάδα ἡ γλυκειὰ δροσιὰ τοῦ σουρουπώματος καὶ τὰ κοπάδια γύριζαν ἀργὰ στὶς στάνες τους. Ὁ Ρολάνδος σταμάτησε δυὸ βοσκοὺς καὶ τοὺς ρώτησε σὲ ποιὸν ἀνῆκε ὁ ὡραῖος ἐκεῖνος πύργος.

— Στὸν κόμητα Χέριμπερτ τοῦ Ντράχεμπουργκ, τοῦ ἀποκρίθηκαν ἐκεῖνοι.

Ὁ Ρολάνδος θυμήθηκε τότε ὅτι κάποιος φίλος του φεουδάρχης τῆς Φρανκονίας τὸν εἶχε παρακαλέσει νὰ διαβιβάση κάποια παραγγελία του στὸν κόμητα καὶ τράβηξε γιὰ τὸν πύργο του.

Εἶχε ἀρχίσει νὰ νυχτώνη ὅταν ὁ θρυλικὸς ἐκεῖνος ἥρως ἔφτασε στὸν πύργο καὶ χτύπησε στὴν πόρτα.

Μόλις εἶπε τὸ ὄνομά του, ὁ ἴδιος ὁ κόμης κατέβηκε στὸ προαύλιο νὰ τὸν ὑποδεχτῆ, μὴ ξέροντας πῶς νὰ ἐκδηλώση τὴ χαρά του γιὰ τὴν τιμὴ ποὺ τοῦκανε ὁ ἥρως, τὸν ὁποῖο καμάρωνε ὅλη ἡ Εὐρώπη, ὁ πρῶτος ἀνάμεσα στοὺς πρώτους ἱππότες τῆς Χριστιανωσύνης.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι, ὁ κόμης παρέθεσε πρὸς τιμὴν τοῦ Ρολάνδου ἕνα μεγαλοπρεπέστατο γεῦμα, στὸ ὁποῖο προσκάλεσε ὅλους τοὺς φεουδάρχας τῶν γειτονικῶν πύργων.

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ γεύματος παρουσίασε στὸ Ρολάνδο τὴν μοναχοκόρη του Χιλδεγόνδη, ἡ ὁποία φημιζόταν σ' ὅλη τὴν Φρανκονία γιὰ τὴν καλλονή της.

Μόλις ἀντίκρυσε τὴ γλυκειὰ καὶ πανώρια ἐκείνη παρθένα, τὴν προικισμένη μὲ χίλια-δυὸ χαρίσματα, ὁ Ρολάνδος ἔννοιωσε τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾶη μὲ λαχτάρα. Ὁ ἀνδρεῖος ἱππότης ποὺ δὲν ποθοῦσε τίποτε ἄλλο, παρὰ μάχες καὶ ἐπικίνδυνες ἐπιχειρήσεις, ποὺ δὲν εἶχε νοιώσει ποτέ του ὡς τότε τὰ κεντήματα τοῦ ἔρωτος, ὁ ἀκούραστος ἐκεῖνος πολεμιστὴς ποὺ ἦταν συνειθισμένος στὸ μακελειὸ τῶν πολέμων, ἔννοιωσε μπροστὰ στὴν ἀγνὴ ἐκείνη κόρη, νὰ κυριεύη ὅλο τὸ εἶνε του ἕνα ἄγνωστο καὶ γλυκύτατο αἴσθημα. Ὁ ἔρωτας!...

Ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Ρολάνδος ἄλλαξε ἐντελῶς. Δὲν μιλοῦσε πειὰ γιὰ περιπέτειες, οὔτε γιὰ πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ ἐγκωμίαζε τὴν οἰκογενειακὴ εὐτυχία, καὶ τὴν εὐδαιμονία τοῦ νὰ ἔχη κανεὶς μιὰ γλυκειὰ καὶ τρυφερὴ γυναικοῦλα. Δὲν σκεπτόταν πειὰ νὰ φύγη ἀπ' τὸν πύργο τοῦ Ντράχεμπουργκ, γιατὶ δὲν εἶχε δύναμη ν' ἀποχωριστῆ τὸ γλυκύτατο πλάσμα τὸ ὁποῖο ἐλάτρευε μὲ ὅλη τὴν ὁρμὴ τῆς μεγάλης καρδιᾶς του.

Τὸ αἴσθημά του αὐτό, τὸ τόσο φλογερό, δὲν ἔμεινε κρυφὸ γιὰ πολὺν καιρό. Πρῶτος κατάλαβε τί συνέβαινε ὁ κόμης Χέριμπερτ. Μὰ πιὸ πολὺ κι' ἀπ' τὸν πατέρα τῆς εἶχε καταλάβει τὸν καϋμὸ τοῦ ἱππότη ἡ Χιλδεγόνδη, ἡ ὁποία ἀπ' τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ ἀντίκρυσε τὸ Ρολάνδο αἰσθάνθηκε ἐπίσης συμπάθεια γι' αὐτόν, ξέροντας τὶς ἀρετές του καὶ τὰ θρυλικά κατορθώματά του, τὰ ὁποῖα τραγουδοῦσαν πειὰ ὅλοι οἱ ραψῳδοὶ τῆς Εὐρώπης.

Στὸ τέλος, ὁ Ρολάνδος ἐκμυστηρεύθηκε τὸ αἴσθημά του στὸν κόμητα Χέριμπερτ, ὁ ὁποῖος ἔμεινε κατεθουσιασμένος γιατὶ θᾶκανε γαμπρὸ τὸν μεγαδικὸ ἐκεῖνο ἱππότη καὶ ἀνεψιὸ τοῦ Αὐτοκράτορος. Ἔτσι, ἡ εὐτυχία τῶν δύο ἐρωτευμένων φαινόταν βεβαία καὶ τὸ μέλλον τους χαμογελοῦσε ὡραῖο καὶ ὑπέρολαμπρο. Ὁ Ρολάνδος εἶπε στὸν κόμητα πὼς θᾶχτιζε ἕνα μεγαλοπρεπὲ πύργο στὴν ὄχθη τοῦ ὡραίου Ρήνου, γιὰ νὰ βρίσκεται κοντὰ στὴν ἀγαπημένη του καὶ πὼς ἀπεφάσισε ν' ἀπαρνηθῆ τὶς περιπέτειες καὶ τὶς ἐκστρατεῖες γιὰ ν' ἀφοσιωθῆ ὁλόκληρος στὴ χαρὰ τοῦ ἔρωτος του, ὅταν ξαφνικὰ ἔφτασε ἕνα μήνυμα τοῦ αὐτοκράτορος θείου του, τὸ ὁποῖο ἀνέτρεψε προσωρινῶς ὅλα του τὰ σχέδια.

"Ἔπειτα ἀπὸ πολυήμερες πορείες..."

Τὸ μήνυμα αὐτὸ ἀνέφερε πὼς οἱ Μαυριτανοί, οἱ τρομεροὶ ἐκεῖνοι ἐπιδρομεῖς, εἶχαν κυριεύσει τὴ βόρειο Ἱσπανία καὶ ἀπειλοῦσαν νὰ μποῦνε μέσ' στὰ σύνορα τοῦ ἀπεράντου Φραγκικοῦ Κράτους τοῦ Καρολομάγνου. Ὁ αὐτοκράτωρ ἑτοίμαζε νὰ στείλη ἐναντίον τους τὸ μεγαλείτερο μέρος τοῦ στρατοῦ του καὶ παράγγελνε στὸν ἀνεψιό του νὰ πάη νὰ τεθῆ ἐπὶ κεφαλῆς του...

Κανένας εὐπατρίδης, κανένας ἱππότης δὲν μποροῦσε νὰ μὴν τρέξη στὴν πρόσκλησιν τοῦ αὐτοκράτορος, ἀφοῦ μάλιστα ἐπρόκειτο γιὰ πόλεμο ἐναντίον τῶν ἀγθρῶν τῆς Χριστιανωσύνης. Πολὺ περισσότερο δὲν μποροῦσε ν' ἀρνηθῆ ὁ ἡρωϊκὸς Ρολάνδος. Μὲ ἄπειρη κι' ἀνέκφραστη λύπη ἀποχαιρέτησε τὸν πεθερό του καὶ τὴν ἀγαπημένη του. Ἡ Χιλδεγόνδη βλέποντας τὸν λατρευτό της ν' ἀνεβαίνη στὸ μεγαλοπρεπὲς ἄλογό του, ἔνοιωσε μεγάλη ἀγωνία νὰ κυριεύη τὴν τρυφερὴ ψυχή της.

Ὁ Ρολάνδος τῆς εἶχε ὑποσχεθεῖ πὼς μόλις θᾶβρισκε εὐκαιρία, θᾶτρεχε ἀμέσως νὰ

βρεθῆ στὴν ἀγκαλιά της, μὰ αὐτὸ δὲν ἦταν ἀρκετὸ νὰ ἡσυχάση τὴν ἀγωνία τῆς νέας, τὴν ψυχὴ τῆς ὁποίας ἐπίεζε κάποιο κακὸ προαίσθημα.

Ἔπειτα ἀπὸ πολυήμερες κοπιαστικὲς πορεῖες ὁ Ρολάνδος ἔφτασε στὰ αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα κι' ἀμέσως ρίχτηκε μὲ τὴν συνειθισμένη του ἀνδρεία στὸν πόλεμο. Ἔδωσε πολλὲς μάχες ἐναντίον τῶν Μαυριτανῶν καὶ παντοῦ ὅπου ὥρμοῦσε, τὸ τρομερὸ σπαθί του σκόρπιζε τὸν ὄλεθρο! Οἱ ἐχθροὶ ὅμως ἦσαν πολλοὶ κι' ἀκούραστοι καὶ ὁ πόλεμος φαινόταν πὼς δὲν θὰ εἶχε γρήγορα τέλος.

Τότε τὰ αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα ἀποφάσισαν νὰ δώσουν μιὰ ἀποφασιστικὴ μάχη στὴν κοιλάδα τοῦ Ρονσεβώ.

Ἦταν ἡ μεγαλείτερη καὶ τρομερώτερη μάχη ποὺ εἶδε ἡ Εὐρώπη ἔπειτα ἀπ' τὴν περίφημη μάχη τοῦ Μάρνη, ἐναντίον τοῦ Ἀττίλα. Ἀπ' τὸ ἕνα μέρος βρισκόντουσαν ὅλα τὰ στρατεύματα τοῦ Καρολομάγνου κι' ἀπ' τὸ ἄλλο εἶχαν συγκεντρωθεῖ ὅλες ἡ δυνάμεις τῶν ἀπίστων. Καὶ οἱ δυὸ στρατοὶ πολέμησαν μὲ ἀφάνταστο ἡρωϊσμό. Οἱ ἱππότες τοῦ Καρολομάγνου ἔκαναν θαύματα ἀνδρείας, ἀλλὰ καὶ οἱ Μαυριτανοὶ ἐπίσης. Ὅλη τὴν ἡμέρα ἡ μάχη ἦταν ἀμφίρροπη. Τέλος τὸ ἀπόγευμα, λίγο πρὶν σουρουπώση, οἱ φράγκοι ἔκαναν μιὰ τελευταία ὁρμητικὴ ἐπίθεση μὲ τὸν Ρολάνδο ἐπὶ κεφαλῆς καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετῆς ὥρας ἀλληλοσφαγή, κατώρθωσαν νὰ νικήσουν τοὺς ἀπίστους.

Ἀλλοίμονο ὅμως!... Ἡ νίκη ἐκείνη εἶχε στοιχίσει πολὺ ἀκριβά. Τὸ ἔδαφος ἦταν γεμάτο ἀπὸ τὰ κορμιὰ τῶν ἀνδρειοτέρων ἱπποτῶν καὶ ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους εἶχε πέσει κι' ὁ ἡρωϊκὸς Ρολάνδος, μ' ἕνα τρομερὸ χτύπημα ποὺ τοῦ κατάφερε μὲ τὸ κοντάρι του κάποιος γιγαντόσωμος ἀράπης. Ἔπεσε, καὶ μπουλούκια πολεμιστῶν πέρασαν ἐπάνω ἀπ' τὸ κορμί του. Ποιὸς μποροῦσε νὰ προσέξη σ' αὐτόν; Ὁ πιστός του ὅμως ἱππικόμος, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε καταπόδι παντοῦ καὶ πάντοτε, ἔτρεξε ἀμέσως, τὸν σήκωσε, κατώρθωσε νὰ τὸν τραβήξη ἔξω ἀπ' τὴ μάχη καὶ νὰ τὸν πάη σὲ μιὰ ἀπόμερη καλύβα κάποιου βοσκοῦ.

Ὅταν λοιπὸν μετὰ τὴ μάχη ἀναζήτησαν τὸ Ρολάνδο καὶ δὲν τὸν βρῆκαν, πίστευαν πὼς εἶχε σκοτωθεῖ. Μαύση μελαγχολία ἀπλώθηκε στὰ στρατεύματα τοῦ Καρολομάγνου ὅταν διεδόθη ἡ εἴδησις πὼς σκοτώθηκε ὁ κόμης Ρολάνδος, τὸ ἄνθος τοῦ Ἱπποτισμοῦ. Σὰν ἀστραπὴ ἡ εἴδησις διεδόθη ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη, στὸ κράτος τοῦ Καρολομάγνου καὶ φυσικὰ ἔφτασε κι' ὡς τὸν πύργο τοῦ Ντράχεμπουργκ.

Καμμιὰ πέννα δὲ θὰ μπορέση νὰ περιγράψη ποτὲ τὴ φρικτὴ ἀπελπισία ποὺ κυρίευσε τὴ δύστυχη Χιλδεγόνδη στὸ ἄκουσμα τῆς τρομερῆς εἰδήσεως. Κλείστηκε στὸ δωμάτιό της καὶ ὁλημερὶς κι' ὁλονυχτὶς ἔκλαιγε τὸ χαμὸ τοῦ ἀραβωνιαστικοῦ της. Ἀπ' τὸ δωμάτιο ἐκεῖνο δὲν βγῆκε παρὰ μόνο γιὰ νὰ πάη νὰ κλειστῆ στὸ μοναστῆρι τῶν Καλογραιῶν, ποὺ εἶνε χτισμένο ἀπέναντι, στὸ νησὶ τοῦ Ρήνου.

Ὁ πατέρας της—τί μποροῦσε νὰ κάνη κι' αὐτός;—δὲν τῆς ἔφερε καμμιὰ ἀντίσταση. Κι' ἡ Χιλδεγόνδη παρακάλεσε τὸν ἐπίσκοπό νὰ συντομεύση τὴν περίοδο τῆς δοκιμασίας της. Ὁ ἐπίσκοπος δέχτηκε κι' ἔτσι ἡ Χιλδεγόνδη ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μῆνες κατετάχθη ὁριστικὰ στὸ τάγμα τῶν Μοναχῶν.

Ἀλλὰ ὁ Ρολάνδος δὲν εἶχε πεθάνει. Ὅταν ὁ πιστός του ὑπηρέτης τὸν μετέφερε στὴν καλύβα τοῦ βοσκοῦ, εἶδε πὼς ἡ καρδιά του χτυποῦσε ἀκόμη. Τότε ἔπλυνε καὶ καθάρισε τὴν πληγή του καὶ τὸν ἔφερε στὶς αἰσθήσεις του. Ἔστειλε ἔπειτα τὸ βοσκὸ νὰ τοῦ φέρη ἀπ' τὸ πιὸ κοντινὸ χωριὸ κανένα γέρο ποὺ νὰ ξέρη ἀπὸ πληγές. Πραγματικὰ ἔφτασαν σὲ λίγο ἐκεῖ ἕνας γέρος καὶ δυὸ πονετικὲς γρηοῦλες, μάζεψαν μερικὰ βοτάνια, τἄβαλαν στὴν πληγὴ τοῦ ἱππότη καὶ κατώρθωσαν μὲ τὸν καιρό, χάρις καὶ στὴ ρωμαλέα κράσι τοῦ Ρολάνδου, νὰ τὸν γλυτώσουν ἀπ' τὸ θάνατο. Ἀλλὰ χρειάστηκε νὰ περάσουν πολλοὶ μῆνες ὥσπου νὰ σηκωθῆ ὁ Ρολάνδος καὶ νὰ μπορέση νὰ περπατήση. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ἀναγκάστηκε νὰ μείνη καρφωμένος στὴν καλύβα τοῦ βοσκοῦ. Κι' ἔτσι ὅλη ἡ Εὐρώπη τὸν νόμιζε γιὰ νεκρό. Κι' αὐτὸ γιατὶ ὁ πιστός του ὑπηρέτης δὲν τολμοῦσε νὰ τὸν ἀφίση μοναχὸ του καὶ νὰ φύγη γιὰ νὰ πάη στ' αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα νὰ εἰδοποιήση, μὰ οὔτε καὶ τολμοῦσε νὰ τὸ παραγγείλη μὲ κανέναν χωριάτη, γιατὶ φοβόταν μήπως τὸ μήνυμά του ἔπεφτε στὰ χέρια τῶν Μαυριτανῶν, οἱ ὁποῖοι θἄστελναν ἀμέσως νὰ ξεκάνουν τὸν τρομερὸ ἐκεῖνο ἀντίπαλό τους.

Ἐπὶ τέλους, ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετοὺς μῆνες, ὁ Ρολάνδος σηκώθηκε πειὰ κι' ἔφυγε ἀπ' τὴ φιλόξενη καλύβα σεὶν ὁποία εἶχε ξανάβρει τὴν ὑγεία καὶ τὴ δύναμή του. Ἕνα φθινοπωρινὸ λοιπὸν ἀπόγευμα, ποὺ ἡ ὁμίχλη σκέπαζε τὴν κοιλάδα τοῦ Ρήνου, χύτηησε τὴν πόρτα τοῦ πεθερροῦ του μὲ συγκίνηση καὶ λαχτάρα. Ὅταν ὁ κόμης Χέριμπερτ εἶδε μπροστά του τὸν Ρολάνδο δὲν τολμοῦσε νὰ πιστέψη στὰ μάτια του. Κι' ὅταν ὁ Ρολάνδος τὸν ρώτησε τί γίνεται ἡ ἀραβωνιαστικιά του, ὁ δυστυχισμένος ἐκεῖνος πατέρας, δὲν ἀποκρίθηκε ἄλλο σκέπασε μὲ τὶς παλάμες τὸ πρόσωπό του, γιὰ νὰ κρύψη τὰ δάκρυα ποὺ ἔτρεχαν ἀπ' τὰ μάτια του. Ἐπὶ ὥρα πολλὴ ἔμειναν κι' οἱ δυὸ βουβοί.

— Μὰ ἐπὶ τέλους! φώναξε ἀξαφνα θυμωμένος ὁ ἀνδρεῖος ἱππότης. Θὰ μοῦ πῆτε ναι, ἢ ὄχι; Τί γίνεται ἡ ἀραβωνιαστικιά μου;

— Ἀλλοίμονο! ἀποκρίθηκε ὁ Χέριμπερτ. Δὲν εἶνε πειά, οὔτε μπορεῖ νὰ εἶνε ἀραβωνιαστικιά σας.

— Γιατί;

— Γιατὶ ἀραβωνιάστηκε μὲ τὸ Χριστό!

— Δὲν καταλαβαίνω... Τί σημαίνει αὐτό;

— Ὅταν μαθεύτηκε πὼς εἴχατε σκοτωθεῖ, δὲν μπόρεσε νὰ κρατήση τὴν ἀπελπισία της. Ἔγινε καλόγρηα. Κι' ὅπως ξέρετε καμμιὰ δύναμις στὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἀπαλλάξη ἀπ' τὸν ὅρκο της αὐτόν. Οὔτε ὁ Πάπας ὁ ἴδιος. Γι' αὐτὸ μὲ βλέπετε καὶ μένα σὲ τόση ἀπελπισία.

— Καὶ τώρα ποῦ βρίσκεται;

— Σ' ἐκεῖνο τὸ μοναστῆρι ποὺ εἶνε στὸ νησάκι, στὴ μέση τοῦ Ρήνου.

Ἡ εἴδησις αὐτὴ ἔπεσε σὰν χτύπημα κεραυνοῦ στὸ Ρολάνδο. Ἔμεινε ἀκίνητος, κυττάζοντας τὸν πεθερό του, τοῦ ὁποίου τὰ λόγια εἶχαν γκρεμίσει ὅλη τὴν εὐτυχία του καὶ ὅλα τὰ ὄνειρά του. Αὐτὸς ποὺ εἶχε ἀντιμετωπίσει χρόνια ὁλόκληρα τὸ θάνατο δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ προφέρη οὔτε λέξη.

Στάθηκε ὥρα πολλὴ ἔτσι ἀκίνητος καὶ ἄφωνος, ἔπειτα πήδησε ἀπότομα στ' ἄλογό του καὶ χωρὶς κἂν ν' ἀποχαιρετήση τὸν Χέριμπερτ ἔφυγε ἀπ' τὸν πῦργο τοῦ Ντράχεμπουργκ, μέσα στὸν ὁποῖο εἶχε γεννηθεῖ καὶ μεγαλώσει ἡ γλυκύτερη εὐτυχία τῆς ζωῆς του, καὶ μέσα στὸν ὁποῖο εἶδε νὰ τὸν πλακώνη σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ πιὸ ἀβάσταχτος πόνος, ἡ πιὸ μαύρη ἀπελπισία.

***

Ἀπέναντι στὸ μοναστῆρι, ποὺ κλείστηκε ἡ Χιλδεγόνδη, στὴν ἀριστερὴ ὄχθη τοῦ Ρήνου, ὑψώνεται ἕνα μεγάλο βουνό, τὸ ὁποῖο δεσπόζει ὅλης τῆς γύρω κοιλάδος.

Ἐκεῖ ἐπάνω ἔχτισε ὁ Ρολάνδος ἕναν μεγάλο πῦργο γιὰ νὰ βρίσκεται πάντα κοντὰ στὴν ἀγαπημένη του, στὴν ὁποία δὲν μποροῦσε πειὰ οὔτε νὰ μιλήση οὔτε νὰ τὴν πλησιάση καὶ νὰ τὴν ἰδῆ. Στὸν πῦργο του αὐτὸ περνοῦσε τὶς μέρες του καὶ τὶς νύχτες του, ἀκουμπισμένος στὸ πιὸ ψηλὸ παράθυρο κι' ἀγναντεύοντας τὸ μοναστῆρι.

Ἔτσι ἔζησε ὁ Ρολάνδος χρόνια ὁλόκληρα κλεισμένος στὸν πῦργο του, χωρὶς νὰ βλέπη κανέναν ἄλλον ἄνθρωπο ἐκτὸς ἀπ' τὸν πιστό του γοσοκόμο. Γιὰ τὸν ἄλλο κόσμο δὲν ὑπῆρχε. Ὁ Ρολάνδος, ὁ θρυλικὸς ἥρως, τὸ καμάρι τῶν ἱπποτῶν τῆς Χριστιανοσύνης δὲν ξαναφάνηκε πειὰ στὶς μάχες. Τὸ τρομερὸ σπαθί του δὲν ξαναβγῆκε πειὰ ἀπ' τὴν θήκη του...

Ἔζησε καὶ γέρασε στὸν πανύψηλο πῦργο του. Καὶ ἡ μόνη χαρά του ἦταν, ν' ἀντικρύζη κάθε πρωὶ μὲ λαχτάρα, πέρα, μακρυὰ στὴν αὐλὴ τοῦ μοναστηριοῦ τὴν λατρευτή του Χιλδεγόνδη. Μερικὲς μάλιστα φορὲς τοῦ εἶχε φανῆ πὼς ἐκείνη σήκωνε τὸ χέρι της καὶ τοῦ ἔστελνε ἕναν μακρυνὸ χαιρετισμό...

Ἀλλὰ καὶ τὴν λίγη αὐτὴ χαρὰ δὲν τοῦ ἦταν γραφτὸ νὰ τὴν χαρῆ γιὰ πολὺν καιρό.

Ἕνα πρωὶ δὲν εἶδε πειὰ τὴν Χιλδεγόνδη νὰ περπατάη στὴν αὐλὴ τοῦ μοναστηριοῦ. Δὲν τὴν εἶδε οὔτε τὸ ἄλλο πρωί...

Τὴν τρίτη μέρα μόνο εἶδε τὶς καλόγρηες νὰ βαδίζουν πίσω ἀπὸ ἕνα φέρετρο, πρὸς τὸ νεκροταφεῖο τοῦ μοναστηριοῦ.

— Ποιὰ νὰ εἶνε ἄραγε αὐτὴ ἡ καλόγρηα ποὺ κηδεύουν; ψιθύρισε ὁ Ρολάνδος, ἐνῶ τὰ χείλη του ἔτρεμαν, τὰ χείλη ἐκεῖνα ποὺ βροντοφωνοῦσαν ἄλλοτε τὰ παραγγέλματα στὶς μάχες. Ποιὰ νὰ εἶν' αὐτὴ ἡ καλόγρηα;..

Κάποιο θλιβερὸ προαίσθημα τοῦ δάγκωνε τὴν καρδιά.

Δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ τέλος κι' ἔστειλε τὸν πιστό του ἱππικόμο νὰ ρωτήση στὸ μοναστῆρι ποιὸς πέθανε.

Ὁ ἱππικόμος πῆγε καὶ γύρισε μὲ πρόσωπο θλιμμένο.

— Λοιπόν; ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ Ρολάνδος.

— Αὐτὴ εἶνε...ψιθύρισε ὁ ἱππικόμος.

Ἀπ' τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Ρολάνδος δὲν ἔβγαλε πειὰ οὔτε μιὰ λέξι ἀπ' τὸ στόμα του, δὲν ἐκινήθηκε οὔτε τόσο δὰ ἀπ' τὴ θέση του.

Ἔμεινε ἀκίνητος καὶ κατάχλωμος στὸ παράθυρο, μὲ τὰ μάτια διαρκῶς καρφωμένα στὸ νεκροταφεῖο τοῦ μοναστηριοῦ, καὶ στὴ στάση αὐτὴ τὸν βρῆκε τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ πιστός του ἱππικόμος νεκρό! Ἡ καρδιά του τὴ φορὰ αὐτὴ εἶχε πάψει πειὰ νὰ χτυπᾶη, ἀλλὰ τὰ μάτια του δὲν εἶχαν μετακινηθεῖ κι' ἦσαν πάντα καρφωμένα στὸν τάφο τῆς ἀγαπημένης του...

***

Καὶ σήμερα ἀκόμη τὸ βουνὸ στὸ ὁποῖο ἦταν χτισμένος ὁ πῦργος τοῦ Ρολάνδου ὀνομάζεται Ρολαντέσκ.

Ὅταν ἔπειτα ἀπὸ πολλοὺς αἰῶνες γκρεμίσθηκε μιὰ νύχτα καταιγίδος κι' ὁ τελευταῖος πυργίσκος τοῦ πύργου τοῦ Ρολάνδου, στερνὸ καὶ θλιβερὸ μεσαιωνικὸ ἐρείπιο, οἱ κάτοικοι τῶν περιχώρων ἔχτισαν στὴν θέσι του ἕναν καινούργιο πυργίσκο, γιὰ νὰ θυμίζη τὴν πιὸ τρυφερή, τὴν πιὸ πιστὴ καὶ τὴν πιὸ δυστυχισμένη ἀγάπη τῶν χρόνων τοῦ Ἱπποτισμοῦ!...

Πιεζε τὴν ψυχή της κάποιο κακὸ προαίσθημα...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Η ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

ΤΟΥ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΦΕΓΙΕ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Λέω ἐκεῖνο ποὺ συμβαίνει. Ἡ κ. Μωρεσκὰν μ' ὅλη της τὴν ψυχοτόητα ἀπέναντι τοῦ βαρώνου, μ' ὅλες της τὶς μελαγχολίες, ποὺ τὴν κάνουν πιὸ ὡραία καὶ πιὸ συμπαθητική, ἔχει ξεχάσει τὸν Ἰάκωβο... Ἡ πληγὴ ἀρχίζει νὰ γιατρεύεται. Ἴσως καὶ νάκλεισε ἐντελῶς. Ἂν θέλης μάλιστα, ἀγαπητή μου, μποροῦμε νὰ στοιχηματίσουμε γι' αὐτό.

— Νὰ στοιχηματίσουμε; Πῶς;... Δὲν σὲ καταλαβαίνω....

— Θὰ σοῦ ἐξηγήσω. Στοιχηματίζω λοιπὸν πὼς πολὺ γρήγορα ἡ κ. Μωρεσκὰν θ' ἀνοίξη τὴν καρδιά της σὲ κάποιον ἄλλο!...

— Σαβίλ, εἶσαι τρελλός!..

— Δὲν εἶμαι καθόλου τρελλός. Ξέρω τί λέω...

— Τί νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου... Ἡ βαθὺς ψυχολόγος εἶσαι ἢ δὲν ξέρεις τί λές. Πάντως δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ στοιχηματίσουμε. Τὸ μέλλον θὰ δείξη ποιὸς ἀπ' τοὺς δυό μας ἔχει δίκηο...

Τίς σκέψεις ποὺκανε γιὰ τὴν Ἰωάννα ὁ ὡραῖος Σαβίλ, τὶς ἔκανε κι' ὁ ἴδιος ὁ ἄνδρας της. Μ' ὅλη τὴν ἀποστροφὴ ποὺ τοῦδειχνε, καταλάβαινε πὼς ἡ Ἰωάννα ἄρχιζε νὰ ξεχνάη τὸ αἱματηρὸ δράμα ποὺ συνέβη πρὸ ἑξαμήνου ἐξ αἰτίας της. Καταλάβαινε πὼς ὁ Ἰάκωβος νὲ Λέρν, ὁ προσφιλής της αὐτὸς νεκρός, ἐλησμονεῖτο σιγὰ-σιγά.

Κάμνοντας τὶς σκέψεις αὐτὲς ὁ βαρῶνος Μωρεσκὰν ἔτριβε τὰ χέρια του μὲ ἱκανοποίησι, ψιθυρίζοντας:

— Τὸ μάθημα ποὺ τῆς ἔδωσα ἦταν βέβαια λιγάκι ξυνό, μὰ τῆς χρειαζότανε. Ὕστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Ἰακώβου ἔγινε πιὸ πρακτική... Λαμπρά!... Ὡραῖα, πολὺ ὡραῖα!...

Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς ἡ Ἰωάννα εἶχε ἀλλάξει πραγματικῶς πολὺ μετὰ τὸν θάνατο τοῦ νὲ Λέρν. Χάνοντας τὸν νέο αὐτό, ποὺ τόσο ἰδανικὰ ἀγαποῦσε, ἔχασε συγχρόνως κάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτό της. Δὲν ὀνειροπολοῦσε πειά. Δὲν διάβαζε τοὺς ἀγαπημένους της ποιητάς. Δὲν ἔπαιζε στὸ πιάνο τὶς συνθέσεις τῶν ἀγαπημένων της μουσουργῶν.

Σκοτώνοντας ὁ Μωρεσκὰν τὸν Ἰάκωβο, σκότωσε συγχρόνως μέσα της κάθε ὄνειρο, κάθε ἰδανικό, κάθε ποίησι. Ἡ Ἰωάννα ἀγαποῦσε τώρα τὶς κοσμικὲς διασκεδάσεις, τὶς ὁποῖες τόσο ἀποτρέφοταν ἄλλοτε, ἀγαποῦσε τοὺς χορούς, τὴν ἱππασία, τὰ χαρτιά...

Καβαλλίκευε συχνὰ τὸ ἄλογό της κ' ἔτρεχε σὰν τρελλὴ στοὺς γύρω κάμπους. Οἱ φίλοι τοῦ ἀνδρός της τὴν εὕρισκαν τώρα πιὸ ἀξιέραστη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά.

Αὐτὴ ἡ σοβαρὴ πρίν, ἡ λιγόλογη, ἡ μετρημένη γυναίκα εἶχε γίνη φλύαρη, συζητοῦσε ἀνοιχτὰ μὲ ὅλους, τῆς ἄρεσε νὰ κακολογῆ τὶς φίλες της, ξετρελλαίνονταν ν' ἀκούη νὰ τῆς δηγοῦνται ἀνοιχτὲς ἱστορίες. Ἕνας ἄλλος σύζυγος βλέποντας τὴν ξαφνική, τὴν ριζικὴ αὐτὴ μεταβολὴ τῆς γυναίκας του, θ' ἀνησυχοῦσε, θὰ ὑποψιαζότανε, θὰ ἐλάμβανε τὰ μέτρα του.

Μὰ ὁ Μωρεσκὰν ἔπαιρνε τὸ πρᾶγμα ἐπιπόλαια. Κι' ὅταν κανείς φίλος του τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸ ἄλλαγμα αὐτὸ τῆς Ἰωάννας ἀπαντοῦσε χαμογελῶντας:

— Δὲν εἶνε τίποτε... Εἶνε ἐντελῶς φυσικό... Ἄρχισε νέα ζωή... Λιγάκι ἀνοιχτὴ βέβαια, μὰ κι' αὐτὸ θὰ περάση... Εἶνε μιὰ ἔξαψις ποὺ θὰ κατευνασθῆ μὲ τὸν καιρό..

Ἀλλοίμονο ὅμως!... Ἀντὶ ἡ Ἰωάννα νὰ ξαναγυρίση μὲ τὸν καιρὸ στὴν πρώτη της ἡσυχη ζωή, ἀντιθέτως ζοῦσε πιὸ ἀνοιχτὰ ὅσο ὁ καιρὸς περνοῦσε...

Ἐκεῖνο ποὺ ἔκανε νὰ ἐντύπωσι στὸν Μωρεσκὰν ἦταν ἡ διαρκὴς συναναστροφὴ τῆς Ἰωάννας μὲ τοὺς φίλους του. Ἡ κ. Μωρεσκὰν δὲν εὐχαριστεῖτο πλέον μὲ τὶς φιληνάδες της, τὶς ἀπέφευγε, ἐπιζητοῦσε διαρκῶς τὴν συντροφιὰ τῶν ἀνδρῶν. Ἀκολουθουμένη ἀπ' τοὺς φίλους τοῦ συζύγου της, ἔτρεχε ἔφιππη στοὺς ἀγρούς, διωργάνωνε κυνηγετικὲς ἐκδρομές, ζοῦσε κι' αὐτὴ σὰν ἄνδρας!...

Ὁ Μωρεσκὰν ἄρχισε τώρα ν' ἀνησυχῆ, μὰ ἦταν ἀργὰ πειά. Ἡ Ἰωάννα εἶχε πάρει φόρα, ἦταν ἀδύνατο νὰ τὴν σταματήση κανείς...

Πῶς θὰ τελείωναν ὅλα αὐτά; Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ ὁ Μωρεσκὰν δὲν τολμοῦσε νὰ βρῆ καὶ νὰ δώση μιὰ ἀπάντησι. Οἱ φίλοι του ὅμως δὲν εἶχαν καμμιὰ ἀπορία σχετικῶς. Γι' αὐτοὺς ἡ Ἰωάννα βρισκόταν πειὰ στὴν ἄκρη τοῦ γκρεμοῦ. Ἕνα βῆμα ἀκόμα καὶ θἄπεφτε... στὴν ἀγκαλιὰ ἑνὸς φίλου!...

Θ' ἀγαπηθοῦν πολὺ γρήγορα...

Ποιὸς θὰ ἦταν ὁ φίλος αὐτός; Ποιὸς θὰ ἦταν ὁ εὐνοούμενος τῆς τύχης; Ποιὸς θὰ ἦταν ὁ τυχερός; Ποιὸν θὰ διάλεγε ἡ ὡραία βαρώνη, σὲ ποιὸν θἄνοιγε διάπλατα τὴν καρδιά της, στὴν ὁποία κανεὶς δὲν εἶχε μπεῖ ὡς τώρα; Κι' αὐτὸς ὁ Ἰάκωβος νὲ Λέρν εἶχε φτάσει ὡς τὸ κατῶφλι μόνον τῆς κατάκλειστης καρδιᾶς τῆς πολυαγαπημένης καὶ πολυπόθητης αὐτῆς γυναίκας. Αὐτὸ τοὐλάχιστον πίστευαν ὅλοι. Κ' ἐμακάριζαν προκαταβολικῶς τὸν ἄνθρωπο ποὺ θὰ κέρδιζε τὴν ὑπέροχη αὐτὴ γυναίκα... Τὴν πολιορκοῦσαν λοιπόν, τὴν φλερτάριζαν, τὴν τριγύριζαν διαρκῶς, συναγωνιζόντουσαν ποιὸς θὰ τὴν κερδίση, ποιὸς θὰ τὴν ἀποκτήση, ποιὸς θὰ τὴν κάμη δική του...

Πιὸ στενὰ ἀπ' ὅλους τὴν πολιορκοῦσε ὁ παληὸς θαυμαστής της καὶ φίλος τοῦ σπιτιοῦ της, ὁ Μοντελέν. Ἐφιλοξενεῖτο κι' αὐτὸς στὴν ἐπαυλί τους κ' εἶχε ἀρχίσει πάλι νὰ τριγυρίζη τὴ γυναίκα αὐτὴ ποὺ τόσο σκληρὰ τὸν ἔδιωξε ἄλλοτε. Τὴ φορὰ αὐτὴ ὁ Μοντελὲν εἶχε πεῖρισσότερες ἐλπίδες. Τώρα δὲν ζοῦσε πειὰ ὁ ἀντεραστής του, ὁ Ἰάκωβος νὲ Λέρν. Ὁ δρόμος πρὸς τὴν ἐπιτυχία, ὁ δρόμος πρὸς τὸν ἐρωτικὸ θρίαμβο ἦταν ἀνοιχτός.

Οἱ ἄλλοι φιλοξενούμενοι τοῦ Μωρεσκὰν καταλάβαιναν πὼς ὁ Μοντελὲν ἦταν τρομερὸς ἀντίπαλος καὶ τὸν μισοῦσαν. Μόνον ὁ ὡραῖος Σαβὶλ παρακολουθοῦσε τὴν ἐξέλιξι τῶν γεγονότων μὲ ἀδιαφορία. Ἀγαποῦσε τὴν κ. νὲ Ἐρμανύ, ἀντηγαπᾶτο καὶ συνεπῶς οὔτε ἤθελε, οὔτε καὶ τολμοῦσε νὰ προστεθῆ στὸ γροῦπ τῶν πολιορκητῶν τῆς κ. Μωρεσκάν. Παρακολουθοῦσε λοιπὸν τὴν πολιορκία τῆς ὡραίας γυναικὸς κ' ἔλεγε κάθε τόσο τὶς ἐντυπώσεις του στὴν λατρευτή του:

— Νὰ δῆς, ἀγάπη μου, ὅτι τὰ πράγματα θὰ συμβοῦν ὅπως σοῦ λέω ἀκριβῶς. Θὰ φᾶνε ὅλοι τὴ χυλόπητα κ' ἡ ὡραία καὶ ἀγνὴ φίλη σου Ἰωάννα, θὰ πέση στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ τρομεροῦ αὐτοῦ γυναικοκατακτητή, τοῦ Μοντελέν.

— Κουταμάρες!...

— Καθόλου κουταμάρες. Ἐδῶ εἶσαι κ' ἐδῶ εἶμαι. Θὰ δῆς λοιπὸν πὼς ἔχω δίκηο. Θ' ἀγαπηθοῦν πολὺ γρήγορα, ναί, ναί, πολὺ γρήγορα, ἀγαπίτσα μου... Τὸ διοβάζω αὐτὸ στὰ μάτια τῆς Ἰωάννας. Προχτὲς τοὺς εἶδα νὰ μιλοῦν μαζύ. Αὐτὴ ἀκουμποῦσε στὸ πιάνο. Μόλις ἀγγιξε μὲ τὰ δάχτυλα τὰ πλήκτρα. Στεκόταν μὲ τὸ κεφάλι σκυμένο... Κι' αὐτὸς στέκοντας πλάϊ της, τῆς μιλοῦσε διαρκῶς, κάτι τῆς ἔλεγε, πολὺ σιγά, πολὺ διακριτικά... Ἄ! σοῦ εἶνε τρομερὸ λαγωνικό, αὐτὸς ὁ ἄθλιος ὁ Μοντελέν. Ὅταν σημαδέψη μιὰ καρδιὰ δὲν ἔχει δεύτερη κουβέντα...Μπάμ!... καὶ κάτω!..

Ἡ κ. νὲ Ἐρμανὺ γελοῦσε μὲ τὴν καρδιά της ἀκούγοντας τὶς παλάβρες τοῦ ἐκλεκτοῦ της. Δὲν πίστευε ὅμως καθόλου στὰ λόγια του. Εἶχε κι' αὐτὴ τὶς ἰδέες της, εἶχε τὶς ἀντιλήψεις της σχετικῶς. Ἐξ ἄλλου, μιλοῦσε συχνὰ μὲ τὴν Ἰωάννα κ' ἤξερε καλὰ τὶς σκέψεις καὶ τὰ μυστικὰ τῆς φίλης της. Γι' αὐτὸ ὅταν ὁ Σαβὶλ τῆς ἔλεγε τὶς προβλέψεις του γιὰ τὶς ἐρωτικὲς ἐπιχειρήσεις τῶν θαυματῶν τῆς κ. Μωρεσκάν, τοῦ ἀπαντοῦσε:

— Θέλεις νὰ μάθης κάτι, χρυσό μου;

— Εἶμαι ὅλος αὐτιά, ἀγάπη μου.

— Μάθε λοιπὸν πὼς ἐκεῖνος ποὺ θὰ δοκιμάση πρώτος τὴν χυλόπητα ποὺ μαγειρεύει τὸν τελευταῖο καιρὸ ἡ Ἰωάννα, θἄνε ὁ κ. Μοντελέν!...

— Ἀστειεύεσαι βέβαια.

— Δὲν ἀστεύομαι καθόλου.

— Κι' ὅμως τὰ πράγματα δείχνουν...

— Τὰ πράγματα δὲν δείχνουν τίποτε. Ναί, δὲν σοῦ λέω, αὐτὸς ὁ ἀγριόγατος ὁ Μοντελέν, φεριμάρει πιὸ πολὺ ἀπὸ ποὺς ἄλλους τὴν Ἰωάννα, μὰ δὲν θὰ τοῦ φέξη! Ἡ Ἰωάννα μιλάει μαζύ του, βρίσκει ἴσως εὐχάριστη τὴ συντροφιά του, δέχεται τὶς ἐρωτοτροπίες του, μὰ ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ γίνη δική του. Θἄπεφτε ἀπὰ βράχια ὁποιουδήποτε ἄλλου, ναὶ σένα ἀκόμα, ἀγάπη μου, μὰ τοῦ Μοντελὲν ποτέ. Ὁ Μοντελὲν θὰ κέρδιζε τὴν καρδιά της ἄλλοτε, ἂν δὲν ἔμπαινε στὴ μέση ὁ Ἰάκωβος νὲ Λέρν. Ἀπὸ τότε ἔχασε ὁριστικὰ πειὰ τὴν Ἰωάννα ὁ κ. Μοντελέν, καὶ μάταια ζητάει νὰ κερδίση σήμερα ὅ,τι ἔχασε ἄλλοτε...

— Πολὺ καλά, δέχομαι ὅτι ἔχεις δίκηο, ὅτι ἡ παρατηρήσεις σου αὐτὲς εἶνε σωστές. Μὰ τότε πές μου, θὰ τὸ ξέρης βέβαια, ποιὸς θἄνε ὁ ἐκλεκτός, ποιὸς θἄνε ὁ τυχερός... τοῦ λαχείου αὐτοῦ τοῦ ἔρωτος;

— Κανεὶς ἀπ' ὅσους φιλοξενοῦνται σήμερα στὴν ἐπαυλί.

— Κανείς!...

— Ναί, μικρούλη μου, ἀπολύτως κανείς. Ἡ Ἰωάννα δυφεῖ βέβαια γιὰ μιὰ καινούργια ἀγάπη. Μὰ ὁ ἐκλεκτός, ὁ τυχερός, ὁ ἀναμενόμενος δὲν ἤρθε ἀκόμα...

(Ἀκολουθεῖ)

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Μ. Σ.

Τὰ μάτια της ποὺ εἶνε σὲ ἀποχρώσεις κυανοπράσινες, συχνὰ διακρίνει κανεὶς μιὰ συγκρατημένη ψυχικὴ τρικυμία ποὺ προσδίδει πολὺ ἐνδιαφέρον στὴν φυσιογνωμίαν της. Τὸ ὕψος της σ μ α θ ὲ σ τ α τ ο ν ὑποδεικνύει μία εἰλικρινῆ φιλικὴν διάθεσιν. Συχνὰ διακρίνει κανεὶς μιὰ σκέψι βαθειὰ καὶ φόντο μελαγχολικὸ ποὺ προσδιορίζει τὴν προέλευσίν του ἀπὸ μιὰ νοσταλγικὴ ἀλλὰ ἴσως καὶ ἀπομακρυσμένη ἀνάμνησι. Γεννημένη στὴν Ρωσσία κατέχει τὸ μυστικὸν τῶν συμπατριωτῶν της ποὺ εἶνε συγκεντρωτικόν. Καλλιτέχνις προνομοιοῦχος, μὲ ταλέντο ἱκανοποιητικό, ζωγραφίζει μὲ ἐξαιρετικὴ ἔμπνευσι καὶ ἐκτέλεσι λίαν τεχνικήν. Ἡ σιλουέττα της λεπτὴ σὰν μίσχος παρύδρινου λουλουδιοῦ.

Η MONTAIN

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἡ παρελθοῦσα ἑβδομάδα πλουσία σὲ δεξιώσεις, χορούς, μπρίτζ, μαστίχες, κούπες, κοῦν - κάν.

— Ἐκ τῶν κυριωτέρων ἑσπερίδων ἦσαν παρὰ τῷ πρεσβευτῇ Ἀγγλίας καὶ Λαίδη Λῶραιν.

— Αἴθουσαι πελώριαι, παντοῦ ἄνθη ἀμυγδαλιᾶς ποὺ ἔδιδαν τὴν ἐντύπωσιν ἑνὸς αἰθερίου ροδόχρου δαντελλαρίσματος. Ζουμπούλια ρὸζ καὶ λευκὰ «μυγκὲ» συνεπλήρωναν τὸν ἀνθθένιο διάκοσμον.

— Ἀρκετὰ τραπέζια μπρὶτζ συγκέντρωναν ρᾶλλον κυρίους, ἡ κυρίες προτιμοῦσαν «ράουτ».

— Ἡ Λαίδη Λῶραιν ἐκτάκτως συμπαθὴς ἐδέχετο τοὺς κεκλημένους της φέρουσα κόκκινη μουσσελίνα ἐναρμονισμένη μὲ τὴν ξανθὴ εὐμορφιά της.

— Κόσμος πάρα πολύς, πρόσκλησις σὲ ἐκτεταμένον κύκλον.

— Παρέστησαν πρωθυπουργὸς καὶ κ. Ἐλ. Βενιζέλου, ὁλόκληρον τὸ Διπλωματικὸν Σῶμα καὶ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον.

— Διακρίνει κανεὶς πολλὲς χαριτωμένες κορμοστασιὲς καὶ φορέματα ποὺ ἔχουν καλλιτεχνικὴ κούπ, καὶ ποὺ ἔφεραν τὴν σφραγίδα ἑνὸς φημισμένου ραπτικοῦ οἴκου.

Ἀναμφισβητήτως ὅμως ἡ πλέον καλλιτεχνικὴ τουαλέττα ἦτο ἡ τελευταία δημιουργία τῆς «Βιοννέ». Κατὰ σύμπτωσιν τὸ ἐφοροῦσε μιὰ ἐκτάκτως κομψὴ κυρία τῆς ὁποίας ἡ σιλουέττα εἶνε λίαν ὡραιόγραμμη καὶ ἀπέδιδε ἐντύπωσιν ἀναγλύφου. Ἡ φυσιογνωμία της ἁρμονική, τὸ κτένισμά της ἑλληνικὸ καὶ ἦτο συντονισμὸς σπάνιος.

— Ἡ ἀνωτέρω τουαλέττα ἦτο ἀπὸ κρὲ-μπριγιὲν ἰβουὰρ μὲ ἀμυδροτάτη ρεβλὲ ροζάτρ, τὸ φόρεμα ἐσχημάτιζεν τρία μακρύτατα παννὸ σὲ ἀξιοθαύμαστη γραμμή. Τὸ θαυμάσιον αὐτὸ σύνολον ἀνῆκεν εἰς τὴν κ. Μ. Π.

— Ἄλλαι χαριτωμέναι ἐμφανίσεις ἦσαν τῆς κ. Δ. Λοβέρδου μὲ μπλὲ-τυρκουάζ, κ. Καρατζᾶ μὲ μπλέ, κ. Γ. Μελᾶ μὲ μαῦρα.

— Ἕνας θαυμάσιος βραδυνὸς χορὸς ἦτο παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Πετρίτση τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευήν.

— Πρωτοφανὲς χορευτικὸν κέφι, μέχρι πέμπτης πρωϊνῆς. Ἡ «χλο τὶρ» τοῦ χοροῦ ἔγινε μὲ χοροὺς στοὺς ὁποίους πρωοτστατοῦσε μιὰ ζηλευτὴ ἑλληνικὴ εὐμορφιά, ἡ Δίς Ἀλίκη Λιπλαράκου.

— Ἐπηκολούθησαν ρωσσικοὶ στοὺς ὁποίους ἔλαβον μέρος ὅλοι οἱ κύριοι, διευθύνοντος τοῦ κ. Κ. Μπενάκη.

— Τὸ θέαμα ἦτο θαυμάσιο ἀτὸ τὴν ἐσωτερικὴ σκάλα τοῦ σπιτιοῦ ἡ ὁποία ἦτο ἀδιάκοπα διακοσμημένη ἀπὸ ὡραῖες κυρίες καὶ Δεσποινίδες.

— Πολλὲς κομψὲς ἐμφανίσεις, ὅπως τῆς κ. Α. Λαδοπούλου μὲ ζωρζέττ λευκὴ σὲ καλλιτεχνικὸ σχέδιο, κ. Κιτριλάκη μὲ κόκκινη δαντέλλα, Δίς Ψιακῆ μὲ τουαλέττα μπλὲ παστέλ, Δίς Μπέμη μὲ θαυμάσιο φόρεμα ρόζ, Δίς Κάπαρη ἕνα ἐμψυχον κομψοτέχνημα μὲ λευκὸ ταφτᾶ.

— Τσαΐ χορευτικὸν προχθὲς παρὰ τῇ Λδι Μαρίκα Κυριακίδη. Αἴθουσαι ὡραιώταται γεμάτες ἀπὸ νέο καὶ ὥμορφο κόσμο. Μουσικὴ - χορὸς - κυλικεῖον ἀνεξάντλητον καὶ κέφι πολύ.

"ΜΠΟΥΚΕΤΟ,,
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7
ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,
Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος... Δρχ. 130 || Ἐξωτερικοῦ Λίρ. Ἀγγλίας Μία καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν ἐτησία συνδρομὴ Σελίνια 24.
Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ
Τὰ προηγούμενα τεύχη τιμῶνται δραχ. 3.
ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,, : Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. STROYMBOS 261 w. 85th Str New-York U S.A. καὶ ἐν Αἰγύπτῳ—Σουδὰν ὁ κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ ΣΑΡΑΦΗΣ, 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie.

— Διεκρίθησαν ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μιχάλου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Βοϋλγαρη πολὺ σὶκ μὲ μαῦρο καὶ ἄσπρο, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Φ. Οἰκονόμου ὡραιοτάτη μὲ κόκκινα, ἡ κ. Ψαλλίδα, ἡ κ Μιχαλακοπούλου, ἡ Δίς Σφρτούλη, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Π. Χέλμη, ἡ Δίς Ταχμιντζῆ, ἡ Δίς Δούρου πολὺ σὶκ μὲ μαῦρα, αἱ Δδες Διαμαντόγλου, ὁ κ. καὶ ἡ κ. Β. Καρπαναγιώτη, ἡ κ. Π. Μπέμπη, ἡ κ. Ντίνα Τσιριμώκου ὡραιοτάτη μὲ κόκκινα, ἡ Δίς Τσιριμώκου, ἡ Δίς Κουταβᾶ, οἱ Κύριοι Τοσπιτός, Β. Μελᾶς, Π. Μελᾶς, Λ. Μακκᾶς, Γκούμας, Γ. Μακκᾶς, Παπαδημητρίου, Σινιόσογλου, Κάρτολης, Ἰωαννίδης.

— Ἐκτάκτως εὐχάριστη σορπραϊζ — πάρτυ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀπ. Ἀλεξανδρῇ.

— Μικρὸς κύκλος κεκλημένων εἰς ὡραῖες αἴθουσες. Ὅταν καταφθάνῃ μιὰ συντροφιὰ ἀπὸ γνωστοὺς κυρίους καὶ κυρίες μὲ ἐξωφρενικὴ τζὰζ-μπὰντ καὶ γίνεται ἀντραὶν μεγάλο.

— Χορεύθηκαν ρυθμικοὶ χοροὶ ἀπὸ τὴν Δα Κουντουμᾶ. Ἀπήγγειλε καὶ ἡ Δίς Ε. Ρικάκη.

— Μεταξὺ τῶν παρευρεθέντων πρεσβευτὴς Γαλλίας καὶ κ. Κλεμὰν Σιμόν, κ. καὶ κ. Βουρλούμη, κ. καὶ κ. Π. Ἀργυροπούλου, κ. καὶ κ. Δ. Φωτιάδη, κ. καὶ κ. Α. Φραντζῆ. κ. καὶ κ. Κ. Βενζέλου φέρουσα πολὺ καλαίσθητη τουαλέττα μαύρη, κ. καὶ κ. Κυριακίδη, κ Γ. Μακκᾶ, κ. καὶ κ. Σιδέρη, κ. καὶ κ. Παπαδάμ, ὡραία ἐμφάνισις μὲ μαύρη τούλινη τουαλέττα, κ. καὶ κ. Βλ. Μπένση μὲ κίτρινο τούλινο φόρεμα. Καὶ οἱ κ. κ. Καντῆς, Φραντζῆς, Λ. Μακκᾶς, Βιζάντιος, Μαντούνης κ. λ. π.

Η MONTAIN

ΗΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΠΑΤΟΡΕΣ ΜΑΣ

Η ΤΕΜΠΕΛΙΑ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες κατεδίωκαν αὐστηρῶς τοὺς ἀέργους καὶ τοὺς τεμπέληδες, καὶ τὴν ἐναντίον τους κατηγορία, ὅταν τοὺς παρέπεμπαν σὲ δίκη, τὴν ὠνόμαζαν *ἀργίας γραφήν*. Ὅλοι οἱ κάτοικοι τῆς Ἑλλάδος ἦσαν ὑποχρεωμένοι ν' ἀποδείξουν πῶς ζοῦσανε. Ὁ Δράκων μάλιστα εἶχε ψηφίσει αὐστηρότατο νόμο κατὰ τῶν τεμπέληδων, ὁ δὲ Σόλων τὸν ὑπερέβαλε σὲ αὐστηρότητα.

Ἐὰν ἕνας οἰκογενειάρχης ἦταν ἐκ φύσεως τεμπέλης καὶ ἀπέφευγε νὰ δουλέψῃ, τὸ δικαστήριο τὸν ὑποχρέωνε διὰ τῆς βίας νὰ ἐργασθῇ γιὰ νὰ συντηρήσῃ τὴν οἰκογένειά του.

Κι' ὅταν ἀκόμα ἕνας τεμπέλης δὲν εἶχε οἰκογένεια, ἡ ἐξοσία τὸν ἔπιανε καὶ τὸν ἔβαζε νὰ δουλέψῃ σὲ δημόσια ἔργα, γιὰ νὰ συντηρῇ τὸν ἑαυτό του.

Γενικῶς, ἡ τεμπελιὰ ἐθεωρεῖτο θανάσιμο ἁμάρτημα στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα.

Τώρα πῶς ἐμεῖς οἱ ἀπόγονοι τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καταντήσαμε διαπρεπεῖς τεμπέληδες, αὐτὸ εἶνε ἄλυτο πρόβλημα...

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΒΟΛΤΑΙΡΟΥ

ΠΩΣ ΕΓΡΑΦΕ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ

Ἡ δευτέρα παράστασις τῆς τραγωδίας τοῦ Βολταίρου «Ὀρέστης» ἐδόθη μιὰ ἑβδομάδα μετὰ τὴν πρεμιέρα της, στὸ μεταξὺ δὲ αὐτὸ ὁ Βολταῖρος, ἐπέφερε διάφορες διορθώσεις στὸ κείμενο τοῦ ἔργου.

Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτό, ὁ Φοντενέλλος εἶπε :

— Ὁ Βολταῖρος εἶνε πολὺ παράξενος ἄνθρωπος. Συνηθίζει νὰ γράφῃ τὰ ἔργα του ἐνῶ παριστάνονται !...

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Ἡ εἰκὼν τοῦ σημερινοῦ μας ἐξωφύλλου, γνωστὴ μὲ τὸν τίτλο «Ἡ κυρία στὸ πιάνο», εἶν' ἔργο τοῦ νεωτέρου Γερμανοῦ ζωγράφου Λ. φὸν Φλές.

Καὶ τὸ αὐριανὸ φύλλο τῆς

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Πανηγυρικό, 36σέλιδο, μὲ ἀποκρηάτικο καλλιτεχνικὸ πολύχρωμο ἐξώφυλλο, μὲ τὴ συνέχεια τῆς «Ἀναστάσεως τοῦ Σέρβασιλίσσης Μαρίας Στοῦαρτ, τῶν παραδόξων συνηθειῶν τῶν ἑλλήνων λησταῖων, τῶν προλήψεων περὶ βρυκολάκων τοῦ ἐξοχου διηγήματος, ἱστορ. σελίδες, ἀκτουελιτέ, περίεργα, ἀνέκδοτα, παραμύθια, παραδόσεις, ἀστεῖα.

Στὸ φύλλο αὐτὸ ἀρχίζει καὶ τὸ περιπετειωδέστατο, γλυκύτατο καὶ παθητικώτατο ἱπποτικὸ μυθιστόρημα τοῦ Δουμᾶ (πατρὸς) : "Ἡ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ,,

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΗΤΕΙΑ...

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ναί, κύριε Γενναῖε, εἶπε καὶ ἡ Ἰωάννα, μείνετε κοντά μας... Ὁ πατέρας μου κ' ἐγὼ θὰ σᾶς ἀγαπᾶμε πολύ !...

Λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ἡ νέα, μιλῶντας γι' ἀγάπη, μπρὸς στὸν πατέρα της, κοκκίνισε ὡς τὶς ρίζες τῶν αὐτιῶν της.

Ὁ ἰππότης ἔννοιωσε ἐπίσης βαθειὰ συγκίνησι... Βλέποντας τὴν Ἰωάννα τόσον ὡραία, τόσο γλυκειὰ κι' ἀθῶα, αἰσθανόταν γι' αὐτὴ βαθειὰ συμπάθεια καὶ τρυφερότητα...

— Δυστυχῶς, εἶπε τέλος ὁ νεαρὸς ἱππότης, εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ φύγω ἀπὸ κοντά σας. Ὁ πατέρας μου μ' ἀγόρασε στὸ Ἀνζοῦ, κοντὰ στὴ Λαχουγέλη, μιὰ ἔπαυλη. Θὰ ἐγκατασταθῶ ἐκεῖ γιὰ λίγον καιρό...

— Στὴ Λαχουγέλη ! φώναξε ὁ Τρεμιέ. Θαυμάσια !... Θᾶμαστε γείτονες κατὰ τὸ θέρος, παιδί μου, γιατὶ ἐκεῖ κοντὰ στὸ Σιλὲ - Γκιλόμ βρίσκουνται οἱ ἀμπελῶνες μου. Ἀλλὰ δὲν μᾶς εἴπατε, κύριε Γενναῖε, πῶς ὀνομάζεται ὁ πατέρας σας ;

— Ὁ πατέρας μου ;...Ἀμβρόσιος Παρέ !...

ΟΠΟΥ ΑΡΧΙΖΕΙ Ο ΕΡΩΣ

— Ἀμβρόσιος Παρέ ! ξανάπε ὁ παλαιὸς βουλευτής. Ἄμα ἔχει κανεὶς ἕνα τέτοιο προστάτη δὲν θέλει τίποτ' ἄλλο...

— Ἀγαπῶ τὸν Ἀμβρόσιο Παρὲ μ' ὅλη τὴ δύναμη τῆς ψυχῆς μου...

— Ἀξίζει νὰ τὸν ἀγαπᾶτε !... Ἔγέρασε στὸ ἐργαστήριό του, μελετῶντας μέρα καὶ νύχτα. Εἶνε ἄνθρωπος σοφός. Εἶνε μεγαλοφυής. Ὅλοι δὲ οἱ μεγαλοφυεῖς εἶνε καὶ ἀγαθοί. Ἀλλὰ σεῖς, κύριε Διονύσιε, ἔχετε ἐξωτερικὸν εὐπατρίδου... Φτάνει νὰ σᾶς ἀκούσῃ κανεὶς νὰ βεβαιωθῇ ἀμέσως ὅτι ἐπεράσατε ὅλη σας τὴ ζωὴ μέσα σὲ κύκλους εὐγενῶν...

— Τί θέλετε νὰ πῆτε μ' αὐτό ;

— Θέλω νὰ σᾶς ρωτήσω τί θὰ κάνετε στὴν ἐρημικὴ ἔπαυλη τῆς Λαχουχέλης, μόνος κ' ἔρημος, περιστοιχιζόμενος ἀπὸ τοὺς ἄξεστους χωρικούς ;

— Ἡ μοναξιὰ εἶνε τὸ βάλσαμο τῶν ψυχῶν ἡ ὁποῖες ὑπέφεραν...

— Σᾶς προλέγω ὅτι θἀρρωστήσετε ἀπὸ πλήξι πρὶν περάσουν ὀχτὼ ἡμέρες...

— Ὤ; χθὲς δὲν θ' ἀηδίαζα, τραύλισε ὁ Γενναῖος, σιγὰ καὶ ταραγμένος, ἀλλά, ἀλλοίμονο ! φοβᾶμαι πολὺ ὅτι θ' ἀηδιάσω αὔριο...

Καὶ ὁ νέος κοκκίνισε τώρα κι' αὐτός, ὅπως πρὶν ὀλίγον εἶχε κοκκινίσει κ' ἡ νέα. Ὕψωσε τὰ μάτια του πρὸς τὴν Ἰωάννα. Τὰ βλέμματά τους διασταυρώθηκαν γιὰ μιὰ στιγμὴ κ' ἔπειτα χαμήλωσαν συγχρόνως. Εἶχε καταλάβει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο...

Σὲ λίγο οἱ συνδιαιτημένες σηκώθηκαν ἀπὸ τὸ τραπέζι.

Ὁ Διονύσιος, τοῦ ὁποίου ἡ πληγὴ ἦταν ἐλαφριά, ἀρνήθηκε νὰ ἀχρῆ τὶς περιποιήσεις τοῦ Ἰουδελέττου, ὁ ὁποῖος προσεφέρθη νὰ τὸν βοηθήσῃ καὶ νὰ τὸν ὑδύσῃ. Ἐμπῆκε στὸ δωμάτιο ποὺ τοῦ εἶχε προετοιμάσει ἡ κυρὰ Μαρτίνα. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ἔννοιωθε ὅτι θ' ἀργήσῃ ν' ἀποκοιμηθῇ, ἀντὶ νὰ πλαγιάσῃ πῆγε κι' ἄνοιξε τὸ παράθυρο.

Ὁ οὐρανὸς ἦταν λαμπρός. Χιλιάδες ἄστρων ἔλαμπαν στὸ βαθυγάλαζο νυχτερινὸ στερέωμα. Τὸ δροσερὸ ἀγεράκι ποὺ φυσοῦσε ἔφερνε ἕλη ἀρώματα τῶν ρόδων τοῦ κήπου...

Ὁ Διονύσιος κύτταξε ἀπὸ τὸ παράθυρο ἔξω καὶ ψιθύριζε :

— Θαυμασία φύσις, ἀριστούργημα τοῦ θεοῦ, μπορῶ λοιπὸν καὶ σὲ βλέπω ἀκόμα ;

Ἀξαφνα ὅμως ἀνασκήρτησε καὶ στράφηκε πίσω Τοῦ φάνηκε πὼς ἄκουσε δυὸ πρόσωπα ποὺ μιλοῦσαν στὸ διπλανὸ δωμάτιο. Ὁ ἦχος τῶν φωνῶν αὐτῶν ἔφθανε σ' αὐτὸν ἀκαθόριστος καὶ σβυσμένος.

— Ἄ ! ξαναεῖπε, κυττάζοντας πάλι ἔξω... Εἶνε ὡραῖο νὰ ζῇ κανεὶς... Ἀλλὰ ὑπάρχει κάτι ποὺ εἶνε γλυκύτερο κι' ἀπὸ τὴ ζωή... Κι' αὐτὸ εἶνε ὁ ἔρως... Ὤ ! ναί. . ναί... Τὸ νοιώθω !.. Νοιώθω καλὰ πὼς θὰ τὴν ἀγαπήσω.

Καὶ ἔκλεισε τὸ παράθυρο :

— Ναί, ἐξακολούθησε, αἰσθάνομαι πὼς τὴν ἀγαπῶ κιόλας... Κύριε ! Κύριε ! Δόσε μου την !... Δόσε μου την !... Καὶ θὰ εὐλογῶ τὸ μαρτύριο στὸ ὁποῖο μὲ ὑπέβαλες.

Στὸ διπλανὸ δωμάτιο ὁ ψίθυρος τῶν φωνῶν ἐξακολουθοῦσε. Ἡ Ἰωάννα μὲ τοὺς γυμνοὺς της ὤμους σκεπασμένους ἀπὸ τὰ χρυσὰ κύματα τῶν λυμένων μαλλιῶν της καὶ σφίγγοντας μὲ τὰ χεράκια της τὴν καρδιά της ποὺ χτυποῦσε δυνατὰ μέσ' στὸ στῆθος της, καθόταν ἀπάνω στὸ κρεββάτι της. Ἡ κυρία Τουρτερόλ, γνέθοντας μπρὸς σὲ μιὰ ἠλακάτη, κουβέντιαζε μαζύ της.

— Εἶνε ὡραιότατος ! ἔλεγε ταραγμένη ἡ Ἰωάννα.

— Εἶνε ὡραιότατος ! ξανάλεγε καὶ ἡ Μαρτίνα.

— Εἶνε τέλειος ἱππότης !

— Φαίνεται πὼς εἶνε καὶ λαμπρὸς στρατιώτης.

— Μὰ γιατὶ τάχα ἔχει τὸ ὕφος του τόσο θλιμμένο ;

— Χωρὶς ἄλλο θὰ κρύβῃ μέσα του κάποια θλίψη... Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρῃς, μικρή μου δεσποινίς, ὅτι στὴν ἡλικία του παρηγορίεται κανεὶς εὔκολα.

— Εἴδες, Μαρτίνα, ἐκείνη τὴν οὐλὴ ποὺ ἔχει στὸ λαιμό...

— Ναί, ναί... Καὶ τοῦ πάει περίφημα... Ἡ οὐλὲς εἶνε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ξίφους ὅτι καὶ ἡ ἕλκης στὶς εὐγενεῖς δέσποινες.

— Ἂν δὲν ἦταν αὐτός, ποῦ θὰ βρισκόμαστε αὐτὴ τὴ στιγμή ; εἶπε μὲ κάποιο φόβο ἡ Ἰωάννα.

— Ὤ ! μὴ μιλᾶτε πειὰ γι' αὐτό, δεσποινίς. Οἱ ἄντρες εἶνε τέρατα ὅταν ὁ διάβολος τοὺς βάλῃ κακὲς ἰδέες γιὰ τὶς γυναῖκες. Εἶνε ἱκανοὶ νὰ βάλουν φωτιὰ καὶ νὰ κάψουν ὅλο τὸν κόσμο.

...Ἤθελα νὰ ἤξερα ἂν ὁ κ. Ρολλάνδος ἔπιασε ἐκεῖνον ποὺ σὲ κρατοῦσε κι' ἂν τὸν διατέρασε μὲ τὸ σπαθί του.

— Πιστεύεις λοιπόν, ρώτησε ἡ Ἰωάννα, ὅτι ὁ ὁπλοφόρος ἐκεῖνος ἦταν ὁ Φερουλλιάκ.

— Μὰ τὴν ἀρετή μου ! εἶπε ἡ χήρα, εἶμαι βεβαία γι' αὐτό.

— Σοῦ φαίνεται λοιπὸν ὅτι ὁ κ. Διονύσιος ἔχει τὸ ἦθος εὐπατρίδου.

— Ἄ βέβαια ! ἀπάντησε ἡ χήρα. Μὰ καὶ ὁ μακαρίτης ὁ Τουρτερόλ, πρόσθεσε, ἂν καὶ δὲν κατάγονταν ἀπὸ εὐγενεῖς, εἶχε τρόπους εὐγενῶν.

— Ἀγαποῦσες πολὺ τὸν ἄντρα σου, Μαρτίνα ; ρώτησε ἡ Ἰωάννα.

— Ἄ ! Τρελλαινόμουν γι' αὐτόν !... Μαλώναμε βέβαια κάπου-κάπου καὶ πρὸ πάντων τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν λοχίας τῆς Στρατολογίας καὶ γύριζε κάθε βράδυ μεθυσμένος...

— Τί φρίκη ! ἔκαμε ἡ Ἰωάννα.

— Ἄ ! δὲν ἔχεις δίκηο, εἶπε ἡ χήρα, ἔτσι ἡ ἀγάπη τοῦ ἀντρόγυνου στερεώνεται περισσότερο.

Ἡ κυρὰ-Μαρτίνα ἐξακολουθοῦσε νὰ ἐξυμνῇ τὶς ἀπολαύσεις τοῦ συζυγικοῦ βίου, μὰ ἡ Ἰωάννα δὲν τὴν ἄκουγε πειά. Εἶχε βυθιστεῖ σ' ὀνειροπολήσεις. Πρώτη φορὰ στὴ ζωή της δὲν τὴν ἔπιανε ὕπνος, ἂν καὶ ἀπὸ πολὺ νωρὶς εἶχε πέσει στὸ κρεββάτι της. Ἤθελε νἄξερε τί σκέφτονταν γι' αὐτὴ ὁ Διονύσιος, ἂν τὴ συλλογίζονταν, ἂν...

— Μπορεῖς νὰ πηγαίνῃς, εἶπε σὲ λίγο στὴν κυρὰ-Μαρτίνα, θέλω νὰ κοιμηθῶ.

Πραγματικὰ ὅμως ἤθελε νὰ μείνῃ μονάχη της γιὰ νὰ σκεφτῇ, μ' ὅλη της τὴν ἡσυχία, καὶ νὰ ἐξετάσῃ τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ τῆς ἔφερνε τόση ἀνησυχία. .

(Ἀκολουθεῖ)

Ἐγέρασε μελετῶντας μέρα καὶ νύχτα...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΓΛΟΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ ΕΠΤΑΝΗΣΟ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΓΕΛΙΚΑΣ ΣΑΝΔΙΑΝΟΥ

Μιὰ δραματικὴ ἱστορία ποὺ γίνηκε στὰ Κύθηρα στὰ χρένια τῆς Ἀγγλοκρατίας. Ὁ κόμης Σάνδιανες καί ἡ κόρη του Ἀγγέλικα. Ὅπου μιὰ μυστηριώδης φλεγέρα αἰχμαλωτίζει μιὰ κεριτσίστικη ψυχή. Τὸ λάλημα τοῦ ἀγνώστου βοσκοῦ. Ἕνας Ἄγγλος Διοικητὴς πολὺ ἐρωτέληπτος. Μιὰ πρέτασις γάμου ποὺ ἀναστατώνει τὸν πῦργο κτλ, κτλ.

Α΄

ΙΑ χρονιά, ὅταν ἀκόμα τὰ Κύθηρα διατελοῦσαν ἀπὸ τὴν Ἀγγλικὴ κατοχή, συνέβη ἐκεῖ ἡ ἀκόλουθη περίεργη ἱστορία ποὺ σώζεται ἀκόμη σὰν θρῦλος στὰ στόματα τῶν κατοίκων.

Στὴν ἀνατολικὴ παραλία τῶν Κυθήρων, στὸ μέρος ποὺ βρισκότανε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα μιὰ ἀπὸ τὶς διασημότερες πόλεις, ἡ Αὐλαίμων, στὴ βραχώδη ἀκτὴ τοῦ ὅρμου Ἅγιος Νικόλαος, ὑψώνονταν κατὰ τὸ 1818 ἕνας μεγαλοπρεπὴς Βενετσάνικος πύργος, ποὺ σώζονται ὁκόμη τὰ ἐρείπιά του. Ὁ πύργος αὐτὸς ἔχει τραγικὴ ἱστορία. Στὴν ἐποχὴ τῆς λαμπρότητός του ἦταν κατοικημένος ἀπὸ μιὰ πλουσιωτάτη Ἑλληνοβενετσιάνικη οἰκογένεια, ποὺ τὸν εἶχε κληρονομήσει ἀπὸ τοὺς προγόνους της. Γύρω ἀπὸ τὸν πῦργο ὑπῆρχαν τὰ κτήματά της, ἀμπέλια, ἐλαιῶνες, βοσκοτόπια, ὑδρόμυλοι, ὁλόκληρο τσιφλίκι.

Ἡ οἰκογένεια ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸ Μαρῖνο Σανδιᾶνο, τὴ γυναίκα του, καὶ τὴ μοναχοκόρη τους Ἀγγέλικα. Ἡ κόρη ἦταν ἡ ἐνσάρκωσι τῆς Κυθηρείας Ἀφροδίτης. Δεκαεπτὰ ἐτῶν, ψηλή, μὲ ρόδινη ἐπιδερμίδα, μὲ μάτια ἑκτάκτως γοητευτικά. Οἱ γονεῖς της εἶχαν δώσει στὴ λατρευτή τους Ἀγγέλικα ἐπιμελημένη ἀνατροφή, ἀλλὰ καὶ τὰ πνευματικά της χαρίσματα ἦσαν ἐξαιρετικά. Φύσι πολὺ αἰσθηματική ἡ Ἀγγέλικα Σανδιάνου, ἐπαθαίνετο πρὸ πάντων γιὰ τὴ μουσική. Ἡ κιθάρα, κάτω ἀπὸ τὰ δάχτυλά της, ἐξωντάνευε, γινότανε ὄργανο μαγικὸ γιὰ νὰ συνοδεύη τὴ γλυκύτατη φωνὴ τῆς ρομαντικῆς κόρης. Στὴ μουσικὴ ἀφιέρωνε τὶς περισσότερες ὧρες της.

Σιγὰ-σιγὰ ἡ ρωμαντική της διάθεση γινότανε σωστὴ ἔκσταση. Πολλὲς φορὲς τὴν εὕρισκαν κάτω ἀπὸ ἕνα μικρὸ κιόσκι, μέσα στὸ μοσκοβολισμένο κῆπο νὰ εἶνε ξαπλωμένη σὲ μιὰ κούνια καὶ ν' ἀκούη μὲ μακαριότητα τὴ φλογέρα ἑνὸς βοσκοῦ, ποὺ ἔβοσκε πιὸ πέρα τὸ κοπάδι του. Μέσα στοὺς τόνους τῆς φλογέρας ἡ Ἀγγέλικα εὕρισκε νέες μουσικὲς συγκινήσεις...

***

Ἕνα πρωῒ τοῦ Μαΐου, τοῦ ἔτους 1820, ξαπλωμένη στὴν κούνια της, ἄκουγε εὐτυχισμένη τὴν τσοπάνικη μελωδία. Εἶχε τὰ μάτια κλειστὰ καὶ θὰ τὴν ἐνόμιζε κανεὶς κοιμισμένη. Καμμιὰ φορὰ ὅμως ἄνοιγε λίγο τὰ μάτια της καὶ γύριζε τὸ βλέμμα της ρεμβαστικὸ στ' ἀντικρυνὰ βοσκοτόπια...

Ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, ὁ πατέρας της, κόμης Σανδιᾶνος, εἶχε δεχθῆ ἔξαφνα τὴν ἐπίσκεψη τοῦ νεαροῦ βαρώνου σὲρ Οὐίλλιαμ Σένστων. Ἦταν ὁ νέος Διοικητὴς τῆς νήσου, διωρισμένος ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες ἀπὸ τὴ Βρεττανικὴ Κυβέρνησι. Ὁ κόμης τὸν ἐδέχθη στὴ σάλα, καὶ μετὰ τὴν πρώτη συνομιλία τους γιὰ τὰ ζητήματα τοῦ νησιοῦ, σύμφωνα μὲ ἐπιθυμία τοῦ ξένου, κατέβηκαν στὸν κῆπο.

Ὁ νεαρὸς Διοικητὴς ἐξέφραζε τὸ θαυμασμό του γιὰ τὰ λαμπρὰ παρτέρια, γιὰ τὰ αἰωνόβια δέντρα, γιὰ τὰ κιόσκια καὶ σιγὰ - σιγά, ἔφτασαν καὶ στὸ μέρος τῆς Ἀγγέλικας. Ὁ ξένος, μόλις ἀντίκρυσε τὴ νέα, ἔννοιωσε τὴν πρώτη ἀνησυχία. Μὲ μιὰ ματιὰ ἐρώτησε τὸν πυργοδεσπότη. Ἐκεῖνος ἐκστάλαβε καὶ χαμογελῶντας εἶπε :

— Εἶνε ἡ κόρη μου. Φαίνεται ὅτι δὲν μᾶς ἀντελήφθη ἀκόμη.

Κ' ἔπειτα, μὲ δυνατώτερη φωνή, ρώτησε :

— Ἀγγέλικα, κοιμᾶσαι ;

Ἐκείνη ἀνετινάχθη, σὰ νὰ ξύπνησε ἀπὸ βαθὺ ὕπνο καὶ εἶπε :

— Ὄχι, πατέρα, ἄκουγα τὴ φλογέρα καὶ δὲν ἔννοιωσα τὴν παρουσία σας.

Ἔπειτα γύρισε πρὸς τὸν ξένο, ἐχαμήλωσε τὰ μάτια κατακόκκινη κ' ἔκανε μιὰ χαριτωμένη ὑπόκλιση. Ὁ Ἄγγλος, μαγευμένος, ἀνταπέδωσε τὸ χαιρετισμό. Ἐκάθησαν στὰ πλεχτὰ σκαμνάκια τοῦ κιοσκιοῦ, ὅπου μιὰ μαύρη σκλάβα τοὺς ἔφερε τὸν καφφέ.

Μετὰ μιὰ ὥρα, ὁ Διοικητὴς τοὺς ἀπεχαιρέτησε. γοητευμένος περισσότερο ἀπὸ τὴν κόρη τώρα, παρὰ ἀπὸ τὴν ἀνθόπλεχτη φωλιά της. Ὅταν ὁ ξένος ἔφυγε, ὁ κόμης Σανδιᾶνος ἔκαμε στὴν κόρη του μικρὲς ἐπιπλήξεις, ἀλλὰ μὲ τρυφερότητα. Δὲν ἔπρεπε, τῆς εἶπε, νὰ χάνη ἔτσι ὁλόκληρες ὧρες σὲ ὀνειροπολήσεις, ν' ἀποφεύγη τοὺς ἐνοικούς της, νὰ ξῆ σὰν ἀγρίμι, γιὰ ν' ἀκούη μιὰ παληοφλογέρα ἐκεῖ!

Ἔ, δὲν ἄξιζε δὰ τὸν κόπο !...

Ἀλλ' ἡ Ἀγγέλικα διεμαρτυρήθη.

— Πατέρα, μὲ ὅλο τὸ σεβασμὸ ποὺ σᾶς ὀφείλω, δὲν μπορῶ ν' ἀπαρνηθῶ τὴ μυστική μου αὐτὴ ὀπόλαυση. Ἡ μουσικὴ τοῦ ἀγνώστου αὐτοῦ βοσκοῦ εἶνε γιὰ μένα ψυχικὴ εὐδαιμονία !

— Καλά, παιδί μου, δὲν θέλω νὰ σοῦ στερήσω τὴν εὐδαιμονία σου αὐτή, ἀπάντησε ὁ κόμης Σανδιᾶνος καὶ τῆς ἐχάϊδεψε τὰ μαλλιά.

***

Ἐπέρασε ἕνας μῆνας καὶ ἡ ζωὴ τῆς κόρης δὲν ἄλλαξε καθόλου. Ὁ νέος Διοικητὴς ἐρχότανε στὸν πῦργο ὅσο συχνότερα μποροῦσε, πότε μὲ τὴ μιὰ πρόφαση καὶ πότε μὲ τὴν ἄλλη... Στὸ μέταιστό του θὰ μποροῦσε νὰ διακρίνη κανεὶς σύγνεφο μελαγχολίας, ἀλλὰ καὶ ἡ Ἀγγέλικα δὲν φαινόταν ἤρεμη, ἄπως πρῶτα. Κρίνοντας κανεὶς ἀπὸ τὰ φαινόμενα, θὰ μποροῦσε νὰ ὑποθέση ὅτι ἡ δυὸ αὐτὲς ὑπάρξεις ἔπασχαν ἀπὸ τὸ ἴδιο, δηλαδὴ ἀπὸ ἀμοιβαῖο, αἴσθημα. Ἐν τούτοις μεγαλείτερη ἀντίθεση αἰσθημάτων δὲν ἐσημειώθη ποτέ. Ἡ κόρη, ἀπὸ μέρα σὲ μέρα, ἀπέφευγε πιὸ πολὺ τὸν ἐπισκέπτη τους, καὶ στὴ μητέρα της ἔλεγε ὅτι καὶ νὰ τὸν βλέπη τὸν ξένο ἐκεῖνο τῆς ἔκανε κακό. Ἴσως τὸ προαίσθημα ὅτι κάποια μεγάλη συμφορὰ θὰ ἔπεφτε στὸν πῦργο ἐξ αἰτίας του...

Στὸ μεταξύ, ἡ μελαγχολία τῆς Ἀγγέλικας ἐμεγάλωνε, μυστηριώδης πάντοτε καὶ ἀνεξήγητη, ὅπως ἐδυνάμωνε καὶ ἡ μελαγχολία τοῦ νεαροῦ Ἄγγλου, ὁ ὁποῖος ἄρχισε ν' ἀραιώνη τὶς ἐπισκέψεις του καὶ τέλος, ἐπὶ δεκαπέντε μέρες, δὲν ἐφάνη στὸν πῦργο τοῦ Σανδιάνου.

Ἡ Ἀγγέλικα φαινόταν εὐχαριστημένη, ἄρχισε νὰ παίρνη ἐπάνω της, τὰ μάγουλά της νὰ ξαναβρίσκουν τὸ τριανταφυλλένιο χρῶμα τους καὶ ἡ ψυχή της τὴν εὐθυμία...

Δυστυχῶς ἡ χαρά της δὲν ἦτο γραφτὸ νὰ κρατήση πολύ. Ἡ Μοῖρα ἐκλωθε φοβερὰ πράματα γιὰ τὴ δυστυχισμένη κοπέλλα...

***

Ἦταν ἀπόγευμα Ἰουλίου. Ἡ Ἀγγέλικα, παρὰ τὴ συνήθειά της, κατέβηκε νωρὶς στὸν κῆπο τοῦ πύργου καὶ ἄκουγε τὸ λάλημα τῆς μακρυνῆς φλογέρας. Ὁ βοσκός, ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ, ἔπαυε τὴ φλογέρα γιὰ νὰ τραγουδήση στίχους γεμάτους περιπάθεια, στίχους ποὺ εἶχαν ὅλην τὴν εὐδιάθ τῆς ἀγροτικῆς ποιήσεως...

"Ω ! πόσο θὰ ἤθελε ἡ κόρη νὰ γνωρίση τὸν ἄγνωστο τραγουδιστὴ ποὺ εὐχαριστοῦσε τὴν ψυχή της, νὰ τοῦ ἐκφράση ὅλη τὴν εὐγνωμοσύνη της !

Μὲ τὴ σκέψι αὐτή, ἡ ἀθῶα Ἀγγέλικα ἔκοψε δυὸ τριαντάφυλλα, ἕνα λευκὸ, ἕνα κόκκινο. «Θὰ τοῦ τὰ προσφέρω, συλλογιζότανε, καὶ θὰ τοῦ-σφίξω μ' εὐγνωμοσύνη τὸ χέρι στὸ στῆθος».

Μὲ τὶς ρωμαντικὲς αὐτὲς σκέψεις, ἡ κόρη ἐπλησίασε πρὸς τὸ μέρος τοῦ κήπου, ὅπου τὰ δέντρα ἦταν ἀραιότερα κ' ἐπομένως θὰ μποροῦσε νὰ ἐπισκοπήση τοὺς λόφους τοῦ νησιοῦ, τοὺς χλοεροὺς καὶ γραφικούς.

Τὴ φορὰ αὐτὴ ἡ Ἀγγέλικα ἐνόμισε ὅτι ἡ φλογέρα ἀκουγότανε καθαρώτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Ἐστήλωσε τ' αὐτὶ καὶ προχώρησε ὅσο μποροῦσε πρὸς τὰ σύνορα τοῦ μεγάλου κήπου.

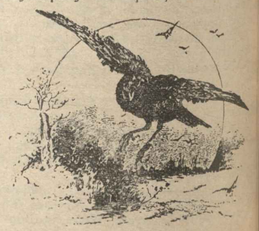

Σὲ λίγο στάθηκε ἔκπληκτη. Πράγματι, ἡ φλογέρα καὶ τὸ τραγοῦδι ἀκούγονταν ἐκεῖ κοντά. Καὶ μάλιστα ἀντελήφθη ὅτι ἐκεῖνος ποὺ ἔπαιζε ἐπροχωροῦσε πρὸς τὸ μέρος της. Ἡ κόρη κατελήφθη ἀπὸ κάποιο φόβο καὶ θέλησε ν' ἀπομακρυνθῆ, ἀλλὰ τὰ πόδια της δὲν τὴν ἄκουαν. Στηρίχτηκε λοιπὸν στὸν κορμὸ ἑνὸς δέντρου, ἔσφιξε τὰ λουλούδια στὸ στῆθος της καὶ περίμενε μὲ ἀγωνία.

Τέλος τὸ τραγοῦδι ἔπαψε καὶ θόρυβος ἐλαφροῦ βήματος ἀκούστηκε κοντά της,—κοντὰ στὰ κάγκελα. Ἡ Ἀγγέλικα συνῆλθε, ἐγύρισε καὶ ἀφήνοντας μία κραυγή, στάθηκε ἀκίνητη. Μπροστά της, καὶ πίσω ἀπὸ τὰ κάγκελα τοῦ κήπου, στεκότανε ἕνας λεβέντης, μὲ τσοπάνικα ροῦχα καὶ κρατοῦσε στὰ χέρια τὴ φλογέρα ποὺ τόσο εἶχε μαγέψει τὴν ψυχὴ τῆς Ἀγγέλικας. Ὁ νέος ἦταν ὡραῖος σὰν Ἄγγελος !

Ὅταν πέρασε ἡ πρώτη ἀπὸ τὸν τρόμο ἐντύπωσις, ἡ ὡραία κόρη τοῦ εὐγενοῦς πυργοδεσπότου Σανδιάνου ἄρχισε νὰ βρίσκη τὴν ψυχραιμία της. Μὰ ἡ σκέψεις βομβοῦσαν σὰν μέλισσες στὸ μυαλό της. Τέλος, ὁ βοσκὸς ἔλυσε τὴ σιωπὴ καὶ τῆς εἶπε :

— Μὴ φοβᾶσαι, ὠμορφη κοπέλλα ! Εἶμαι ἕνα βοσκόπουλο τοῦ λόγου καὶ δὲν ἔχω κανέναν κακὸ σκοπό !... Ἂν θέλης, μπορῶ νὰ ξαναρχίσω τὸ τραγοῦδι μου.

Ἡ κόρη μή μπορώντας νὰ προφέρη λέξι, εἶπε «ναί» μὲ τὸ κεφάλι. Ὁ βοσκὸς ἀκούμησε τὴ μαγευτικὴ φλογέρα στὰ χείλη, καὶ ἕνος ποταμὸς ἁρμονίας ξεχύθηκε στὸν καλοκαιριάτικον ἀέρα.

Τώρα ἡ στροφὴ τοῦ τραγουδιοῦ μιλοῦσε γιὰ τὶς χαρὲς ποὺ δίνει ἡ ἀγάπη, γιὰ φιλιά, γιὰ τρυφερὰ ἀγκαλιάσματα.

Ὅταν ἡ φλογέρα ἔπαψε, ἡ Ἀγγέλικα εἶπε :

— Φτάνει γιὰ σήμερα... Εὐχαριστῶ !... Πάρε αὐτά !...

Κ' ἀφοῦ ἔδωσε στὸ βοσκὸ τὰ δύο τριαντάφυλλα ἔφυγε τρέχοντας πρὸς τὸν πῦργο.

***

Τὰ προαισθήματα τῶν νεαρῶν καρδιῶν βγαίνουν καμμιὰ φορὰ ἀληθινά.

Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ πατέρας τῆς Ἀγγέλικας ἔλαβε ἐμπιστευτικὸ γράμμα ἀπὸ τὸ νέο Διοικητὴ τῶν Κυθήρων, τὸν σὲρ Πέτερ Σένστον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Ἄγγλος βαρῶνος, χωρὶς πολλὲς διπλωμαστικὲς ἐκφράσεις, ζητοῦσε τὴν κόρη του γυναῖκα : «*Εἶμαι τρελὰ ἐρωτευμένος μαζύ της !*» ἔγραφε.

(Τὸ Β΄ μέρος στὸ προσεχὲς)

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ, ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Οἱ διάσημοι ἀφηρημένοι

Ὑπάρχουν πολλῶν εἰδῶν ἀφηρημένοι, ἀπὸ τοῦ ἀφελοῦς χωριάτη ποὺ ψάχνει νὰ βρῆ τὸ γάϊδαρό του... τὸν ὁποῖο κρατάει ἀπὸ τὸ χαλινάρι, μέχρι τοῦ σοβαροῦ ἐκείνου δικαστικοῦ ποὺ ἔγραφε κάποτε σ' ἕνα φίλο του : «*Μόλις γύρισα σπίτι, εἶδα ὅτι λησμόνησα τὴν ταμπακέρα μου στὸ γραφεῖο σου. Κάνε μου σὲ παρακαλῶ τὴ χάρη νὰ μοῦ τὴ στείλης*». Καὶ πρόσθετε ἀπὸ κάτω, σοβαρώτατα : «*Περιττὸν νὰ ψάχνης νὰ τὴν βρῆς. Τὴν βρῆκα τώρα δὰ στὴν πίπα τσέπη μου !*»

Οἱ πιὸ ἐνδιαφέροντες ἀφηρημένοι εἶνε οἱ ποιηταί, οἱ μαθηματικοί, οἱ ἐφευρέται καὶ οἱ... ἐρωτευμένοι. Ὁ Ἀρχιμήδης ὅταν βρῆκε τὴ λύση ἑνὸς προβλήματος ποὺ τὸν ἀπασχολοῦσε, βγῆκε ἀπὸ τὸ μπάνιο του καὶ ἄρχισε νὰ τρέχη ὁλόγυμνος στοὺς δρόμους τῶν Συρακουσῶν, φωνάζοντας τὸ θρυλικό : *Εὕρηκα ! Εὕρηκα !*

Μεγάλος ἀφηρημένος ἦταν ἐπίσης καὶ ὁ ἀθάνατος μυθογράφος Λαφονταίν. Μιὰ μέρα πῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ ἕνα πολὺ στενὸ φ'λο του, τὸν ὁποῖο πρὸ μιᾶς ἀκριβῶς ἑβδομάδος εἶχε συνοδεύσει στό... νεκροταφεῖο !..

— Μά, κύριε, τοῦ εἶπε κατάπληκτος ὁ ὑτηρέτης, ὅταν τοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα, ξεχάσατε πὼς πέθανε ὁ κύριός μου ; Εἴσαστε κιόλας στὴν κηδεία του !

— Μπᾶ ! πέθανε ὁ καλός μου φίλος ; ρώτησε ἀπαθέστατος ὁ Λαφονταίν ! Πῶς τὸ ἔμαθε καὶ δὲν μὲ εἰδοποίησε !...

Ὁ Λαφονταίν βγῆκε ἐπίσης μιὰ μέρα στοὺς δρόμους φορῶντας τὶς κάλτσες στὰ χέρια του, ἀντὶ γιὰ χειρόκτια !

Ἀφθαστο ὑπόδειγμα ἀφηρημένου ἦταν ὁ γάλλος φιλόσοφος καὶ μαθηματικὸς Ἀμπέρ.

Ἕνα βράδυ ὁ Ἀμπὲρ γυρνοῦσε ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο στὸ σπίτι του. Στὸ δρόμο τὸν ἔπιασε ραγδαία βροχή. Εὐτυχῶς ὅμως εἶχε μιὰ τεράστια ὀμπρέλλα μαζύ του, κ' ἔτσι δὲν βράχηκε καθόλου. Μόλις ὅμως γύρισε στὸ σπίτι του, ἔβαλε μὲ προσοχὴ τὴν ὀμπρέλλα... στὸ κρεββάτι του, τὴν σκέπασε μὲ τὸ πάπλωμα, καὶ ὕστερα πῆγε καὶ σταθηκε ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα, γιὰ νὰ στραγγίση, νομίζοντας πὼς αὐτὸς ἦταν... ἡ ὀμπρέλλα !...

***

Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου

Ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐδίκαζε, συνείθιζε νὰ βουλώνη τὸ ἕνα του αὐτὶ μὲ τὸ δάκτυλό του κατὰ τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσε ὁ μηνυτής.

Κάποτε, ἕνας φίλος του, τὸν ἐρώτησε γιατὶ τὸ ἔκανε αὐτό :

— Φυλάω τὸ ἄλλο μου αὐτὶ γιὰ τὸν κατηγορούμενο, ἀπάντησεν ὁ Ἀλέξανδρος.

ΑΠΟ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΟ ΔΕΝΔΡΟ ΤΗΣ ΓΝΩΣΕΩΣ

Ποῦ βρίσκεται τὸ δένδρο τῆς γνώσεως μὲ τὸν ἀπηγορευμένο καρπὸ τὸν ὁποῖο ἔφαγε ἡ Εὔα. Ἡ Κούρνα. Στὴ συμβολὴ τοῦ Τίγρη καὶ τοῦ Εὐφράτη. Τὸ πάθημα ἑνὸς Ἐγγλέζου στρατιώτη. Οἱ κάτοικοι τῆς Κούρνας ἀνάστατοι. Ἡ τιμωρία τοῦ ἱεροσύλου κ.λ.π.

Οἱ σοφοὶ ὅλου τοῦ κόσμου δὲν μπόρεσαν ἀκόμα νὰ συμφωνήσουν, ποῦ τάχα νὰ ἦταν ὁ παράδεισος, ὅπου ἡ Εὔα ἔφαγε ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένον καρπό, κ' ἔγινε ἀφορμὴ τόσων συμφορῶν στοὺς ἀνθρώπους. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ μάθουν οἱ σοφοὶ ὅλου τοῦ κόσμου, τὸ ξέρουν οἱ κάτοικοι ἑνὸς μικροῦ χωριοῦ, ποὺ βρίσκεται στὸ σημεῖο ποὺ ἑνώνονται οἱ δύο μεγάλοι ποταμοὶ τῆς Ἀσίας, ὁ Τίγρης καὶ ὁ Εὐφράτης.

Τὸ χωριὸ αὐτὸ λέγεται Κούρνα, καὶ ἐκεῖ βρίσκεται ἀκόμα καὶ σήμερα τὸ μυθολογικὸ δένδρο τῆς γνώσεως, ἡ τοὐλάχιστο μερικὰ ἀπομεινάρια του !...

Μόλις ἕνας ξένος φτάση ἐκεῖ, περιτριγυρίζεται ἀμέσως ἀπὸ ἕνα πλῆθος ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν τοῦ χωριοῦ, ποὺ προσφέρονται νὰ τοῦ χρησιμεύσουνε γιὰ ὁδηγοί. Φυσικά, πιστεύουν ὅτι ὁ μόνος λόγος ποὺ ἔσπρωξε αὐτὸν τὸν ξένο ἴσαμε τὸ χωριὸ τους εἶνε γιὰ νὰ ἰδῆ τὸ δένδρο τῆς γνώσεως. Κι' αὐτό, γιατὶ ὅπως εἴπαμε καὶ προτήτερα, οἱ κάτοικοι πιστεύουν ὅτι ἐκεῖ, στὸ χωριὸ τους, ἤτανε κάποτε ὁ περίφημος καὶ μακάριος κῆπος τῆς Ἐδέμ.

Καὶ ἔτσι ὁδηγοῦν τὸν ξένο στὸ «δένδρο». Μὴ νομίσετε ὅμως πὼς πρόκειται γιὰ κανένα μεγάλο αἰωνόβιο δένδρο. Ὄχι... Πρόκειται μάλλον περὶ ἀπομειναριοῦ γέρικου δένδρου. Ἔτσι ὁ περιηγητὴς δὲν βλέπει παρὰ ἕναν ξεραμένο πειὰ κορμὸ μὲ δυὸ μίζερα κλαδιά, ποὺ μόλις καὶ μετὰ βίας κατορθώνουν νὰ γνωρίσουν τὸ πράσινο χρῶμα.

Κανένας βοτανολόγος, ἀπὸ ὅσους ἐπισκέφθηκαν καὶ εἶδαν τὸ δένδρο αὐτό, δὲν μπόρεσε νὰ διαπιστώση, τὶ εἴδους δένδρο νὰ ἦταν τάχατε κάποτε...

Ὁπωσδήποτε, οἱ κάτοικοι τῆς Κούρνα βεβαιώνουν καὶ δρκίζονται πὼς αὐτὸ ἦταν τὸ δένδρο τῆς γνώσεως. Καὶ τὸ κάνουν αὐτὸ γιατὶ κάθε ξένος ποὺ πάει στὴν Κούρνα τοὺς δίνει μερικὰ νομίσματα, γιὰ νὰ πάρη γιὰ ἐνθύμιο ἕνα τόσο δὰ κομματάκι ἀπὸ τὸ δένδρο τους..

Ἡ Ἀγγλικὴ κυβέρνηση βρῆκε κάποτε τὸ μπελᾶ της μὲ τοὺς χωρικοὺς τῆς Κούρνα. Στὸν τελευταῖο μεγάλο πόλεμο, ἕνας Ἐγγλέζος στρατιώτης εἶχε τὸ θράσος νὰ φωτογραφηθῆ καθισμένος πάνω στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου τῆς γνώσεως. Ἴσαμ' ἐδῶ τὰ πράγματα ἐπήγαιναν ὁπωσδήποτε καλά. Ἔξαφνα ὅμως, ἕνα κλαδὶ ἔσπασε !...

Οἱ κάτοικοι τῆς Κούρνα ἔγιναν τότε ἀνάστατοι γιὰ τὴν ἱεροσυλία αὐτή. Καὶ ἐπιγράτισαν μιὰ διαδήλωση, ποὺ παρουσιάσθηκε στὸν Ἐγγλέζο διοικητὴ καὶ ἐξήτησε τὴν παραδειγματικὴ τιμωρία τοῦ στρατιώτη.

Ὁ «ἱερόσυλος» στρατιώτης παρεπέμφθη στὸ στρατοδικεῖο καὶ κατεδικάσθη σὲ ἑνὸς μηνὸς φυλάκισι. Τὸ δὲ δικαιολογητικὸ τῆς καταδίκης του αὐτῆς ἀνέφερε : «*διότι ἔθραυσε ἕναν κλάδον ἀπὸ τὸ εἰς τὸν κῆπον τῆς Ἐδὲμ εὐρισκόμενον δένδρον τῆς γνώσεως*» !...

Μόνον δὲ ὅταν ἡ ἀπόφαση αὐτὴ διαβάσθηκε μὲ ὅλη τὴν ἐπισημότητα πρὸς τοὺς ἰθαγενεῖς ποὺ εἶχαν συγκεντρωθῆ στὴν πλατεία τοῦ χωριοῦ τους, ἡ Κούρνα ἡσύχασε. Ὁ ἄμοιρος φανταράκος ἐπλήρωσε μὲ ἕνα μῆνα φυλακὴ τὴν ἀγανάκτησή τους, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ δημιουργήση στὶς κρίσιμες ἐκεῖνες στιγμὲς ὄχι καὶ λίγες φασαρίες στὰ ἀγγλικὰ στρατεύματα τοῦ μετόπου τοῦ Ἰράκ...

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΑΠΛΟΤΗΣ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ 4ΟΥ

Γιὰ νὰ ἐννοήση κανεὶς πόσο ἁπλὸς καὶ πόσο σκληραγωγημένος ἦταν ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Ἐρρῖκος 4ος, ἀρκεῖ τὸ ἀκόλουθο ἀπόσπασμα μιᾶς ἐπιστολῆς του τὴν ὁποίαν ἔστειλε στὸν πρωθυπουργό του Σουλλὺ ἀπὸ τὸ στρατόπεδο, ὅταν πολιορκοῦσε τὴν Ἀμιένη :

«...*Φαντάσου, φίλε μου,* τοῦ γράφει, *ὅτι ἐνῶ οἱ ἐχθροὶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ μποροῦν νὰ μὲ προσβάλουν, δὲν ἔχω οὔτε ἕνα ἄλογο γιὰ νὰ καβαλλικέψω ! Καὶ ἂν τὸ εἶχα ὅμως δὲν θὰ μοῦ χρησίμευε πολὺ γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ βρῶ οὔτε σέλλα, οὔτε γκέμια !... Τὰ πουκάμισά μου εἶνε καταξεσχισμένα, καὶ τὰ ροῦχα μου τρύπια στοὺς ἀγκῶνες. "Οσο γιὰ φαΐ... ἀρκεῖ νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἀπὸ προχθὲς δειπνῶ πότε στὸν ἕναν καὶ πότε στὸν ἄλλον, γιατὶ ἡ ἐπιμελητεία μου ἰσ υφίζεται ὅτι δὲν ἔχει πόρους γιὰ νὰ μοῦ στείλη τρόφιμα, ἐφ' ὅσον ἔχει ἕξη μῆνες τώρα νὰ λάβη χρήματα !...*»

Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΜΙΚΡΟΥΛΑ ΙΝΦΑΝΤΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑ

Μι' ἀληθινὴ ἱστορία ποὺ μοιάζει μὲ παραμῦθι. Τὲ συνοικέσιο ἑνὸς μικροῦ βασιλέως καὶ μιᾶς μικροσκοπικῆς πριγκηπέσσας. Λουδοβῖκος 15ος τῆς Γαλλίας καὶ Ἄννα Μαρία Βικτωρία. Ἡ παρεξηγήσεις τοῦ δουκὸς ντέ Σαὶν Σιμόν. Ἡ Ἰνφάντα Μαργαρίτα στὴν αὐλὴ τῆς Γαλλίας. Ἑορτὲς καὶ πανηγύρεις. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀντιβασιλέως. Ὅπου ὁ δοὺξ τῶν Βουρβώνων διώχνει τὴ μικροῦλα Ἰνφάντα. Ὁ θυμὸς τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας. Ἡ ἀπογοήτευση τῆς μικρῆς μνηστῆς κ.τ.λ.

Ζοῦσε μιὰ φορὰ κ' ἕνα καιρὸ στὴν Ἱσπανία μιὰ μικροῦλα πριγκηπέσσα τριῶν χρόνων ποὺ ἤτανε κόρη ἑνὸς μεγάλου βασιλιᾶ. Τὸν ἴδιο καιρὸ ζοῦσε καὶ στὸ γειτονικὸ βασίλειο τῆς Γαλλίας ἕνας μικρὸς βασιλιᾶς μόλις ἑντεκα χρόνων, ὡραῖος σὰν τὸν ἥλιο. Αὐτὰ τὰ δυὸ παιδιὰ φαινόντουσαν σὰ νὰ ἦσαν πλασμένα τὸ ἕνα γιὰ τὸ ἄλλο. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ πατέρας τῆς μικρούλας πριγκηπέσσας ποὺ ἦταν συγχρόνως καὶ θεῖος τοῦ μικροῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἀποφάσισε νὰ τοῦ τὴ δώση γιὰ σύζυγο. Ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης, ποὺ ἦταν ἀντιβασιλεὺς τῆς Γαλλίας,μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως τοῦ μικροῦ βασιλέως,ἄκουσε μὲ ἱκανοποίηση τὶς σχετικὲς προτάσεις ποὺ τοῦ ἔγιναν, γιατὶ ἔβλεπε ὅτι μ' αὐτὸ τὸ γάμο θὰ ἐξασφαλιζόταν συγχρόνως ἡ ἡσυχία μέσ' στὴ Γαλλία κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἀντιβασιλείας του καὶ ἡ εἰρήνη μεταξὺ τῶν δύο γειτονικῶν χωρῶν.

Ἔτσι ἡ μικροῦλα πριγκηπέσσα ἔφυγε ἀπὸ τοὺς γονεῖς της καὶ ἀπὸ τὴν πατρίδα της γιὰ νὰ ὁδηγηθῆ στὸ βασιλέα, τοῦ ὁποίου θὰ γινόταν, ὅταν μεγάλωνε, σύζυγος καὶ γιὰ ν' ἀνατραφῆ σύμφωνα μὲ τὴν ἐθιμοτυπία τῆς αὐλῆς τῆς Γαλλίας, στὴν ὁποία θὰ βασίλευε μιὰ μέρα. Μιὰ κοινὴ εὐτυχία φαινόταν πὼς ἔμελλε νὰ ἑνώση τὴν τύχη τῶν δύο μικρῶν βασιλόπουλων, ὅταν, ἕξαφνα, ἕνα κακὸ πνεῦμα βάλθηκε νὰ διαλύση τοὺς παιδικοὺς αὐτοὺς ἀρραβῶνες, ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἔπρόκειτο νὰ γίνουν αὐτοὶ ἐπισήμως. Αὐτὸ τὸ κακὸ πνεῦμα ἦταν ἕνας Γάλλος πρίγκηψ, ὁ ὁποῖος ὅταν ὁ ἀντιβασιλεὺς τῆς Γαλλίας δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης πέθανε ἔξαφνα, ἀνέλαβε αὐτὸς τὴ θέσι του. Ἐκεῖνο τὸν καιρὸ ὁ μικρὸς βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἀρρώστησε βαρειὰ καὶ λίγο ἔλειψε νὰ ὑποκύψη στὸ μοιραῖο. Φοβούμενος λοιπὸν ὁ πρίγκηψ ἀντιβασιλεὺς μήπως ὁ νεαρὸς βασιλεὺς πεθάνη, πρὶν ἀκόμα ἀποκτήση διάδοχο καὶ μὴ θέλοντας νὰ περιέλθη ἔτσι ὁ θρόνος τῆς Γαλλίας σὲ πρίγκηπα οἴκου ἐχθρικοῦ πρὸς τὸν δικό του, ἀποφάσισε νὰ παντρέψη τὸ γρηγορώτερο τὸ νεαρὸ του κύριο μὲ μιὰ πριγκήπισσα ἑνήλικη ποὺ νὰ μπορῆ νὰ γίνη μητέρα. Ἔτσι, ἀκούγοντας μόνο τὴ φωνὴ τῆς ὑπερηφανείας του καὶ τῆς φιλοδοξίας του, ἐανάστειλε τὴ μικροῦλα Ἰσπανίδα πριγκηπέσσα στὸ βασιλέα πατέρα της, ἀψηφῶντας τὴν ὀργὴ του καὶ μὲ κίνδυνο νὰ τὸν κάνη νὰ κηρύξη τὸν πόλεμο κατὰ τῆς Γαλλίας. Ἔπειτα βιάστηκε νὰ παντρέψη τὸ μικρὸ βασιλέα του, μὲ μιὰ πριγκήπισσα πολὺ μεγαλειτέρα του στὴν ἡλικία, μὲ τὴν ὁποία ἀπόκτησε πολλὰ παιδιά!...

***

Ὅλ' αὐτὰ ποὺ σᾶς διηγηθήκαμε παραπάνω δὲν εἶνε παραμῦθι... Θὰ μποροῦσε βέβαια νὰ ἦταν καὶ παραμῦθι, μιὰ καὶ γίνεται λόγος γιὰ ἕνα μικρὸ βασιλόπουλο καὶ μιὰ μικρὴ βασιλοπούλα καὶ γιὰ ἕνα κακὸ πνεῦμα ποὺ τὰ χαλάει ὅλα τὴν τελευταία στιγμή... Εἶνε μ' ἀληθινὴ ἱστορία, εἶνε ἡ ἁπλῆ ἀφήγησις ἑνὸς χαριτωμένου συνοικεσίου ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ πραγματοποιηθῆ κάποτε μεταξὺ τῆς μικρῆς Ἰνφάντας τῆς Ἱσπανίας Ἄνναις-Μαρίας-Βικτωρίας καὶ τοῦ μικροῦ Λουδοβίκου 15ου, αὐτοῦ τοῦ νεαροῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος, ἀπὸ ἡλικίας πέντε χρόνων, ἔφερε ἀπάνω στὶς ξανθὲς μποῦκλες του τὸ στέμμα τῆς Γαλλίας, τὸ ὡραιότερο στέμμα τοῦ κόσμου...

Ὅταν ὁ μέγας βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβῖκος 14ος πεθαίνοντας ἄφησε τὸ θρόνο του στὸ μικρὸ του ἔγγονο, ὁ ὁποῖος λόγῳ τῆς ἡλικίας του δὲ μποροῦσε νὰ βασιλεύσ', ἐκηρύχθη στὴ Γαλλία ἡ ἀντιβασιλεία, τὴν ὁποία, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, ἀνέλαβε ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης, θεῖος καὶ ἐξάδελφος τοῦ ἀποθανόντος βασιλέως. Αὐτὸς ἦταν ὁ πρίγκηψ ποὺ κατὰ τὸ 1721, δέχτηκε, ὅπως εἴπαμε παραπάνω, μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση τὴν πρόταση ποὺ τοῦ ἔκανε ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας περὶ συνοικεσίου μεταξὺ τοῦ μικροῦ βασιλέως καὶ τῆς κόρης του. Ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης ἔβλεπε ὅτι μ' αὐτὸ τὸ γάμο θὰ ἱκανοποιοῦντο συγχρόνως τόσο τὰ προσωπικά του συμφέροντα ὅσο καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Γαλλίας.

Βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας ἦταν τότε ὁ Φίλιππος 5ος, ὁ ὁποῖος πρὶν στεφθῆ μὲ τὸ στέμμα τῆς Ἱσπανίας, τὸ ὁποῖο τοῦ κληρονόμησε ὁ θεῖος του Κάρολος II, ἦταν Γάλλος καὶ ὀνομαζόταν δοὺξ τοῦ Ἀνζού. Ὁ Φίλιππος V, ἀκολουθῶντας τὴ συμβουλὴ τοῦ πάππου του Λουδοβίκου 14ου, εἶχε γίνει ἕνας καλὸς Ἱσπανός, χωρὶς ὅμως νὰ πάψη νὰ θυμᾶται ὅτι εἶχε γεννηθῆ Γάλλος. Γι' αὐτὸ δὲ μπόρεσε νὰ ὀνειρευθῆ καλύτερη τύχη γιὰ τὴν κόρη του ἀπὸ τὸ θρόνο τῆς Γαλλίας.

Ἔτσι ἀποφασίστηκε ὁ γάμος της μὲ τὸ Λουδοβῖκο 15ο, τὸ ὁποῖο μὲ δυσκολία κατώρθωσαν νὰ πάρουν τὴ συγκατάθεσή, γιατὶ ὁ μικρὸς βασιλεὺς ἐνδιαφερόταν τότε περισσότερο γιὰ τὰ παιγνίδια παρὰ γιὰ τὸ γάμο του... Ὁ δοὺξ ντέ Σαὶν-Σιμόν, ὁ περίφημος συγγραφεύς, φίλος στενὸς τοῦ ἀντιβασιλέως, ἐξελέγη νὰ πάη στὴν Ἱσπανία γιὰ νὰ ζητήση ἐπισήμως τὴ μικροῦλα Ἰνφάντα Βικτωρία ἀπὸ μέρους τοῦ βασιλέως του Ὁ βασιλικὸς αὐτὸς πρόσβυς, συνοδευόμενος ἀπὸ ἐκλεκτὴ ἀκολουθία, ἔφθασε στὴ Μαδρίτη, μὲ ὅλη τὴ μεγαλοπρέπεια ποὺ ἀπαιτοῦσε ἡ περίστασις. Ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα τῆς Ἱσπανίας τοῦ ἔκαναν τὴν πιὸ κολακευτικὴ ὑποδοχὴ καὶ ἔτσι ὁ δοὺξ ντὲ Σαὶν-Σιμὸν ἔφερε εἰς πέρας τὴν ἀποστολή του μὲ τὸν πιὸ ἱκανοποιητικὸ τρόπο καὶ γιὰ τοὺς δυὸ βασιλεῖς. Πρέπει νὰ διαβάσουν ὅλες ἡ λεπτομέρειες τοῦ συνοικεσίου αὐτοῦ. Ὁ Σαὶν Σιμὸν γράφει γιὰ τὴ μικροῦλα Ἰνφάντα ὅτι ἦταν γοητευτική, ἔξυπνη καὶ χαριτωμένη. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ὑπογράψη τὸ συμβόλαιο τοῦ γάμου της, τὸ ὑπέγραψε μὲ τὸν πιὸ χαριτωμένο τρόπο τοῦ κόσμου, βοηθούμενη ἀπὸ τὴ βασίλισσα τὴ μητέρα της, ἡ ὁποία τῆς κρατοῦσε λίγο τὸ χέρι.

Ἡ Ἰνφάντα Βικτωρία
(Ἔργο τοῦ Μπὲλ)

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1721, ὅλα ἦσαν ἕτοιμα γιὰ τὴν ἀναχώρηση τῆς μικροῦλας Ἰνφάντας γιὰ τὴ Γαλλία. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ εἶχε ἀποφασισθῆ ὁ γάμος της, οἱ συγγενεῖς της, καὶ οἱ γονεῖς της ἀκόμα, τῆς ἐφέροντο σὰν νὰ ἦταν ἤδη βασίλισσα τῆς Γαλλίας. Γι' αὐτὸ μάλιστα κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς της, οἱ γονεῖς της θέλησαν, σύμφωνα μὲ τὴν ἐθιμοτυπία νὰ τὴ συνοδεύσουν ὡς τὸ προαύλιο τῶν ἀνακτόρων, μιὰ ἡ μεγάλη συγκίνησις ποὺ τοὺς κατεῖχε δὲν τοὺς τὸ ἐπέτρεψε.

Ἔτσι, ἡ μικροῦλα Ἰνφάντα ἔφυγε συνοδευομένη ἀπὸ μιὰ δοκίσσα, ἀπὸ πολλὲς κυρίες τῆς τιμῆς καὶ ἀπὸ ἀρκετοὺς ἀξιωματικοὺς. Στὴ νῆσο τῶν Φασιανῶν ἀνέμενε τὴν πριγκήπισσα, σταλμένη ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας, μιὰ λαμπρὴ ἀκολουθία γιὰ νὰ τὴν παραλάβη καὶ νὰ τὴν ὁδηγήσ' αὐτόν. Ἐκεῖ ἡ μικροῦλα Ἰνφάντα ἀναγκάστηκε μὲ δάκρυα στὰ μάτια ν' ἀποχωρισθῆ ἀπὸ τὴν Ἱσπανίδα μεγάλη δούκισσα, ἡ ὁποία τὴ συνώδευε. Γιὰ νὰ τὴ καθησυχάσουν, τῆς προσέφεραν παιγνίδια καὶ γλυκίσματα.

Ὁ Λουδοβῖκος 15ος καὶ ἡ Ἄννα-Μαρία-Βικτωρία συναντήθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Μπούργκ-λά-Ρέν, ὅπου ὁ νεαρὸς βασιλεὺς εἶχε πάει γιὰ νὰ τὴν προϋπαντήση. Ὁ ἴδιος ἀνέβηκε τὴ σκάλα τῶν πριγκήπων τῆς Γαλλίας, οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦσαν τὸ βασιλέα, ἐξακολούθησε τὸ ταξεῖδι της γιὰ τὸ Παρίσι, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ ὁρίσι, ὁ βασιλεὺς ὁ ἴδιος τὴν ὁδήγησε στὰ διαμερίσματα τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Λούβρου, ποὺ εἶχαν ἑτοιμάση εἰδικῶς γι' αὐτή.

Ἡ ἑορτὲς ποὺ ἐδόθησαν πρὸς τιμὴν τῆς μελλούσης βασιλίσσης τῆς Γαλλίας, ἄρχισαν τὸ ἴδιο βράδυ τῆς ἀφίξεώς της μὲ πυροτεχνήματα καὶ φωταγωγήσεις καὶ ἐξακολούθησαν ἐπὶ πολλὲς ἡμέρες. Στὶς 12 Φεβρουαρίου ἔγινε καὶ ἐπίσημη λειτουργία στὸ ναὸ τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων.

Ἡ μικροῦλα Ἰνφάντα ἄρχισε νὰ ὑποδύεται τὸ νέο της ρόλο τῆς μελλούσης βασιλίσσης μὲ μιὰ ἀξιοσημείωτη εὐκολία. Τὸ πρόσωπό της εἶχε πάρει μιὰ πρόωρη σοβαρότητα καὶ ἔφερετο πρὸς τὶς ἄλλες πριγκήπισσες τῆς ἡλικίας της ὡς πρὸς παιδιά. Ἦταν κατεχομένη μὲ τὴν τύχη της, ὅπως ἀποδεικνύουν ἡ παρακάτω ἐπιστολές της, τὶς ὁποῖες ἔστελε πρὸς τὴ μητέρα της, βασίλισσα τῆς Ἱσπανίας.

«Ὁ βασιλεύς, ὁ σύζυγός μου, εὐχαριστεῖ πολὺ ἐσᾶς καὶ τὸ μπαμπᾶ γιὰ τὰ ἐνθουσιώδη αἰσθήματα ποὺ ἔχετε γι' αὐτόν.. Σᾶς ἀγαπᾶ κι' αὐτὸς πολύ... Τὸ εἶπε μπροστά μου καὶ χάρηκα ἐξαιρετικὰ γι' αὐτό, γιατὶ νοιώθω γιὰ τὸν ἀγαπημένο μου πατέρα καὶ τὴν ἀγαπημένη μου μαμᾶ τὴν πόρτα τοῦ ἁμαξιοῦ τῆς μικρῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς του καὶ τὴ σέβη τῶν πριγκήπων τῆς Γαλλίας, οἱ ὁποῖοι ἀκολουθοῦσαν τὸ βασιλέα, ἐξακολούθησε τὸ ταξεῖδι της γιὰ τὸ Παρίσι, ὅπου ἐπρόκειτο νὰ ὁρίσι, ὁ βασιλεὺς ὁ ἴδιος τὴν ὁδήγησε στὰ διαμερίσματα τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Λούβρου, ποὺ εἶχαν ἑτοιμάση εἰδικῶς γι' αὐτή.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἡ ἱστορία τῆς μελάνης

Ἡ μελάνη ἤτανε γνωστὴ στὴν ἀρχαιότητα, καθὼς μαθαίνουμε ἀπὸ τὸν Κικέρωνα, τὸν Πλίνιο καὶ ἄλλους ἱστορικούς. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὴν ἔφτιαχναν μὲ ἀσβόλη καὶ ψαρόκολλα, ἢ καὶ μὲ χολὴ ἀγριοπάπιας καὶ χταποδιοῦ, ὅπως συνηθίζουν νὰ κάνουν μέχρι σήμερα σὲ πολλὰ μέρη τῆς Τουρκίας.

Ἡ μελάνη ποὺ χρησιμοποιούσανε στὴν ἀρχαιότητα καὶ στὸ μεσαίωνα, ἤτανε πιὸ παχειὰ ἀπὸ τὴ σημερινή. Ὅταν δὲ ἐπρόκειτο νὰ γράψουν σὲ περγαμηνὴ ἢ σὲ μεταξωτὸ ὕφασμα, ἔρριχναν μέσα γόμμα. Γι' αὐτὸ τὰ γράμματα ἐξεῖχαν τῆς ἐπιφανείας τοῦ χάρτου.

Ὅπως σήμερα, ἔτσι καὶ στὴν ἀρχαιότητα ὑπῆρχον μελάνια σὲ διάφορα χρώματα.

Τὸ μαῦρο μελάνι τὸ μεταχειριζόντανε γιὰ τὰ χειρόγραφα καὶ τοὺς χάρτες. Τὸ κόκκινο τὸ χρησιμοποιούσανε γιὰ τὰ κεφαλαῖα γράμματα καὶ γιὰ τοὺς τίτλους τῶν βιβλίων καὶ τῶν χαρτῶν.

Οἱ αὐτοκράτορες ἔγραφαν πάντοτε τ' ὄνομά τους μὲ κόκκινο μελάνι

Μὲ χρυσὸ μελάνι ἔγραφαν μονάχα πάνω σὲ πορφύρες ἢ ἄλλα χρωματισμένα πανιά. Ὁ περίφημος κῶδιξ τῆς Οὐλφίλης εἶνε γραμμένος μὲ ἀργυρᾶ γράμματα πάνω σὲ κόκκινο βελοῦδο!...

***

Ὁ κλῆρος στὴν Τσαρικὴ Ρωσσία.

Οἱ ἱερεῖς στὴν «Ἁγία» Ρωσσία, ἐπὶ τσαρικοῦ καθεστῶτος, ἦσαν ἀναρίθμητοι. Ἀπὸ τὴ στατιστικὴ ποὺ σᾶς παραθέτουμε πιὸ κάτω, θὰ πειοθῆτε ὅτι δὲν εἶχε ἄδικο ὁ ἄγγλος ἐκεῖνος δημοσιογράφος ποὺ εἶχε πῆ ὅτι στὴ Ρωσσία ὑπῆρχον... περισσότεροι παπάδες παρὰ στρατιῶτες!...

Ὁ ὅλικὸς λοιπὸν ἀριθμὸς τῶν ρώσσων ἱερέων ἐπὶ Τσάρου, ἀνέβαινε σὲ 100.000, ἐξαιρουμένων τῶν μοναχῶν. Μαζὺ μὲ τοὺς καλόγερους, ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς ἔφτανε στὶς 250.000! Τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἔφταναν τὰ 26 ἑκατομμύρια χρυσὰ ρούβλια τὸν χρόνο—ποσὸν δηλαδὴ τεράστιο, καταπληκτικό!...

Ὑπῆρχον ἄλλοτε στὴ Ρωσσία 420 μητροπόλεις, 58.302 ἐκκλησίες καὶ 12.408 παρεκκλήσια. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἱδρύματα ἦσαν ἀνεγνωρισμένα τρόπον τινὰ ἀπὸ τὸ Κράτος. Τὰ ἰδιωτικὰ τέλος παρεκκλήσια, στὰ ὁποῖα παρέμεναν πολλοὶ καλόγεροι, ἦσαν ἀμέτρητα!...

Σήμερα, ἡ ρωσσικὲς ἐκκλησίες μετετράπησαν, ὡς γνωστόν, σὲ σχολεῖα.

***

Ἡ ἐξίκ τῆς πέτρας

Ὁ Ἑρρῖκος τῶν Μεδίκων ἔδειχνε κάποτε σὲ μερικοὺς αὐλικούς του ἕνα θαυμάσιο πολύτιμο λίθο.

— Αὐτὴ τὴν πέτρα ποὺ βλέπετε, τοὺς εἶπε, τὴν ἀγόρασα δέκα χιλιάδες δουκάτα.

— Αὐτὴ εἶνε σωστὴ τρέλλα, παρατήρησε τότε ἕνας αὐλικός. Νὰ ξοδέψη κανεὶς ἕνα τόσο μεγάλο ποσὸ γιὰ μιὰ πέτρα ποὺ δὲν χρησιμεύει σὲ τίποτα ἀπολύτως!... Ἐγώ, μὲ δέκα μόνο δουκάτα, ἀγόρασα μιὰ πέτρα ποὺ μοῦ ἀφίνει κέρδος διακόσια δουκάτα ἐτησίως!

— Τί εἶδους πέτρα εἶνε αὐτὴ; ρώτησε μὲ ζήλεια ὁ Ἑρρῖκος τῶν Μεδίκων.

— Μιὰ μυλόπετρα γιὰ τὸ νερόμυλό μου!

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

ΜΠΟΥΤΡΟΝ Ο ΑΣΗΜΟΣ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΠΑΝΙΣΧΥΡΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Ἕνα μικροζήτημα ποὺ ἀναστατώνει τὴν Γαλλικὴ κυβέρνησι. Ἡ ἀπόλυσις τοῦ Μπουτρόν. Ἀνάστατη ἡ Ὄπερα, ἀνάστατο καὶ τὸ κοινόν. Ὁ Ναπολέων φουρκίζεται. —«Στὸ διάβολο!...» Ἐπιστολαί, διαταγαί, συνεννοήσεις. Ὁ Μπουτρὸν θριαμβεύει!...

Τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Μέγας Ναπολέων βρισκόταν στὴν ἀκμὴ τῆς δόξας καὶ τῆς δυνάμεώς του, ἕνας ἄσημος ἄνθρωπος ἐτόλμησε ν' ἀντιμετωπίση καὶ μάλιστα ἀποτελεσματικὰ τὴν παντοδυναμία καὶ τὸ πεῖσμα τοῦ ἀνικήτου αὐτοῦ αὐτοκράτορος καὶ τῆς Κυβερνήσεώς του. Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἦταν ὁ Μπουτρόν, ὁ ἀρχιμηχανικὸς τῆς Ὄπερας τῶν Παρισσίων.

Τὸ 1807, κατὰ τὴν διάρκεια μιᾶς παραστάσεως, στὴν «Ὄπερα», συνέβη ἕνα σοβαρὸ ἀτύχημα ἐπὶ σκηνῆς, στὴν διάσημη καλλιτέχνιδα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὴν δεσποινίδα Ὠμπρύ. Τὸ ἀτύχημα αὐτὸ ὀφείλετο σ' ἀπροσεξία τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ τῆς «Ὄπερας» Μπουτρόν, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε τοποθετήσει καλὰ στὴ θέσι τους μερικὰ ἀπ' τὰ σκηνικά, τὰ ὁποῖα ἔπεσαν καὶ χτύπησαν τὴν δεσποινίδα Ὠμπρύ.

Κατόπιν αὐτοῦ ἡ διεύθυνσις τῆς «Ὄπερας» ἀπέλυσε τὸν Μπουτρόν. Ἀλλὰ οἱ μηχανικοὶ τοῦ θεάτρου, ἡ χορεύτριες τοῦ μπαλλέτου καὶ γενικῶς τὸ κατώτερο προσωπικὸ τῆς «Ὄπερας» ἐξηγέρθη γιὰ τὴν ἀπόλυσι αὐτὴ καὶ ἀπειλοῦσε νὰ κηρύξη ἀπεργία ἂν δὲν προσελαμβάνετο πάλι ὁ Μπουτρόν. Ἀντιθέτως οἱ πρωταγωνισταί, ἡ πρωταγωνίστριες, ἡ διεύθυνσις καὶ ὅλο τὸ ἀνώτερο προσωπικὸ τοῦ θεάτρου ἐτέμενε νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ ἀπόλυσις. Ἡ ἐφημερίδες ἀφιέρωναν στῆλες ὁλόκληρες στὸ ζήτημα αὐτό, τὸ ὁποῖο εἶχε διαιρέσει ὄχι μόνο τὸ προσωπικὸ τοῦ θεάτρου, ἀλλὰ καὶ τὸ θεατρόφιλο Παρισινὸ κοινό. Ἀπὸ τοὺς Παρισινοὺς θεατροφίλους ἄλλοι εἶχαν πάρει τὸ μέρος τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ καὶ ἄλλοι, οἱ συμπαθοῦντες τὴν δεσποινίδα Ὠμπρύ, ἦσαν ἐναντίον του.

Ὁ διευθυντὴς τῆς «Ὄπερας» βρέθηκε ἔτσι σὲ φοβερὸ δίλημμα καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤξερε τὶ νὰ κάνη, ζήτησε ὁδηγίες ἀπ' τὸν ὑπουργὸ τῆς Ἀστυνομίας, τὸν περίφημο Φουσσέ. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνος δὲν τολμοῦσε ν' ἀναλάβη τὴν εὐθύνη καὶ νὰ δώση ὁριστικὴ λύσι στὸ ζήτημα αὐτό. Ἔγραψε λοιπὸν στὸν Αὐτοκράτορα ζητῶντας του σχετικὲς ὁδηγίες.

Ὁ Ναπολέων τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἐβάδιζε μὲ τὰ στρατεύματά του πρὸς τὴν Βαλτικὴ γιὰ νὰ καταλάβη τὸ Δάντζιγκ. Μόλις ἔλαβε τὸ γράμμα τοῦ Φουσσέ, τοῦ ἀπάντησε ἀμέσως, στέλνοντας στὸν διάβολο κ' αὐτὸν καὶ τοὺς Παρισινοὺς καὶ τὴν Ὄπερα!...

«Βλέπω, ἔγραφε ὁ Ναπολέων σὺν τοῖς ἄλλοις,*πὼς ἡ ὑπόθεσις Μπουτρὸν ἀπασχολεῖ τοὺς Παρισινοὺς πολὺ περισσότερο ἀπ' τὸ στρατό μου, ὁ ὁποῖος βαδίζει πρὸς τὸν θάνατο, πρὸς τὴν δόξα!... Δὲν εὐκαιρῶ δυστυχῶς ν' ἀσχοληθῶ μὲ τὸ ζήτημα αὐτό. Κάνετε ὅπως νομίζετε καλύτερα».*

Ἀλλὰ ἡ κυβέρνησις δὲν τολμοῦσε νὰ λάβη καμμιὰ ἀπόφασι καὶ ζήτησε πάλι τὶς ὁδηγίες τοῦ Ναπολέοντος. Καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἀπάντησε καὶ πάλιν στὸ Φουσσὲ ἀπ' τὸ Φίλκεστάϊν, στὶς 12 Ἀπριλίου:

«Βλέπω ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ πῆρε ἄσχημο δρόμο. Κατάντησε νὰ ἐνοχλῆ, τόσον καιρὸ τώρα, ὁλόκληρη τὴν Γαλλία!.. Εἶνε τόσο σπουδαῖο πρόσωπο λοιπὸν αὐτὸς ὁ Μπουτρόν; Καὶ δὲν μποροῦν χωρὶς αὐτὸν νὰ κάμουν τὶς μηχανὲς τῆς Ὄπερας νὰ λειτουργήσουν; Μιλᾶτε γιὰ ἕνα τόσο ἁπλὸ πρᾶγμα, μὲ τόση ἀπορία καὶ τἄχετε σαστίσει ἔτσι, σὰν νὰ σᾶς ζητοῦν νὰ καταπιῆτε τὴν θάλασσα!..»

Μὰ οὔτε κι' αὐτὴ τὴ φορὰ τὸ ζήτημα ἐκανονίσθη. Καὶ στὶς 18 Ἀπριλίου, εἰς ἀπάντησιν ἐπιστολῆς τοῦ προϋπουργοῦ Καμπασερές, ὁ Ναπολέων τοῦ ἔγραφε:

«Ἀναθέτω σὲ σᾶς αὐτοπροσώπως νὰ ἐπαναφέρετε τὴν τάξι σ' αὐτὸ τὸ λυρικὸ καταγώγιο (ἐννοοῦσε τὴν Ὄπερα) *καὶ μάλιστα τὸ ταχύτερο!...*

Ἀλλὰ οὔτε ὁ Καμπασερὲς μπόρεσε νὰ ἐπιβάλη τὴν τάξι καὶ ὁ Ναπολέων στὶς 2 Μαΐου, ἔγραφε στὸν Φουσσέ, εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐπιστολῆς του:

«Εἶμαι πολὺ δυσαρεστημένος ἀπ' τὴν κατάστασι τῶν πραγμάτων τῆς Ὄπερας. Ἂν δὲν σταματήσουν τὶς φασαρίες, θὰ διορίσω διευθυντὴ τους ἕναν καλὸ στρατιωτικό, ὁ ὁποῖος θὰ τοὺς ξαναφέρη στὴν τάξι «ταμπούρ μπαττὰν» (ὑπὸ τοὺς ἤχους τοῦ τυμπάνου)!...

Ἡ ἀπειλὲς αὐτὲς τοῦ Ναπολέοντος δὲν σταμάτησαν τὶς μηχανορραφίες τοῦ ἀρχιμηχανικοῦ Μπουτρόν, οὔτε ἔλυσαν τὴν ἀπεργία τῶν φίλων του ἕως ὅτου ἡ διεύθυνσις τῆς Ὄπερας ἀναγκάσθηκε νὰ τὸν ξαναπάρη στὴν ὑπηρεσία της, εἰς πεῖσμα τῶν πρωταγωνιστῶν, εἰς πεῖσμα τοῦ κοινοῦ, εἰς πεῖσμα αὐτοῦ τοῦ παντοδυνάμου Ναπολέοντος!...

«Ἄννα-Μαρία-Βικτωρία»

κὰ μεγάλη ἀγάπη.

Λέτη ἡ εὐτυχισμένη ζωὴ τῆς μικρούλας Ἰνφάντας βάστηξε μερικὰ χρόνια καὶ ὁ βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας περίμενε νὰ κλείση ἡ κόρη τὰ ἑφτὰ της χρόνια γιὰ νὰ ἑορτασθοῦν οἱ ἀρραβῶνες της ἐπίσημος. Μὰ ὁ δοὺξ τῆς Ὀρλεάνης, ὁ ὁποῖος εἶχε εὐνοήσει τόσο πολὺ τὸ συνοικέσιο αὐτό, πέθανε ἄξαφνα καὶ ὁ δοὺξ τῶν Βουρβώνων, ὁ ὁποῖος τὸν διαδέχτηκε στὴν ἀντιβασιλεία τῆς Γαλλίας, φοβούμενος μήπως περιέλθη τὸ στέμμα στοὺς ἐχθροὺς του, ἂν ὁ ἀσθενικὸς Λουδοβῖκος 15ος πέθαινε χωρὶς ν' ἀφήση παιδί, ἀποφάσισε νὰ τὴ διαλύση. Χωρὶς λοιπὸν νὰ λυπηθῆ καθόλου τὴ μικροῦλα Ἱσπανίδα Ἰνφάντα, ἡ ὁποία μεγάλωνε μπρὸς στὰ μάτια του, ἀποφάσισε νὰ τὴν ξαναστείλη στὴν Ἱσπανία καὶ νὰ δώση στὸ Λουδοβῖκο 15ο γιὰ σύζυγο μιὰ πριγκήπισσα ἑνήλικη ποὺ νὰ μποροῦσε νὰ τοῦ χαρίση διάδοχο. Ἡ ἀπόφασίς του αὐτὴ πραγματοποιήθηκε ἀμέσως καὶ ἡ ὡραία Πολωνὶς πριγκήπισσα Μαρία Λεζίνσκα κατέλαβε τὸ λίγο στὸ θρόνο τῆς Γαλλίας τὴ θέση ποὺ προοριζόταν γιὰ τὴ χαριτωμένη Ἱσπανίδα πριγκήπισσα Βικτώρια.

Ἡ μικροῦλα Ἰνφάντα ἐγκατέλειψε τ' ἀνάκτορα τῶν Βερσαλλιῶν στὶς 5 Ἀπριλίου 1725, χωρὶς νὰ ὑποψιάζεται ὅτι φεύγει μιὰ πάντα κοντὰ, ἀφοῦ ἐπρόκειτο νὰ πήγαινε στὴν Ἱσπανία γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τοὺς γονεῖς της, γιατὶ δὲν εἶχαν τολμήσει νὰ τῆς ὁμολογήσουν τὴ θλιβερὴ ἀλήθεια. Κι' ὁ Λουδοβῖκος 15ος εἶχε σταλῆ στὸ Μαρλὶ γιὰ νὰ παραστῆ στὴν ἀναχώρηση τῆς μικρούλας του ἀρραβωνιαστικιᾶς.

Ἡ ὀργὴ τοῦ Φιλίππου 5ου τοῦ πατέρα της ὅταν τὴν εἶδε νὰ τοῦ ἔρχη οἱ αὐλικοὶ του τὸν συνεκράτησαν καὶ δὲν ἐκήρυξε τὸν πόλεμο ἐναντίον τῆς Γαλλίας.

Ὅμως γιὰ τὴ μικροῦλα πριγκήπισσα, αὐτὴ κράτησε γιὰ πάντα μέσ' τὴν καρδιὰ τὴν πίκρα γιὰ τὴν προσβολὴ ποὺ τῆς εἶχαν κάνει οἱ Γάλλοι. Ποτὲ στὴ ζωὴ

Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ NOEL D' HIÈVRES

ΤΟ ΜΠΟΥΚΕΤΟ ΜΕ ΤΙΣ ΒΙΟΛΕΤΤΕΣ

(Μισὴ ὥρα τώρα, ἡ κυρία ντὲ Μπονκοὺρ ἔχει ἐξαντλήση ὅλη τὴν εὐγλωττία της καὶ τὴν ἐπιχειρηματικότητά της γιὰ νὰ πείση τὸν ἔγγονό της νὰ παντρευτῆ. Αὐτὸ ἄλλωστε στὰ γίνεται γιὰ πρώτη φορά. Ὡστόσο ἐκεῖνος δὲν φαίνεται καθόλου βιαστικὸς στὸ ζήτημα τοῦ γάμου... Παίρνει—ὅπως λέει ὁ ἴδιος—τὴ ζωὴ πολὺ σοβαρὰ καὶ δὲν θέλει νὰ διαπράξῃ μιὰ ἐλαφρότητα εἰς βάρος τοῦ ἑαυτοῦ του.

Κάθεται μπρὸς στὴ γιαγιά του, ἡ ὁποία κάθεται κι' αὐτὴ σὲ μιὰ ἀναπαυτικὴ πολτρόνα, μὲς στὸ κομψὸ σαλονάκι της).

ΣΚΗΝΗ Ι

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(εὐθυμα).*— "Ω ! ὤ ! θεέ μου !... Βλέπω πὼς εἶσαι πολὺ προκατειλημμένος ἐναντίον τῶν συγχρόνων κοριτσιῶν... Μπορεῖς, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ πῆς τὰ ἐλαττώματά τους ;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΤΕ ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(μετρῶντας στὰ δάχτυλά του μὲ μιὰ διασκεδαστικὴ σοβαρότητα).*— Πρῶτον εἶνε κοκκέτες. Δεύτερον εἶνε πολυέξοδες. Τὸ δεύτερο αὐτὸ ἐλάττωμα εἶνε μιὰ φυσικὴ συνέπεια τοῦ πρώτου. Τρίτον, φλυαροῦν σὲ κάθε στιγμὴ καὶ σὲ κάθε περίσταση. Τέταρτον, περνοῦν ὅλο τὸν καιρό τους στὰ ντάνσιγκ. Πέμπτον...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(τὸν διακόπτει γελῶντας).*— Φτάνει !... Φτάνει ! .. Εὐσπλαχνίσου τες τὶς δυστυχισμένες ! "Αν σᾶς κουνᾶνε κανείς, ἀγαπητέ μου, θὰ νόμιζε πὼς ἡ σημερινὴ κοινωνία βαδίζει κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὴν καταστροφή της.

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(μ' ἕνα ὕφος ἀπελπισίας, κωμικό).*— 'Αλλοίμονο, αὐτὸ δυστυχῶς συμβαίνει.

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(μὲ σοβαρότητα).*— 'Ακου, 'Ανδρέα, μὴν εἶσαι τόσο ἀπαισιόδοξος... Πρέπει νὰ ὁμολογήσης ὅτι τὰ λὲς ὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ βρίσκης προφάσεις νὰ μὴν παντρεύεσαι...

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι ὅτι μ' ἀρέσει καλύτερα ἡ ζωὴ τοῦ ἀγάμου. Καὶ δὲν σᾶς κρύβω ὅτι ἡ ἰδέα νὰ παντρευτῶ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀστεῖες αὐτὲς κοῦκλες ποὺ τὶς βλέπω νὰ χορεύουν στὰ σαλόνια τῆς μητέρας μου μοῦ προκαλεῖ φρίκη. *(Παίρνοντας φόρα).* Νὰ τὶς ἀκοῦς νὰ μιλοῦν γιὰ μιὰ - δυὸ ὧρες για τὶς τουαλέττες τους ἢ τὰ κοσμήματά τους... αὐτὸ ὑποφέρεται ἴσως... Μὰ νὰ σοῦ συμβαίνει αὐτὸ σ' ὅλη σου τὴ ζωή ;... "Οχι ! Προτιμῶ νὰ μὴ παντρευτῶ... Προτιμῶ νὰ μείνω μόνος γιὰ πάντα... *(Λίγο μελαγχολικά).* Θὰ πῆτε ποιὸς θὰ μὲ περιποιῆται, ἂν θὰ γίνω γεροντοπαλλήκαρο ; "Ε, ἂν ἡ κρίσις τῶν ὑπηρετριῶν δὲν ἔχει περάσει ὥς τότε, θὰ μάθω νὰ ψήνω μόνος μου τὸν καφέ μου... Δὲν εἶνε πολὺ δύσκολο πρᾶγμα : προχτὲς δοκίμασα κ' ἔφτιαξα ἕναν καφὲ πρώτης τάξεως...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(εἰρωνικά).*— "Ωστε, βλέπω, κάνεις τὶς προετοιμασίες σου ἀπὸ τώρα ;... *(Σοβαρά).* "Ελα πειά ! .. "Ασ' τα αὐτά... Δὲν πιστεύω νὰ μιλᾶς σοβαρά ;... Μὰ δὲν συλλογίζεσαι τὴ θλίψη τῆς ζωῆς τῶν γεροντοπαλλήκαρων ποὺ εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ περνοῦν μόνοι τους τὴ ζωή τους, μὲ μιὰ μεθοδικότητα καὶ μιὰ τάξη τόσο πληκτική, τόσο ἀπελπιστική ; Πές μου.. πές μου... πῶς θὰ περνᾶς εὐχάριστα τὶς ὧρες σου μόνος σου ;...

ΑΝΔΡΕΑΣ.— Μὰ φαντάζεσθε, γιαγιά μου, πὼς δὲ θἄχω κ' ἐγὼ τὶς ἀσχολίες μου... Θὰ διαβάζω, θὰ παίζω μουσική, θὰ δέχωμαι στὸ σπίτι μου μερικοὺς φίλους μου...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(διακόπτοντάς τον).*— ...Τῶν ὁποίων θὰ ψήνεις μόνος σου τὸ τσάι... Σὲ συμβουλεύω νὰ φρονέσης καὶ μιὰ ἄσπρη ποδιὰ γιὰ νὰ μὴ λερώνεσαι...

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(συνεχίζοντας).*— Θὰ πηγαίνω κάθε τόσο στὸ θέατρο, στὶς συναυλίες...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Μ' ἄλλους λόγους θὰ ζῆς μιὰ ζωοῦλα ἀπολύτως ἐγωϊστική...

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(μὲ θέρμη).*— "Αχ ! γιαγιά, μὴ φαντάζεσαι πὼς εἶνε αὐτὸ τὸ ὄνειρό μου ! Μὰ αὐτὴ ἡ «ζωοῦλα» ποὺ λέτε δὲν εἶνε προτιμότερη ἀπὸ μιὰ ζωὴ βασανισμένη κοντὰ σὲ μιὰ γυναίκα, τῆς ὁποίας ἡ ψυχοσύνθεση θὰ μὲ κάνει νὰ ὑποφέρω ;.... Τί λέτε. *(Εὔθυμα).* Γιὰ νὰ σᾶς ἀποδείξω ὅτι δὲν εἶμαι διόλου προκαταειλημμένος, ὅπως εἴπατε, κατὰ τῶν συγχρόνων κοριτσιῶν, σᾶς δίνω τὸ λόγο μου ὅτι θὰ ζητήσω σὲ γάμο τὸ πρῶτο κορίτσι ποὺ θὰ γνωρίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴ στιγμὴ καὶ πέρα, ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ εἶνε χαριτωμένο, ἁπλό, φυσικό, ἐνδιαφέρον καί, φυσικά, νὰ μοῦ ἀρέσει λίγο !... 'Αλλοίμονο ὅμως, κορίτσι ποὺ νὰ ἐκπληρώνη αὐτοὺς τοὺς ὅρους δὲν βρίσκεται πειὰ σήμερα...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Πρόσεχε ! Πρόσεχε ! Γιατὶ μπορεῖς νὰ τὸ βρῆς πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπ' ὅ,τι φαντάζεσαι.

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(εὐθυμα).*— "Οσο γι' αὐτὸ ἐπιτρέψατέ μου ν' ἀμφιβάλλω. *(Χτυπάει ἔξω τὸ κουδοῦνι. "Ο 'Ανδρέας ἀναπηδάει).* Θεέ μου !

"Ερχουνται ἐπισκέψεις. Κ' ἐγὼ ποὺ συχαίνομαι τόσο πολὺ τὶς συστάσεις καὶ τὶς κουβέντες μὲ κυρίες !... *('Ακούγεται ἔξω ἡ φωνὴ τῆς ὑπηρετρίας καὶ τῆς ἐπισκεπτρίας).* Γιαγιά, σᾶς ἀφήνω... Τὶς φωνὲς ἀκούγονται πιὸ κοντὰ τώρα). Δυστυχῶς εἶνε ἀργὰ... Θὰ προφτάνω νὰ φύγω ! Ποῦ νὰ κρυφτῶ ; *(Βλέπει ἕνα παραθύρο πίσω τὸ ὁποῖον τρέχει γελῶντας).* "Α ! ὡραῖα εἶν' ἐδῶ !... *('Εξαφανίζεται πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν).*

ΣΚΗΝΗ ΙΙ

(Μπαίνει μέσα μιὰ ὡραία ξανθούλα μὲ γαλάζια ἀδόλα κ' ἔξυπνα μάτια. Φαίνεται ντυμένη μ' ἐξαιρετικὴ κομψότητα καὶ στὸ καὶ φοράει ἕνα χαριτωμένο βελούδινο καπελλάκι. Κρατᾶει στὰ χέρια της μιὰ μεγάλη ἀνθοδέσμη ἀπὸ βιολέττες).

Η δις ΖΑΝΙΝ, *(μὲ θέρμη).*— Καλημέρα σας καλή μου φίλη *(Τραγουδισά).* 'Η ἄνοιξις ξαναγύρισε... Δέστε αὐτὰ τὰ ὡραῖα λουλούδια ποὺ σᾶς ἔφερα !... Εἶνε τὰ πρῶτα... Εἶνε ἡ πρωτοπορία μυριομένης ἄνοιξης ποὺ ξαναγυρίζει...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(χαμογελῶντας).*— 'Αλήθεια... πὼς ὁ χειμῶνας... 'Ο καιρὸς ἄρχισε νὰ γίνεται γλυκύτερος.

ΖΑΝΙΝ.— Δὲν ξέρετε πόσο μ' ἀρέσει ἡ ἄνοιξις !.. Εἶνε τὸ ὡραῖα !...

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(ποὺ κρυφοκυτάζει πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν, ψιθυριστά).*— Κ' ἐκεῖνος ποὺ τὸ λέει εἶν' ἐπίσης ὡραῖα...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Σ' εὐχαριστῶ, κόρη μου φίλη... "Ελα νὰ σὲ φιλήσω ! *(Γελῶντας).* Τὰ ἄνθη σου εἶνε ὑπέροχα ! Ἔχουν τόσο γλυκειὰ μυρωδιά...

ΖΑΝΙΝ.— "Ω ! ναί ! μιὰ μυρωδιὰ τόσο λεπτή, τόσο διαπεραστική !... 'Εγὼ τὴν ἀγαπῶ τιμῶ κι' ἀπὸ τὸ πιὸ ἀκριβὸ ἄρωμα. Ἔχει τὴν ἀρωδιὰ αὐτὴ ἐπειδὴ προαναγγέλει τὴν ἄνοιξη ποὺ φαίνεται σὰν ὑπόσχεση μιᾶς ἀπροσδόκητης εὐτυχίας...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Εἶσαι, βλέπω, ὁλοκληρωμαντική...

ΖΑΝΙΝ, *(γελῶντας).*— Δὲν τὸ φαντάζομαι .. Ἐξ ἄλλου δὲν μοῦ μένει καιρὸς γιὰ ρομαντισμούς.

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(ἀπὸ τὸ παραβάν, ἀφηρημένα).*— Φυσικά ! ἀφοῦ ὅλη της τὴν ἡμέρα τὴν περνάει δοκιμάζοντας τὶς τουαλέττες στῆς μοδίστρας της.

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— "Α, νὰ ἕνα ἄλλο !

ΑΝΔΡΕΑΣ : *Εἰμ' ἐρωτοχτυπημένος ! 'Αγαπῶ !* νὸ ἀνθοδοχεῖο ποὺ φαίνεται σὰ νὰ κεφαλωνει τὴν ἀνθοδέσμη σου... "Ἐχεις τὴν καλοσύνη νὰ τὴν βάλης ἐκεῖ...

ΖΑΝΙΝ.— Πολὺ εὐχαρίστως καλή μου φίλη. *(Βάζει μὲ χάρη τὴν ἄνθη στὸ βάζο).*

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ, *(κυττάζοντάς την).*— 'Η μοδίστρα σου ντύνει περίφημα !

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(ἀπὸ τὸ παραβάν).*— 'Ασφαλῶς σὲ μεγάλη φόρμα γράβεται... Κατὰ τὰ φαινόμενα δέ, ἡ ἀξιέραστος αὐτὴ δεσποινὶς θὰ ἐγκαταβέτει στὸ ταμεῖο τῆς μοδίστρας τὸ ἕνα τρίτον τῶν εἰσοδημάτων τοῦ πατέρα της... ὡς ποὺ νὰ παντρευτῆ καὶ νὰ καταβέτη τὸ ἥμισυ δεύτερον τῶν εἰσοδημάτων τοῦ συζύγου της...

ΖΑΝΙΝ.— Αὐτὸ ποὺ μοῦ λέτε μ' εὐχαριστεῖ πολὺ γιατὶ τὸ φόρεμά μου τὸ ἔκοψα μόνη μου... Ἡ μαμά μοῦ τὸ προβάρισε... Δὲν ἦταν ὅλο... *(Γελῶντας)* Δὲν εἶνε, βλέπετε, καὶ πολὺ δύσκολο νὰ φαίνεσαι κανεὶς ἐνδιαφέροντα πράγματα, ὅταν κρύβεται πίσω ἀπὸ ἕνα παραβάν...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Κι' αὐτὸ τὸ χαριτωμένο καπελλάκι σου τὸ ἔφτιαξες ;

ΑΝΔΡΕΑΣ *(πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν).*— Αὐτὸ τό καπελλάκι τὸ ἀγόρασε ἀσφαλῶς 200 φράγκα.

ΖΑΝΙΝ, *(γελαστή).*— "Α ! Τὸ καπελλάκι !... Μαντέψτε, μπορῆτε πόσο μοῦ κόστισε. 10 φράγκα μόνο, 10 καὶ ἀκριβῶς... "Οχι, δὲν λέω ψέμματα... Χρησιμοποίησα τὰ τὸ φτιάξω μερικὰ βελοῦδα ποὺ περίσσευσαν ἀπ' τὴν πανωφόρι τῆς μαμᾶς... 'Αγόρασα μερικὲς κορδέλλες... Τὸ τελείωσε...

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν).*— Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα στοῦργγμα ἔγινε...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Εἶσαι μιὰ νεράϊδα, Ζανίν, ἀληθινὴ νεράϊδα γίνεσαι πιὸ γοητευτικιὰ ὅσο μεγαλώνεις... Πόσων ἐτῶν εἶσαι τώρα...

ΖΑΝΙΝ.— Δέκα ὀχτώ...καὶ ἔχω ὅλα μου τὰ δόντια...

ΑΝΔΡΕΑΣ *(πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν).*— Τὰ ὁποῖα εἶνε περίφημα...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Εἶσαι ἀκόμα παιδί, μὰ αὐτὸ δὲν σ' ἐμποδίζει νὰ εἶσαι ἕνα θαῦμα.

ΖΑΝΙΝ.— Εἶμαι πολὺ εὐτυχὴς ποὺ σᾶς ἀκούω νὰ μοῦ μιλᾶτε ἔτσι...*(Γελῶντας)* Μὰ τί εἶμαι ἐπιτέλους; Νεράϊδα, παιδὶ ἢ θαῦμα...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Καὶ τὰ τρία μαζύ.

ΑΝΔΡΕΑΣ *(μέσ' ἀπ' τὸ παραβάν, κάπως σοβαρά).*— 'Η γιαγιὰ ἔχει δίκηο.

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Καὶ μὲ τὶ καταγίνεσαι τώρα ;...

ΖΑΝΙΝ.— "Ω ! ἔχω πολλὲς δουλειές... Θὰ ξέρετε βέβαια ὅτι ἡ μαμά ἐορτάζει σ' ὀχτὼ μέρες... Καὶ τῆς προετοιμάζω ἕνα δῶρο—κάποιο κομψοτέχνημα ποὺ τὸ φτιάχνω μόνη μου.. Θέλω ὅμως νὰ τῆς κάνω ἔκπληξη καὶ γι' αὐτὸ εἶμαι ἀναγκασμένη νὰ ἐργάζομαι κρυφά.. Γι' αὐτό, γιὰ νὰ μὴ μὲ ἀντιληφθῆ ἡ μαμά, ἐργάζομαι τὴ νύχτα, ὅταν ἐκείνη νομίζει πὼς κοιμᾶμαι...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ *(μὲ συγκίνηση).* Μὰ θὰ κουραστῆς, ἀγαπημένη μου μικροῦλα...

ΖΑΝΙΝ *(μὲ ἀπλότητα).*— Τί σημασία ἔχει αὐτὸ προκειμένου νὰ κάνω μιὰ εὐχαρισση ἔκπληξη στὴ μαμά...

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(σοβαρά).*— Αὐτὸ εἶνε πολὺ εὐγενικό !... "Αν ἤξερα ὅτι θὰ ἦταν ἔτσι εὐγενικὴ καὶ λεπτὴ ἀπέναντι τοῦ μέλλοντος συζύγου της...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.—"Ηρθες νὰ περάσης τὸ ἀπόγευμα μαζύ μου;

ΖΑΝΙΝ.— "Οχι, παρ' ὅλη τὴν εὐχαρίστηση ποὺ θὰ μοῦ προξενοῦσε αὐτό ; Μὰ ἔχω τόση δουλειὰ σήμερα...

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(ἀνήσυχα πίσω ἀπὸ τὸ παραβάν).*— Δὲν φαντάζομαι νὰ πάη σὲ κανένα τσαΐ ἢ καμμιὰ κοσμικὴ συγκέντρωση...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Κρῖμα...Καὶ ποῦ θὰ πᾶς;...

ΖΑΝΙΝ.— Σήμερα εἶνε ἡ ἡμέρα ἡ ἀφιερωμένη στὶς δυὸ ὀρφανὲς ποὺ ἔχω ὑπὸ τὴν προστασία μου... Τὶς ξέρετε, δὲν εἶνε ἔτσι...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Ναί... ναί... θυμοῦμαι...μιὰ μελαγχροινὴ καὶ μιὰ ξανθούλα...

ΖΑΝΙΝ.— Ναί... Εἶν' ἡ Νάνι καὶ ἡ Λιλέττα...Δὲν ξέρω κ' ἐγὼ ποιὰ προτιμῶ ἀπὸ τὶς δυό. 'Η Νάνι εἶνε τόσο γλυκειά, τόσο προσεκτική, τόσο σοβαρὴ γιὰ τὴν ἡλικία της !... Μὰ καὶ ἡ Λιλέττα εἶνε τοσο διασκεδαστική ! Λέει τόσο ἐξυπνες ἀπαντήσεις καὶ ἔχει τόσο συγκινητικὲς ἀντιλήψεις !... Τὶς λατρεύω καὶ τὶς δυό... Εἶνε χαριτωμένα κοριτσάκια... Τί κρῖμα μόνο ποὺ εἶνε ὀρφανὰ καὶ δὲν ἔχουν κανένα !...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Νὰ ποὺ ὁ Θεὸς τὰ λυπήθηκε καὶ τοὺς ἔστειλε ἕναν καλὸ ἄγγελο σὰν καὶ σένα...

ΖΑΝΙΝ, *(εὐθυμα).*— "Αν ἐξακολουθήσετε τοὺς ἐπαίνους σας, θὰ μὲ ἀναγκάσετε νὰ φύγω.*(Σοβαρά).* "Ἐξ ἄλλου, εἴτε ἔτσι εἴτε ἀλλοιῶς, πρέπει νὰ φύγω... Καὶ πόσο θὰ ἤθελα νὰ μείνω λίγη ὥρα μαζύ σας..Μὰ δὲ μπορῶ...*('Αποφασιστικά).* Λοιπόν, καλή μου φίλη, σᾶς ἀφήνω...

Η κ. ΜΠΟΝΚΟΥΡ.— Στάσου μιὰ στιγμή, ἀγαπητή μου. "Ελα στὸ δωμάτιό μου νὰ σοῦ δώσω ἕνα μικρὸ δῶρο γιὰ τὶς προστατευόμενές σου... *(Βγαίνουν καὶ ἡ δυὸ ἔξω).*

ΣΚΗΝΗ ΙΙΙ

ΑΝΔΡΕΑΣ, *(βγαίνοντας ἀπὸ τὸν κρυψῶνα του).*— Τώρα, φίλε μου, μπορεῖς νὰ βγῆς... 'Ο δρόμος εἶν' ἐλεύθερος... Νὰ πῶς ἀλλάζει ἀντιλήψεις μέσα σ' ἕνα τέτοιο... Τὸ κορίτσι αὐτὸ ἐκπληροῖ ὅλους τοὺς ὅρους ποὺ ἔθεσα στὴ γιαγιά μου γιὰ νὰ παντρευτῶ... Ἐπὶ πλέον εἶνε τοῦ ἀπολύτου γούστου μου : ἔχει θαυμάσια ξανθὰ μαλλιά, γαλάζια μάτια καὶ φοράει καπέλλα ποὺ τῆς στοιχίζουν μόνο 10 καὶ 95 !... Πρέπει κ' ἐγὼ νὰ τηρήσω τὸ λόγο ποὺ ἔδωσα στὴ γιαγιά. *(Πλησιάζει τὸ δοχεῖο ὅπου ἡ Ζανὶν ἔβαλε τὶς βιολέττες).* Τί ὡραῖα κι' ἁρμονικὰ ποὺ τὰ τακτοποίησε αὐτὰ τὰ λουλούδια. *('Ονειροπολῶντας).* 'Η δεσποινὶς Ζανὶν εἶχε δίκηο πρὸ ὀλίγου... Αὐτὰ τὰ ἄνθη μυρίζουν πολὺ περίεργα... Μοῦ φαίνεται πὼς προαναγγέλλουν κάποια ἀόριστη εὐτυχία... *('Εκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούγονται τὰ βήματα τῆς κ. Μπονκοὺρ ποὺ ἐπιστρέφει. 'Ο 'Ανδρέας τρέχει πρὸς τὴν πόρτα καὶ γονατίζει).* Γιαγιά !... Γιαγιὰ !... 'Απορᾶσαι νὰ παντρευτῶ... Θὰ μοῦ κάνετε ἐσεῖς τὰ προξενιά... 'Ελπίζω ὅτι θἀναλάβετε νὰ ζητήσετε τὸ χέρι τῆς δεσποινίδος Ζανὶν γιὰ τὸν ἔγγονό σας... Εἰμ' ἐρωτοχτυπημένος !... 'Αγαπῶ !...

ΑΥΛΑΙΑ

NOEL D' HIÉVRES

ΑΝΕΜΩΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

'Ο ἄνθρωπος ἐκτιμᾶ καὶ σέβεται μονάχα ἐκεῖνον ποὺ τὸν κάνει νὰ ὑποφέρη.

— Οἱ ὡμορφοι ἄνθρωποι—ἄνδρες καὶ γυναῖκες—σπανίως εἶνε καλοί.

— 'Η ἀγάπη μᾶς κάνει νὰ λησμονοῦμε τὴν προσβολή καὶ ἀνανεώνει τὴ φιλία, διὰ μέσου τῆς συγγνώμης.

— Πολλοὶ θεωροῦν τὴ στοργὴ ὡς ἔνδειξη ψυχικῆς ἀδυναμίας, ἐνῶ συμβαίνει ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο.

— "Οσο παράξενο κι' ἂν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως, ὡστόσο εἶνε ἀλήθεια ὅτι μπορεῖ κανεὶς νὰ αἰσθάνεται στοργὴ ἀπέναντι ἑνὸς θανασίμου ἀλλὰ τιμίου ἐχθροῦ του.

ΑΠ' ΟΛΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

'Η μύτη τοῦ ποιητοῦ Ντάβεναντ. 'Η εὐχὴ τῆς ζητιάνας. Γιατὶ ἀσπρίζουν γρηγορώτερα τὰ γένεια. Μιὰ ἐξήγηση τοῦ Σαὶντ-'Αμάν. 'Ο Βολταῖρος καὶ ὁ αὐτοκράτωρ 'Ιωσήφ. Γιατὶ δὲν τὸν ἐπισκέφθηκε. Οἱ Γερμανοὶ γιατροί.

'Ο διάσημος "Αγγλος ποιητὴς σὲρ Γουίλλιαμ Ντάβεναντ εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάση, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ἀρρώστεια, τὴ μύτη του.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ περπατοῦσε στὸ δρόμο, τὸν σταμάτησε μιὰ ζητιάνα καὶ τοῦ ζήτησε ἐλεημοσύνη :

— 'Ο Θεὸς νὰ σοῦ φυλάη τὰ μάτια σου ! τοῦ εἶπε ἡ ζητιάνα.

'Ο ποιητὴς συνεκινήθη καὶ τῆς ἔδωσε ἕξη πέννες.

— 'Ο Θεὸς νὰ σοῦ φυλάη τὰ μάτια σου, ἄρχοντά μου, τοῦ ξαναπε ἡ ζητιάνα. 'Ο Ντάβεναντ ἐξεπλάγη τότε μὲ τὴν ἐπιμονή της νὰ τοῦ δίνη πάντα τὴν ἴδια εὐχή.

— Μά, κυρά μου, τῆς ἀποκρίθηκε, τὰ μάτια μου εἶνε πολὺ καλὰ καὶ δὲν πιστεύω νὰ στραβωθῶ ποτέ !

— Ναί, ἄρχοντά μου τοῦ εἶπε τότε ἡ ζητιάνα, ἔχεις δίκηο... Παρακαλῶ ὅμως καὶ ξαναπαρακαλῶ τὸ Θεὸ νὰ σοῦ φυλάη τὰ μάτια, γιατὶ ἂν ἄρχίσης νὰ μὴ βλέπης καλά...δὲ θὰ ἔχης μύτη νὰ φορέσης ματογυάλια !...

***

'Ο ποιητὴς Σαὶντ-'Αμὰν βρέθηκε μιὰ μέρα σὲ μιὰ παρέα γνωστῶν καὶ φίλων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν κι' ἕνας παράξενος τύπος : "Ἕνας μεσόκοπος κύριος μὲ μαῦρα μαλλιὰ καὶ κάτασπρη γενειάδα. 'Η χτυπητὴ αὐτὴ διαφορὰ εἶχε προξενήσει σὲ πολλοὺς κατάπληξη. Μὰ ὁ Σαὶντ-'Αμὰν ἀνέλαβε νὰ δώση μιὰ ἐξήγηση τοῦ φαινομένου :

— 'Ο ἄνθρωπος αὐτός, εἶπε, κουράζει, φαίνεται, περισσότερο τὴ μασσέλα του παρὰ τὸ μυαλό του.

***

'Ο Βολταῖρος ἦταν ὑπερβολικὰ εὐαίσθητος καὶ πικραινόταν πολὺ ὅταν ἐθίγετο ὁ ἐγωϊσμός του. Μία ἀπὸ τὶς περιπτώσεις ποὺ τὸν ἔθιξαν βαθύτατα ἦταν ἡ ἑξῆς :

"Οταν ἰδιώτευε στὸν μεγαλοπρεπῆ πῦργο του τοῦ Φερνέϋ, ἐπληροφορήθη μιὰ μέρα, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας 'Ιωσὴφ ἐπρόκειτο νὰ ἐπισκεφθῆ τὰ περίχωρα. 'Ο Βολταῖρος, συνειθισμένος νὰ δέχεται ἐπισκέψεις τῶν διασημοτέρων μεγιστάνων τῆς ἐποχῆς του, ἑτοιμάστηκε νὰ ὑποδεχθῆ μεγαλοπρεπῶς τὸν Αὐτοκράτορα, ἐσύνθεσε μάλιστα καὶ τὸν πανηγυρικό του... Οἱ κάτοικοι τῶν περιχώρων ἤξευραν τὶς προετοιμασίες αὐτές. Φαντάζεσθε λοιπόν, τὴν ἀπογοήτευση τοῦ Βολταίρου, ὅταν πληροφορήθη ἀπὸ τὸν ἀπεσταλμένο ποὺ εἶχε στείλει στὸν 'Ιωσὴφ γιὰ νὰ τὸν καλέση στὸν πύργο του, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἀπάντησε :

— Δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νἄρθω !... Τὸν γνωρίζω, δυστυχῶς, ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ ἔργα του τὸν κ. Βολταῖρο !...

***

Οἱ Γάλλοι κοροϊδεύουν τοὺς Γερμανοὺς ἐπειδὴ δὲν βγάζουν καλοὺς γιατρούς. Σχετικὰ μὲ τὴ γνώμη αὐτή, οἱ Γάλλοι γιατροὶ δηγοῦνται τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο, ποὺ δείχνει μὲ πόση εὐκολία πέρνουν τὸ δίπλωμά τους στὴ Γερμανία, οἱ φοιτηταὶ τῆς ἰατρικῆς :

— Καπνίζεις ; ρωτᾶ ἐν πρωτοις ὁ καθηγητὴς τὸ φοιτητὴ ποὺ παρουσιάζεται νὰ δώση ἐξετάσεις γιὰ δίπλωμα.

— Μάλιστα, κύριε καθηγητά.

— Δῶσε μου λοιπὸν ἕνα πούρο, καὶ πέ μου, ποιὸ εἶνε τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ γιατροῦ.

— Νὰ πληρώνεται τὶς ἐπισκέψεις του.

— Λαμπρὰ. Καὶ τὸ δεύτερο ;

— Νὰ φροντίζη νὰ μεγαλώση τὴν πελατεία του.

— "Εξοχα. Ξέρεις τι καθῆκοντα ἔχεις ἀπέναντί μου, ποὺ θὰ σοῦ δώσω τὸ δίπλωμα ;

— Νὰ σᾶς προσκαλῶ τακτικὰ σὲ γεῦμα.

— Καλά, κι' ἂν ἀρνηθῶ ;

— Αὐτὸ δὲ θὰ γίνη ποτέ !

— Εὖγε, παιδί μου. Εἶσαι βλέπω ἄριστα κατηρτισμένος. Πᾶμε τώρα στὸ ἀντικρυνὸ ἐστιατόριο καὶ στὸ ἐπιδόρπιο, σοῦ ὑπογράφω τὸ δίπλωμα !

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Η ΚΑΡΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΗΡΑΣ

Μιλοῦσαν κάποτε, μπροστὰ σὲ μιὰ πνευματοδεστάτη γρηά, γιὰ τὴν πικρία ποὺ αἰσθάνεται ἕνας ἄνθρωπος ὅταν βλέπη νὰ τὸν καταλαμβάνη τὸ γῆρας...

— 'Η καρδιὰ ἐντούτοις δὲ γηράσκει ποτέ ! εἶπε τότε κάποιος φίλος τῆς γρηᾶς κυρίας ἀπὸ εὐγένεια.

— Ναί, ἀπάντησε ἐκείνη, ἀλλὰ δὲν τῆς ἀρέσει νὰ κατοικῆ καὶ σέ...*ἐρείπια...*

ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΦΙΛΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ!

Σκέψεις ἑνὸς αὐτόχειρος γιὰ τὸ φιλί. Οἱ ἄνθρωποι πεθαίνουν, ἀλλὰ τὸ φιλὶ εἶνε ἀθάνατο! Φιλιὰ ποὺ εἶχαν μοιραῖες συνέπειες στὴν ἱστορία. Μιὰ αἱματηρὰ ἥττα τῶν Ἄγγλων ἐξ αἰτίας ἑνὸς φιλιοῦ. Ἡ κόμησσα Ταρνόφσκυ, ἡ σατανικὴ γυναῖκα μὲ τὰ κολασμένα της φιλιά. Φιλιὰ ποὺ προκαλοῦν θανάτους καὶ συμφορὰς κλτ. κλπ.

Ἕνας νέος ποὺ αὐτοκτόνησε σὲ μιὰ μικρὴ πόλη τῆς Ἀγγλίας, ἄφησε πρὶν νὰ θέση τέρμα στὴ ζωή του ἕνα σημείωμα, μέσα στὸ ὁποῖον ἔλεγε καὶ τὰ ἑξῆς :

«Πεθαίνω γιὰ ἕνα φιλί, γιὰ ἕνα φιλὶ μονάχα !... Ἀλλὰ τὸ φιλὶ εἶνε ἀθάνατο !... Πηγαίνει ἀπό χείλη σὲ χείλη, αἰῶνα σὲ αἰῶνα, ἀπό χιλιετηρίδα σὲ χιλιετηρίδα... Οἱ ἄνθρωποι τό μαζεύουν γιὰ νὰ τό μεταβιβάσουν σὲ ἄλλους καὶ πεθαίνουν. Ἀλλὰ τὸ φιλὶ εἶνε τό ἴδιο, ἀθάνατο !...

Φαίνεται λοιπὸν πὼς ὁ νέος αὐτὸς εἶπε τὴν τελευταία στιγμὴ τῆς ζωῆς του μιὰ μεγάλη ἀλήθεια. Ἑκατοντάδες καὶ χιλιάδες ἄνθρωποι ἀπέθαναν γιὰ ἕνα μονάχα φιλί!

Γιὰ ἕνα φιλί !...

Στέμματα βασιλικὰ ἐχάθηκαν, θρόνοι ἐγκρεμίσθηκαν, πόλεμοι ἐκηρύχθησαν καὶ τὸ αἷμα ἔτρεξε σὰν ποτάμι γιὰ ἕνα μονάχα φιλὶ σ' αὐτὸν τὸν κόσμο ! Ἡ ἱστορία εἶνε γεμάτη ἀπὸ τέτοια παραδείγματα. Θὰ ἀναφέρουμε ἐδῶ δυὸ μονάχα, ἀπὸ τὰ πιὸ πρόσφατα.

***

Ἕνα μονάχα φιλὶ ἦταν ἐκεῖνο ποὺ ἄλλαξε ἐξαφνα ὁλότελα τὴν ἱστορία τῆς δυτικῆς Ἀφρικῆς.

Ἂν οἱ Ἄγγλοι ὑπέστησαν τὴ βαρειὰ ἐκείνη ἥττα στὸ Μαζουμπαμπέργκ, ὅταν ἐπολεμοῦσαν μὲ τοὺς Μπόερς, αὐτὸ ἔγινε μόνο καὶ μόνο γιὰ ἕνα φιλί !...

Στὶς 27 Φεβρουαρίου τοῦ 1881, τὰ στρατεύματα τοῦ Ἄγγλου στρατηγοῦ Σὶρ Τζὼρζ Κόλλεϋ εἶχαν ὑποστῆ τὴν ἐπίθεση τῶν ἐχθρῶν, κοντὰ στὴ Μαζούμπα—Χίλλ, καὶ βρέθηκαν σὲ ἐξαιρετικὰ δύσκολη θέση. Τέλος ἔπειτα ἀπὸ πολύωρη μάχη ἀποδεκατίσθηκαν, καὶ ὁ ἴδιος ὁ Κόλλεϋ ἐσκοτώθηκε μαχόμενος ἡρωϊκά. Ἡ ἥττα αὐτὴ καὶ ὁ θάνατος τοῦ ἡρωϊκοῦ στρατηγοῦ ἀποτελοῦν μιὰν ἀπὸ τὶς πιὸ μαῦρες σελίδες τῆς Ἀγγλικῆς ἱστορίας.

Καὶ ὅμως ἡ πραγματικὴ αἰτία αὐτῆς τῆς καταστροφῆς δὲν ἀναφέρεται ἀπὸ τὴν ἐπίσημη ἱστορία. Βρίσκεται μονάχα στὰ ἱστορικὰ παρασκήνια. Καὶ τὸ πρᾶγμα συνέβη ὡς ἑξῆς :

Ὁ διπλωματικὸς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀγγλίας στὴν Οὐραγουάη εἶχε ἀγαπήσει τρελλὰ μιὰ ὡραιοτάτη κόρη καὶ στὶς 8 Ἰανουαρίου τὴν ζήτησε ἀπὸ τοὺς γονεῖς της, γιὰ νὰ τὴν κάμη γυναίκα του. Ἐκεῖνοι ἐδέχθηκαν μὲ προθυμία τὴν πρότασή του καὶ ἐπροσκάλεσαν γιὰ τὸ ἴδιο βράδυ στὸ σπίτι τους τὸν νεαρὸ διπλωμάτη, τὸν στρατηγὸ Κὲρρ, ὅπως λεγότανε.

Ἡ συντροφιὰ ἦταν εὐθυμη, ὁ Κὲρρ ἔννοιωθε τὸν ἑαυτό του εὐτυχισμένο, γιατὶ τὴ βραδυὰ αὐτὴ μπόρεσε νὰ δώση ἕνα φιλὶ στὴν ἀγαπημένη του. Ἀκριβῶς ὅμως τὴν ὥρα ἐκείνη, ποὺ συνομιλοῦσε γλυκὰ μὲ τὴν ὡραία του, ὁ κλητῆρας τῆς πρεσβείας του πῆγε γρήγορα-γρήγορα καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα ἐπεῖγον καὶ ἐμπιστευτικὸ τηλεγράφημα.

— Ἐς αὔριο τὰ σπουδαῖα, ἐσκέφθηκε ὁ νεαρὸς διπλωμάτης, ὅπως ἄλλοτε ἕνας ἀρχαῖος ὁμοιός του σὲ μιὰ παρόμοια περίπου περίπτωση.

Καὶ ἔβαλε τὸ τηλεγράφημα στὴ τσέπη του, μὲ τὸ σκοπὸ νὰ τὸ ἀνοίξη ἀργότερα. Ἡ ἀγαπημένη του ἦταν ἐκεῖ κοντά του, καὶ ξαναρχισε τὴν εὐχάριστη συνομιλία ποὺ εἶχε μαζύ της.

Αὐτὸ ὅμως ἀκριβῶς ἦταν καὶ τὸ ὀλέθριο σ' αὐτὴν τὴν περίπτωση. Τὸ τηλεγράφημα προερχόταν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας καὶ τοῦ ἔδινε ἐντολὴ νὰ ἀποστείλη ἀμέσως τὴ μοῖρα τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ, ἐκεῖνες τὶς ἡμέρες, καθὼς καὶ τὰ ἀποσπάσματα τοῦ στρατοῦ, γιὰ νὰ βοηθήσουν τὸ στρατηγὸ Κόλλεϋ.

Τὴ διαταγὴ αὐτὴ ὁ Κὲρρ τὴν ἐξετέλεσε βέβαια τὴν ἄλλη ἡμέρα, εὐθὺς μόλις ἐδιάβασε τὸ τηλεγράφημα. Ἦταν ὅμως ἀργὰ πειά. Ἂν οἱ ἐνισχύσεις ποὺ διέτασσε τὸ Ὑπουργεῖο, ἔφθαναν στὸ στρατηγὸ Κόλλεϋ λίγες ὧρες προτήτερα, τὰ ἀγγλικὰ ὅπλα θὰ ἐθριάμβευαν καὶ πάλι στὴν περίπτωση ἐκείνη, καὶ ἡ βρεττανικὴ δόξα δὲν θὰ ἐσκοτείνιαζε μὲ τὴν ἀνεπανόρθωτη ἐκείνη καταστροφὴ τῆς Μαζούμπα-Χίλλ. Ἕνα φιλὶ ἐστοίχισε στὴ Μεγάλη Βρεττανία μιὰ χαμένη μάχη, μιὰ μείωση τοῦ κύρους της καὶ ἀρκετὲς ἑκατοντάδες στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν.

Ἂς διηγηθοῦμε τώρα τὸ δεύτερο περιστατικό.

Θὰ ξέρετε ἴσως, θὰ ἔχετε ἀκούσει γιὰ τὴν περίφημη ρωσσίδα κόμησσα Μαρία Ταρνόφσκυ καὶ τὶς συνέπειες ποὺ εἶχαν τὰ φιλιά της σ' ἐκείνους ποὺ τά... ἔδρεπαν ἀπ' τὰ κοραλλένια χείλη της.

Ἡ κόμησσα Ταρνόφσκυ εἶχε παντρευθῆ ἕναν εὐγενῆ τόσο ἠλικιωμένο, ὥστε ὅσοι τοὺς ἔβλεπαν μαζὺ χωρὶς νὰ τοὺς ξέρουν, θὰ μποροῦσαν νὰ ὁρκισθοῦν ὅτι ἦταν πατέρας καὶ κόρη ! Μιὰ νεαρὴ γυναῖκα, σὰν τὴν Ταρνόφσκυ, ἦταν φυσικὰ ἀδύνατον νὰ ἀπολαύσῃ τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς κοντὰ σ' ἕνα τέτοιο γέρο. Καὶ εὐθὺς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἡ κόμησσα ἐζήτησε ἀλλοῦ τὴν εὐτυχία ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τῆς δώση ὁ σύζυγός της.

Ἐκεῖνος ὅμως τὴν ἀγαποῦσε πολύ, τὴν περιποιόταν, ἔκαμνε ὅ,τι μποροῦσε γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήση. Ἕνα βράδυ, ὡργάνωσε γιὰ χάρη της μιὰ ὡραιοτάτη καὶ μεγαλοπρεπεστάτη ἐσπερίδα, στὴν ὁποία ἔτρεξαν τὰ πιὸ διαλεχτὰ μέλη τῆς ρωσσικῆς ἀριστοκρατίας.

Τὰ μάτια τῆς νεαρῆς κόμησσας, ποὺ ἔλαμπε αὐτὸ τὸ βράδυ, ἀπὸ ὀμορφιά, ἔπεσαν σὲ ἕνα νεαρὸ ἀριστοκράτη ἀξιωματικὸ τῆς ἱδιαιτέρας φρουρᾶς τοῦ Τσάρου. Τῆς ἔκαμαν τὴν καλύτερη ἐντύπωση τὸ ὡραῖο του παράστημα, ἡ διαλεχτοὶ καὶ εὐγενικοί του τρόποι καὶ χόρευαν μαζύ του, σὰν μέσα σὲ μιὰ παραξάλη. Ἔνιωθε εὐτυχισμένη στὸν ὦμο του, ἀφινότανε στὰ δυνατά του μπράτσα, μέσα στὸν ἴλιγγο τοῦ χοροῦ. τὸν ἐκύτταζε σὰν συνεπαρμένη στὰ μάτια...

Τὸ πρᾶγμα ὅμως αὐτὸ εἶχε ἐξοργίση φοβερὰ τὸ γηραιὸ της σύζυγο. Ἡ κόμησσα δὲν ἐκρατοῦσε καμμιὰ ἐπιφύλαξη, πολλὰ βλέμματα τὴν παρακολουθοῦσαν μὲ κίνητα εἰρωνεία ζωγραφισμένη ἐπάνω τους. Ὅταν μάλιστα γιὰ μιὰ στιγμὴ, στὴ διακοπὴ τοῦ χοροῦ, τὸ νεαρὸ ζευγάρι ἀποτραβήχτηκε σὲ μιὰ ἀπόμερη γωνιά, ὁ ἄνδρας τῆς Μαρίας δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ πειά. Ἀγαποῦσε τρελλὰ τὴ γυναίκα του καὶ ἐμπρὸς στὸ σκάνδαλο ποὺ εἶχε ἀρχίση νὰ δημιουργῆται, ἐσηκώθηκε ἀποφασιστικὸς καὶ ἐπλησίασε τοὺς δυὸ νέους. Ἐτράβηξε, βίαια κάπως, τὴ γυναίκα του ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ τὶς ἔκαμε ὀργισμένες παρατηρήσεις.

Ποιὰ ἦταν ἡ ἀπάντηση τῆς κομήσσης ; Μέσα στὴν ὀργή της κι' αὐτή, μὲ τὸ αἷμα ἀνεβασμένο στὸ κεφάλι, δὲν ἔβγαλε μιλιά. Ἔπιασε ὅμως μὲ τὰ τρυφερά της χέρια τὸν ἀξιωματικὸ καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα ἠχηρὸ φιλὶ στὸ στόμα !

Τὸ φιλὶ αὐτὸ εἶχε τὶς συνέπειές του, ἀλλὰ συνέπειες πολὺ διαφορετικὲς ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἐπερίμενε ἡ κόμησσα. Ὁ γηραιὸς σύζυγός της ἐκάλεσε τὸν ἀξιωματικὸ σὲ μονομαχία, καὶ τὸν ἐσκότωσε !...

Ἡ κόμησσα δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ ζήση μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ποὺ τῆς εἶχε θίξη τὸν ἐγωϊσμό της, ποὺ εἶχε δημιουργήση σκάνδαλο εἰς βάρος της καὶ ποὺ εἶχε σκοτώσει τὸν ἄνθρωπο ποὺ αὐτὴ εἶχε ἀγαπήση. Ἀπεφάσισε νὰ πάρη διαζύγιο καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐπιτύχη, ἐζήτησε τὴ συνδρομὴ ἑνὸς περιφήμου δικαστικοῦ τῆς Πετρουπόλεως ποὺ εἶχε γίνη κι' αὐτὸς σκλάβος της γιὰ ἕνα της φιλί.

Ἀλλ' αὐτὸ δὲν τῆς ἦταν ἀρκετό. Ἔπρεπε νὰ πάρη ἐπίσης διαζύγιο ἀπ' τὴ γυναίκα του κι' ὁ ἴδιος ὁ δικαστικὸς γιὰ νὰ παντρευτῆ μαζύ της.

Ὅλα ἔγιναν σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία της. Ἀλλ' ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἦταν, ὁ σατανᾶς μεταμφιεσμένος σὲ ἄνθρωπο. Δὲν ἄργησε νὰ ἐγκαταλείψη καὶ τὸν καινούργιο της σύζυγο, τὸν δικαστικό, γιὰ νὰ ἀκολουθήση ἕναν ἄλλον ἄνδρα ποὺ εἶχε γνωρίση καὶ ὁ ὁποῖος λεγότανε Καμαρόφσκυ.

Ἡ κόμησσα δὲν ἦταν ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ βρίσκουνε τὴν εὐτυχία σὲ μιὰ ἥσυχη οἰκογενειακὴ ζωή. Ἤθελε πάντοτε νὰ ἀρέση, ἀγαποῦσε τὴν πολυτέλεια, τὴ χλιδή, τὴ σπατάλη. Ὁ Καμαρόφσκυ εἶχε μεγάλη περιουσία. Τί ἦταν ὅμως καὶ ἡ μεγαλείτερη περιουσία, μὲ τὴ ζωὴ ποὺ περνοῦσε ἡ μοιραία αὐτὴ γυναῖκα;

Καὶ ὅταν μέσα σὲ τρία μονάχα χρόνια, ὁ Καμαρόφσκυ ἦταν πειὰ κυριολεκτικῶς κατεστραμένος, ἐκείνη δὲν αἰσθάνθηκε μέσα της καμμιὰ ὑποχρέωση νὰ τὸν ἐνισχύση στὶς δύσκολες ἐκεῖνες στιγμές, νὰ τὸν παρηγορήση νὰ τοῦ ἐλαφρώση τὸν πόνο καὶ τὴ δυστυχία, τὴν ὁποία αὐτὴ ἡ ἴδια τοῦ εἶχε φέρει. Ἀπ' ἐναντίας δὲν ἐδίστασε νὰ τὸν ἐγκαταλείψη γιὰ νὰ ξαναγυρίση στὸν προηγούμενο ἄντρα της, τὸ δικαστικό, ὁ ὁποῖος ἐπερίμενε πάντοτε μὲ πόθο καὶ μὲ λαχτάρα τὰ θερμὰ της φιλιά.

Ὁ Καμαρόφσκυ αὐτοκτόνησε, ἀλλὰ καὶ ὁ δικαστικὸς δὲ στάθηκε πιὸ εὐτυχισμένος. Ἡ κόμησσα τὸν ἄφησε σὲ λίγο καιρό, ἀηδιασμένη, κι' ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὴ Ρωσσία, ἄρχισε μακρυνὰ, τρελλὰ καὶ περιπετειώδη ταξείδια. Πόσους θαυμασμοὺς της ξετρέλλανε στὰ ταξείδια της αὐτά, δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πῆ κανείς. Εἶνε ὅμως βέβαιο ὅτι ὅλοι, ὁ ἕνας ἔπειτα ἀπὸ τὸν ἄλλο, γινήκανε σκλάβοι της. Ὅπως ἐπίσης εἶνε βέβαιο ὅτι ὅλους τοὺς ἐξετρέλλαιναν τὰ θερμὰ της φιλιά. Τὸ φιλί, νὰ ποιὸ ἦταν τὸ σατανικὸ ὅπλο αὐτῆς τῆς μοιραίας γυναίκας. Μ' αὐτὸ ἔδινε τὴν εὐτυχία καὶ τὸ θάνατο !...

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ο ΖΟΛΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ

Μιὰ σύντομη περιγραφὴ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τοῦ Ζολᾶ. Ἡ ἰδιοτροπίες του. Κυνικὰ καύματα καί...χειμερινὸ ἐπανωφόρι! Ἡ δυστυχία τοῦ Ζολᾶ κατὰ τὰ πρῶτα χρόνια τοῦ σταδίου του. Πανωφόρι ποὺ πετᾶ πρὲς τὸ ἐνεχυροδανειστήριο, ἐνῶ τὸ χιόνι ἔχει σκεπάσει τὰ πάντα ! Ἀπὸ τὴν πλάτη στὸ στομάχι κλπ.

Ὁ κόσμος δὲ χορταίνει μονάχα μὲ τὰ ἔργα τῶν μεγάλων συγγραφέων. Φλέγεται ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία, πολλὲς φορές, νὰ πληροφορηθῆ καὶ περὶ τῆς ἰδιωτικῆς των ζωῆς. Πῶς ζοῦνε στὸ σπίτι τους, πῶς ἐργάζονται, πῶς διαθέτουν τὶς ὧρες τῆς ἀναπαύσεώς των, τὶ εἴδους ἀδυναμίες ἔχουν, ποιὲς εἶνε ἡ προτιμήσεις τῶν συγγραφέων ποὺ μᾶς συνεκλόνισαν, ποὺ κατώρθωσαν νὰ μᾶς ἀποσπάσουν ἕνα δάκρυ, ἢ ἕνα γέλιο, ἢ ποὺ μᾶς ἄφησαν γιὰ κάμποσο συλλογισμένους. Θέλουμε νὰ εἰσχωρήσουμε στὸ δωμάτιο ποὺ κοιμοῦνται, νὰ ψαχουλέψουμε, νὰ μάθουμε ποιὰ ὥρα κοιμοῦνται καὶ ποιὰ ξυπνοῦν. Ζητᾶμε νὰ μάθουμε ἂν εἶνε στὸ σπίτι τους καὶ στοὺς δικούς των πρῶτα καὶ γλυκομίλητοι, ἢ ἀπότομοι καὶ τραχεῖς, θέλουμε τέλος νὰ ἐξιχνιάσουμε ὅλες τὶς μικρολεπτομέρειες τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρουν σχεδὸν ὅπως καὶ τὸ ἔργο τους. Καὶ οἱ δημοσιογράφοι ἀναλαμβάνουν νὰ ἱκανοποιήσουν, νὰ χορτάσουν τὴν περιέργεια αὐτὴ τοῦ κοινοῦ.

Ἔχουμε σχετικῶς ὑπ' ὄψιν μας μιὰ σύντομη περιγραφὴ τῆς ἰδιωτικῆς ζωῆς τοῦ Ζολᾶ, ὅταν ἀκόμα βρισκόταν στὰ πρῶτα βήματα τοῦ σταδίου του. Γιὰ τὴν ἰδιωτικὴ ζωὴ τοῦ μεγάλου Γάλλου συγγραφέως ἔχουν γραφεῖ πολλὰ ἀπὸ τοὺς βιογράφους του, ὥστε νὰ μὴν προσθέτη τίποτε τὸ νέο ἡ σύντομη αὐτὴ περιγραφή. Ἔχει ὅμως αὐτὸ τὸ ἐξαιρετικό, ὅτι εἶνε σύγχρονη τοῦ Ζολᾶ, ὅτι ἐγράφη ὅταν ζοῦσε ὁ συγγραφεὺς τῆς «Ναυᾶς».

Ἰδοὺ τώρα ἡ περιγραφὴ αὐτή :

«Τὸ ὄνομα τοῦ Αἰμιλίου Ζολᾶ ἀντηχεῖ καὶ πάλι στοὺς φιλολογικοὺς κύκλους ἐξ ἀφορμῆς δύο νέων ἔργων του : τῆς «Γῆς» καὶ τῆς «Κοιλιᾶς τοῦ Παρισιοῦ».

Κουρασμένος ὁ συγγραφεὺς ἔχει ἀποσυρθεῖ στὸ ἰσόγειο σπιτάκι του τῆς ὁδοῦ Βουλώνης ὅπου μονάζει, χωρὶς νὰ δέχεται σχεδὸν κανένα, ἐκτὸς ἀπὸ λίγους πολὺ στενοὺς φίλους του.

Ἔχοντας κανεὶς ὑπ' ὄψει τὰ βίαια καὶ ὅλο νεῦρα ἔργα τοῦ Ζολᾶ, τὸν φαντάζεται ἀσφαλῶς ὡς ἕνα ἄνθρωπο βίαιο, ποὺ ἀγαπᾶ τὴ δράση τὴν ἀκατάπαυστη καὶ τὴν κίνηση.

Μὰ ὁ Ζολᾶ εἶνε στὴν ἰδιωτική του ζωὴ ὁλοσδιόλου διαφορετικός. Εἶνε ἴσα-ἴσα ἕνας ἄνθρωπος γαλήνης, πραΰς καὶ ὀνειροπόλος.

Ὁ Ζολᾶ στὸ νεκρικό του κρεββάτι

Ἕνας συγγραφεὺς λέει κάπου :

«Ὅταν κανεὶς ἐξαντλῆ τὴν ἐνεργητικότητά του σ' ἕνα ζήτημα, σ' ἕνα σημεῖο, ἔχει κατόπιν ἀνάγκη ἀπὸ ἡσυχία, ἀπὸ γαλήνη, ἀπὸ ἀκινησία». Σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση βρίσκεται τώρα ὁ Ζολᾶ. Ζῆ μιὰ ζωὴ μονωμένη, ἀποτραβηγμένη, ἐντελῶς φιλολογική. Μόνον τὰ βιβλία του τὸν ἀπασχολοῦν καὶ τὸ γράψιμο.

Τὸν βρίσκουμε στὸ λιτὸ καὶ ἀπέριττο ἐνδιαίτημά του. Ἡ περιβολή του δὲν μπορεῖ νὰ ἔχη καμμιὰ ἀξίωση κομψότητος καὶ μάλιστα τώρα τὸ χε μῶνα. Μᾶς δέχεται τυλιγμένος σ' ἕνα παράξενο καὶ ἀπροσδιόριστου χρώματος καὶ ποιότητος πανωφόρι. Μὰ αὐτὴ εἶνε μιὰ μικρολεπτομέρεια, στὴν ὁποία δὲν δίνει σημασία ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Ζερμινάλ». Ἀνοίγουμε μαζὺ του συζήτηση. Μιλᾶ ἀργά, σιγανά, ἤρεμα, γλυκά, ἀντίθετα πρὸς τὴ βίαιη φρασεολογία ποὺ μεταχειρίζεται στὰ ἔργα του. Ὅταν μιλεῖ, τὸ μέτωπό του πτυχώνεται συχνὰ παρακολουθῶντας ὅλες τὶς κινήσεις τῆς σκέψεως.

Ὁ Ζολᾶ, ὄχι μονάχα δὲν ἀποδίδει καμμιὰ σημασία στὴν περιβολή του, ἀλλὰ πολλὲς φορὲς καὶ τὰ ροῦχα ποὺ φορεῖ εἶνε ἐντελῶς ἀντίθετα πρὸς τὴν ἐποχή. Ἔτσι τὸ περασμένο καλοκαίρι καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴ τῶν κυνικῶν καυμάτων φοροῦσε βαρειὰ χειμωνιάτικα ροῦχα, ὅπως μᾶς ἔβεβαίωνε ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπηρέτες του, ἐνῶ πολλὲς φορὲς κατὰ τὸ χειμῶνα φοράει μιὰ σαντακρούτα, ἐπάνω ἀπὸ τὴν ὁποία ρίχνει τὸ...πανωφόρι του.

Θὰ νόμιζε κανεὶς ὅτι ὁ ἱδρυτὴς τῆς νατουραλιστικῆς Σχολῆς, ἀπὸ σκοποῦ ἐμφανίζει τὶς ἰδιοτροπίες αὐτὲς στὴν περιβολή του. Τίποτε ὅμως ἀπ' ὅλα αὐτά. Ντύνεται ὅπως φτάσει, ἐντελῶς πρόχειρα, χειμῶνα, καλοκαῖρι. Στὸ δωμάτιό του βρίσκουνται ριγμένα ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ἄτακτα, σακκάκια, ἐπανωφόρια καὶ καπέλλα ὅλων τῶν ἐποχῶν καὶ ὅλων τῶν συρμῶν. Ἀπὸ κεῖ ἁρπάζει στὴν τύχη ὅ,τι φτάσει καὶ νεύνεται.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ κάνει ἐντύπωση ἡ γαλήνια φυσιογνωμία του. Καὶ ὅμως πότε-πότε, ἂν προσέξη κανείς, θὰ ἰδῆ τὴ φυσιογνωμία αὐτὴ νὰ σκιάζεται ἀπὸ κάποια σκιὰ περασμένων θλίψεων καὶ πικριῶν. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι ὁ Ζολᾶ στὴν ἀρχὴ τοῦ φιλολογικοῦ του σταδίου δοκίμασε τὶς πιὸ σκληρὲς ἀπογοητεύσεις. Τρομερὰ φτωχός, γευμάτισε πολλὲς φορὲς μονάχα μὲ τέσσερες πεντάρες καὶ ἀμέτρητες νύχτες κοιμήθηκε χωρὶς νὰ φάη τίποτα.

Δὲν ἔχει σβύσει ἀκόμα ἀπ' τὴ μνήμη μας ἡ φρικτὴ ἐκείνη χειμωνιάτικη βραδυά, ποὺ τὸ χιόνι εἶχε σκεπάσει τοὺς δρόμους καὶ τὶς πλατεῖες τοῦ Παρισιοῦ. Τὸ βράδυ αὐτὸ ὁ Ζολᾶ, περνῶντας ἀπὸ τὴν πλατεία τοῦ Πανθέου μαζὺ μὲ μιὰ κυρία, ἔβγαλε ἔξαφνα τὸ πανωφόρι του καὶ τῆς τὸ ἔδωσε νὰ τὸ πάη στὸ ἐνεχυροδανειστήριο. Δὲν εἶχε στὴν τσέπη του οὔτε μιὰ πεντάρα καὶ ἀπὸ πολὺν καιρὸ τοῦ εἶχαν κόψει κάθε πίστωση.

— Θὰ κρυώσετε ! τοῦ εἶπε ἡ φίλη του βλέποντάς τον νὰ βγάζη τὸ πανωφόρι του.

— Ὄχι δά, θὰ ζεσταθῶ, ἀπορρίθηκε ὁ Ζολᾶ.

— Πῶς ;

— Ἀπλούστατα... τρώγοντας !

Ἀφαιρῶ ἕνα βάρος ἀπ' τὴν πλάτη μου γιὰ νὰ τὸ ρίξω στὸ στομάχι μου !...

Κι' ἔτσι ἔγινε. Τὸ πανωφόρι ἐδόθη στὸ ἐνεχυροδανειστήριο καὶ ὁ Ζολᾶ ἱκανοποίησε τὸ διαμαρτυρόμενο στόμαχό του...

ΟΥΔΕΝ ΚΑΙΝΟΝ ΥΠΟ ΤΟΝ ΗΛΙΟΝ

ΤΟ ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΡΩΜΗ

Τὸ περίφημο γνωμικὸ «οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιο», ἀποδεικνύεται ὁλοένα καὶ περισσότερο ἀληθινό. Μέχρι πρὸ ὀλίγου ἐπικρατοῦσε ἡ γνώμη ὅτι ἡ θερμάστρες καὶ πρὸ πάντων τὰ καλοριφὲρ εἶνε ἐφεύρεσις τῶν τελευταίων χρόνων.

Ἀλλὰ ἡ τελευταῖες ἀνασκαφὲς ποὺ γίνονται στὴν ἀρχαία Πομπηΐα καὶ στὸ ἀρχαῖο Ἡράκλειο τῆς Ἰταλίας ἀποδεικνύουν, ὅτι οἱ πλούσιοι Ρωμαῖοι, χρησιμοποιοῦσαν στὰ σπίτια τους καλοριφὲρ, κάπως διαφορετικὰ βέβαια ἀπ' τὰ δικά μας, ἀλλὰ περισσότερο ἴσως ἀποτελεσματικά. Οἱ τοῖχοι τῶν πλουσίων ρωμαϊκῶν σπιτιῶν ἦσαν μέσα κούφιοι, τὰ κουφώματά τους δὲ ἐπικοινωνοῦσαν μ' ἕνα ἄλλο κούφωμα ποὺ ὑπῆχε κάτω ἀπ' τὸ μωσαϊκὸ τοῦ πατώματος. Τὸ δεύτερο πάλι ἐκεῖνο κούφωμα ἐπικοινωνοῦσε μὲ ἕνα μεγάλο φοῦρνο ποὺ βρισκόταν στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ καὶ ὁ ὁποῖος μετέδιδε στοὺς τοίχους καὶ στὸ πάτωμα ἐλαφριὰ καὶ εὐχάριστη θερμότητα. Ἔτσι οἱ Ρωμαῖοι εἶχαν ἀρκετὴ ζεστασιὰ στὰ σπίτια τους κατὰ τὸν χειμῶνα.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἄλλο πρᾶγμα εἶνε ὁ γάμος καὶ ἄλλο ὁ ἔρως : ὁ ἔρως περνά, ἐνῶ ὁ σύζυγος μένει !...

Φρανσὶς ντὲ Κρουασσὲ

Τὰ λόγια ἐδόθησαν στοὺς ἀνθρώπους γιὰ νὰ κρύβουν τὶς σκέψεις τους.

Ταλλεϋράνδος

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΖΩΓΡΑΦΩΝ

Ο ΒΕΛΑΣΚΟΥΕΘ

Ἕνας τρομερὸς ζωγράφος. Ὁ κακὸς μαθητὴς ποὺ ζωγράφιζε στὰ βιβλία του. Ἀλλαγὴ σχολῶν. Ὁ Βελάσκουεθ ἀγχπᾶ τὴν κόρη τοῦ διδασκάλου του. Τὸ πρῶτο ταξεῖδι στὴ Μαδρίτη. Ζωγράφος τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. Δόξα, πλούτι, τίτλοι. Δύο μεγαλοφυεῖς συναντῶνται : Ροῦμπενς καὶ Βελάσκουεθ. Τὸ προσκύνημα τῆς Ἰταλίας. Βασιλεὺς καὶ καλλιτέχνης. Τὰ πορτραῖτα τῆς Ἰνφάντας Μαργαρίτας. Ὁ θάνατος τοῦ Βελάσκουεθ, κλπ.

ΚΑΤΑ τὸν 17ον αἰῶνα ζοῦσε στὴν Ἱσπανία ἕνας ὀνομαστὸς ζωγράφος, ὁ Χερρέρα. Ὁ Χερρέρα αὐτὸς ἦταν τρομερὸς ἄνθρωπος : ἦταν μιὰ δυνατὴ καὶ ἀγρία ἰδιοφυΐα στὴν τέχνη του καὶ στὸ σπίτι του ἕνας ἀνυπόφορος τύραννος. Τέτοια ἦταν ἡ συμπεριφορὰ του πρὸς τὴν οἰκογένειά του, ὥστε εἶχε ἀναγκάσει τὴ γυναίκα του καὶ τὴν κόρη του νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ νὰ κλειστοῦν σὲ μοναστήρι, τὸ δὲ γυιὸ του νὰ ἐκπατρισθῆ.

Ὁ φοβερὸς αὐτὸς καλλιτέχνης, ὁ ὁποῖος ὅταν τοῦ ἐρχόταν ἡ ἔμπνευσις ἔκανε σὰν μανιασμένος καὶ ζωγράφιζε μὲ ὅ,τι τοῦ ἔπεφτε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὰ χέρια – μὲ σκοῦπες, μὲ σφουγγάρια, μὲ λαβὲς μαχαιριῶν κ.τ.λ.—, εἶδε μιὰ μέρα νὰ φθάνη στὸ ἀτελιὲ του, στὴ Σεβίλλη, ἕνας νέος μαθητὴς ὀνομαζόμενος Ρονγκιὲ ντέ Σύλβα Βελάσκουεθ. Ὁ νέος αὐτὸς κατήγετο ἀπὸ εὐγενεστέρα οἰκογένεια καὶ οἱ γονεῖς του ἀπὸ μικρὸ τὸν εἶχαν σπουδάσει σὲ πολυαρίθμους καθηγητὰς τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς λατινικῆς, μὰ ὁ νεαρὸς μαθητὴς τους ἀντὶ νὰ διαβάζη τὰ βιβλία του ἔστελνε ζωγραφιές, τόσο ποὺ οἱ καθηγηταί του, κουρασμένοι πειὰ νὰ τὸν τιμωροῦν, συμβούλευσαν τοὺς γονεῖς του νὰ τὸν ἀφήσουν ν' ἀκολουθήση τὴν ἀκατανίκητη κλίση του πρὸς τὴ ζωγραφική.

Ἔτσι ὁ Χερρέρα εἶχε τὴ δόξα νὰ διευθύνη αὐτὸς πρῶτος—καὶ μ' ἕνα τρόπο πολὺ δυνατὸ—τὶς πρῶτες καλλιτεχνικὲς σπουδὲς τοῦ Βελάσκουεθ. Ὡστόσο ὁ μαθητὴς του, παρ' ὅλη τὴν ὑπομονὴ του καὶ τὴν καλή του διάθεσι, δὲ μπόρεσε νὰ καθήση πολὺ μ' ἕναν τέτοιο διδάσκαλο καὶ τὸν ἐγκατέλειψε, ὅπως ἔκαναν ἄλλωστε ὅλοι οἱ μαθηταί του, γιὰ νὰ πάη στὴ σχολὴ τοῦ Πατσέκο.

Ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ τῶν σχολῶν ἦταν γιὰ τὸ Βελάσκουεθ σὰ νὰ πήγαινε ἀπὸ τὴν κόλαση στὸν παράδεισο. Ὁ Πατσέκο, ὁ εὐνοούμενος ζωγράφος τοῦ δουκὸς τῆς Ἄλβης δὲν εἶχε βέβαια τὸ δυνατὸ τάλαντο τοῦ γέρο Χερρέρα, μὰ ἤξερε πολὺ καλὰ τὴν τεχνικὴ μεριὰ τῆς δουλειᾶς του, τὴν ὁποία ἔχει ἀναπτύξει μάλιστα σ' ἕνα περίφημο «Ἐγχειρίδιο ζωγραφικῆς» ποὺ ἔγραψε. Ἐπὶ πλέον, εἶχε μιὰ μεγάλη βιβλιοθήκη, στὴν ὁποία συγκεντρωνότουσαν κάθε μέρα οἱ φίλοι του. Στὶς συγκεντρώσεις αὐτὲς πήγαιναν ὅλ' οἱ καλύτεροι ποιηταὶ καὶ καλλιτέχναι τῆς Ἱσπανίας καὶ περνοῦσαν τὶς ὧρες τους συζητῶντας γιὰ διάφορα φιλολογικὰ ζητήματα. Ὁ νεαρὸς Ρονγκιὲζ παρακολουθοῦσε μ' εὐχαρίστηση ἐξαιρετική.

Μὰ σὲ λίγο καὶ κάτι ἄλλο ἔκανε ἀκόμη πιὸ εὐχάριστο γιὰ τὸ Βελάσκουεθ τὸ σπίτι τοῦ διδασκάλου του : ἐρωτεύθηκε μὲ πάθος τὴν κόρη του, τὴν ὡραία Χουάνα, τὴν ὁποία καὶ παντρεύτηκε στὰ 1621.

Ὁ Πατσέκο ὑπῆρξε γιὰ τὸ Βελάσκουεθ ὁ πιὸ ἰδεώδης πεθερὸς ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ὀνειρευθῆ. Τοῦ τὰ συγχωροῦσε ὅλα. Κι' ὅταν ἀκόμα ὁ γαμπρὸς του ἐγκατέλειψε τὴ σχολὴ του γιὰ νὰ πάη στὴ σχολὴ τοῦ ὀνομαστοῦ ζωγράφου ντὸν Λουὶς ντέ Τριστάν, δὲν ἐξέφρασε οὔτε τὸ παραμικρὸ παράπονο.

Σὲ τέσσερα-πέντε χρόνια μετὰ τὸ γάμο τους, ἡ ντόνα Χουάνα χάρισε στὸ Βελάσκουεθ τέσσερα ὡραῖα παιδάκια, τὰ ὁποῖα βλέπει κανεὶς σήμερα ζωγραφισμένα ἀπ' αὐτὸν μαζὺ μὲ τὴ μητέρα τους σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ γνωστοὺς πίνακάς του. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Βελάσκουεθ ἐπῆγε στὴ Μαδρίτη γιὰ νὰ δῆ τὶς πινακοθῆκες τοῦ Πράντου καὶ τὸν παρουσίασε σὲ διάφορες ὑψηλὲς γνωριμίες του καὶ σ' αὐτὸν ἀκόμη τὸ βασιλέα Φίλιππο 5ο.

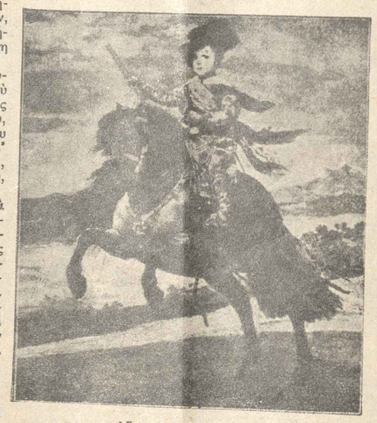

Ἱσπανὸς Πρίγκηψ

(Ἔργο τοῦ Βελάσκουεθ)

Ὁ Φίλιππος, στὸν ὁποῖον ἄρεσαν μεριὰ ἀπὸ τὰ προηγούμενα ἔργα τοῦ Βελάσκουεθ, τοῦ παράγγειλε νὰ τοῦ κάνη καὶ αὐτοῦ μιὰ εἰκόνα ποὺ νὰ τὸν παριστάνει ἔφιππο.

Αὐτὸ τὸ ἔργο ἔκανε τὴν τύχη τοῦ Βελάσκουεθ. Ὁ βασιλεύς, ἅμα τὸ εἶδε, ἔμεινε τόσο εὐχαριστημένος, ὥστε διέταξε νὰ τὸ ἐκθέσουν μπρὸς στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Φιλίππου, ἀπ' ὅπου ὁ λαὸς ἐνθουσιασμένος τὸ ἐπῆρε μὲ πομπὴ καὶ τὸ ξαναπῆγε θριαμβευτικὰ στὸ παλάτι.

Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ὁ Βελάσκουεθ ἔγινε ὁ ζωγράφος τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος ἦταν τόσο ζηλότυπος γι' αὐτόν, ὥστε τοῦ ἀπαγόρευσε νὰ ἐργάζεται γιὰ ἄλλους. Τὸν ἐγκατέστησε μαζὺ μὲ ὅλη τὴν οἰκογένεια στὸ παλάτι καὶ τὸν ἐγέμισε μὲ χρήματα καὶ τίτλους. Τὸν ὠνόμασε μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ἱππότη τοῦ Σαντιάγκο.

Ὅλ' αὐτὰ εἶχαν προκαλέσει φυσικὰ τὴ ζήλεια πολλῶν ζωγράφων, μὰ οἱ πραγματικοὶ καλλιτέχναι εἶχαν ἐνθουσιασθῆ τόσο μὲ τὴν τέχνη τοῦ Βελάσκουεθ, ὥστε οἱ ἐπαινοί τους ἔσβυναν κάθε ψιθυρο ζήλειας. Τόση ἦταν ἡ δόξα τοῦ νεαροῦ ζωγράφου, ὁ ὁποῖος ἦταν μόλις εἰκοσιτριῶν χρόνων τότε, ὥστε κι' αὐτὸς ὁ λαμπρὸς Πατσέκο, ὁ πεθερὸς του, συνέθετε, κατὰ τὶς ὧρες τῆς σχολῆς του, ἐνθουσιώδη ποιήματα γιὰ τὸ γαμπρό του.

Κατὰ τὸ 1628, ἐπῆγε στὴ Μαδρίτη ἕνας ἐπιφανὴς ξένος, τὸν ὁποῖον ὁ Φίλιππος 4ος θέλησε νὰ δεχθῆ μὲ κάθε μεγαλοπρέπεια : ἦταν ὁ μέγας ζωγράφος Ροῦμπενς, ὁ ὁποῖος ἐπήγαινε ἐκεῖ ὡς πρεσβευτὴς τῶν Κάτω Χωρῶν. Ὁ βασιλεύς, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἀνέθεσε στὸ Βελάσκουεθ νὰ τὸν συνοδεύση στὰ διάφορα παλάτια καὶ μοναστήρια τῆς Ἱσπανίας, ὅπου θὰ πήγαινε γιὰ νὰ δῆ τὰ διάφορα ἀριστουργήματα τῆς τέχνης. Φαντάζεται κανεὶς πόσο ὡραῖες θὰ ἦσαν ἡ συζητήσεις τῶν δύο ἐξ ἰσου μεγαλοφυῶν αὐτῶν ζωγράφων κατὰ τὴ διάρκεια τῆς περιοδείας τους αὐτῆς ! Τὸ μόνο ποὺ ξέρουμε σχετικῶς εἶνε ὅτι ὁ Ροῦμπενς ἔπεισε τὸ Βελάσκουεθ νὰ μὴ ἀναβάλη ἐπὶ πλέον τὸ προσκύνημά του σὴν Ἰταλία, τὸ ὁποῖο ἀπὸ καιρὸ εἶχε ἀποφασίσει καὶ τὸ ὁποῖο δὲν ἔκανε ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς δὲν τὸν ἄφηνε νὰ φύγη ἀπὸ κοντά του.

Τέλος ἐπῆρε τὴ βασιλικὴ ἄδεια κ' ἔφυγε γιὰ τὴν Ἰταλία. Ἐπῆγε πρῶτα στὴ Βενετία, ὅπου ἐθαύμασε τ' ἀριστουργήματα τοῦ Τιτσιανοῦ καὶ τοῦ Τιντορέτου, τῶν ὁποίων καὶ ἀντέγραψε ἐκεῖ ἀρκετὰ ἔργα.

Ἔπειτα ἐπῆγε στὴ Ρώμη. Κατὰ τὴ διαμονή του ἐκεῖ ἐπεδόθη σὲ σοβαρὲς μελέτες ἐπὶ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου τοῦ Ραφαὴλ καὶ τῆς Ἀρχαίας Τέχνης. Ὡστόσο ζωγράφισε τότε καὶ τρεῖς δικούς του πίνακας : τὸ πορτραῖτο του, τὸ ὁποῖον ἔστειλε στὸ πεθερό του, τὰ «Σιδηρουργεῖα τοῦ Ἡφαίστου» καὶ τὴν «Χλαμύδα τοῦ Ἰωσήφ». Κατόπιν ξαναγύρισε στὴν Ἱσπανία, ἀφοῦ προηγουμένως παράγγειλε ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως του ἀπὸ μιὰ εἰκόνα στοὺς δώδεκα πιὸ ὀνομαστοὺς Ἰταλοὺς ζωγράφους τῆς ἐποχῆς : τὸν Γκουίντο, τὸ Δομινικανό, τὸν Πουσσὲν, κλπ.

Ὁ Φίλιππος, ὁ ὁποῖος τὸν περίμενε ἀνυπομόνως, τοῦ εἶχε ἑτοιμάσει ἐντωμεταξὺ στὸ παλάτι ἕνα ἐργαστήριο μὲ διπλὸ κλειδί. Τὸ ἕνα τὸ ἔδωσε στὸ ζωγράφο καὶ τὸ ἄλλο τὸ κράτησε αὐτὸς γιὰ νὰ μπορῆ σὲ κάθε στιγμὴ νὰ πηγαίνη καὶ νὰ τὸν βλέπη. Ἡ φιλία αὐτὴ τοῦ βασιλέως ἦταν βέβαια κάπως τυραννικὴ γιὰ τὸ Βελάσκουεθ, μὰ αὐτὸ δὲν ἐμπόδιζε τὸ ζωγράφο μας νὰ συγκινῆται μὲ τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα τοῦ μελαγχολικοῦ αὐτοῦ μονάρχου, τοῦ ὁποίου διασώζονται πολλὲς εἰκόνες, ζωγραφισμένες ἀπ' αὐτόν.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου, τὸ μεγαλεῖο τῆς Ἱσπανίας εἶχε ἀρχίσει νὰ πέφτη ἀνεπανόρθωτα : Εἶχε χάσει τὴν Ὁλλανδία καὶ τὴν Πορτογαλλία καὶ εἶχε νικηθῆ στὸν πόλεμο μὲ τοὺς Γαλλους. Τὸ πορτραῖτο τοῦ Φιλίππου ποὺ σώζεται σήμερα στὸ Λούβρο, τὸν παριστάνει μὲ στολὴ κυνηγετική, μὲ ὅπλο καὶ ἀκολουθούμενον ἀπὸ τοὺς σκύλλους του.

Τὸ 1648, ὁ Βελάσκουεθ ἔκανε τὸ δεύτερο ταξεῖδι του στὴν Ἰταλία, ὅπου ἔγινε θριαμβευτικὰ δεκτός. Ἔκανε τότε μιὰ εἰκόνα τοῦ Πάπα Λέοντος Χ τέτοιας κατασκευαστικῆς ὁμοιότητος καὶ ἐκτελέσεως, ὥστε πολὺς κόσμος ποὺ τὴν εἶδε γελάστηκε στὴν ἀρχὴ καὶ νόμισε πὼς εἶχε μπροστά του τὸν Πάπα τὸν ἴδιο. Τὸ ἴδιο εἶχε συμβεῖ ἄλλοτε καὶ μὲ μιὰ εἰκόνα τοῦ Ραφαήλ.

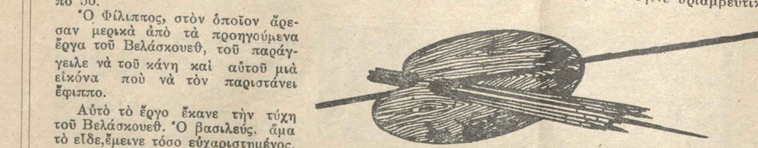

Ὁ Βελάσκουεθ ξαναγύρισε στὴν Ἱσπανία μ' ἕνα πλοῖο φορτωμένο ἀπὸ ἀνεκτιμήτους θησαυροὺς τῆς τέχνης, γιατὶ ἔφερνε μαζὺ του ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ τοὺς δώδεκα πίνακας τοὺς ὁποίους κατὰ τὸ πρῶτο του ταξεῖδι εἶχε παραγγείλει ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως του τοὺς ὀνομαστότερους ζωγράφους τῆς Ἰταλίας.

Ὁ βασιλεὺς Φίλιππος τὸν ἔκανε τότε αὐλάρχη του, μὰ τὰ νέα καθήκοντα δὲν ἐμπόδισαν καθόλου τὸ Βελάσκουεθ νὰ τοποθετῆ πάντοτε ὡς ὑπέρτατο καθῆκον του τὴν τέχνη του. Ζωγράφισε τότε καὶ μιὰ εἰκόνα τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας ὁλοκλήρου, στὴν ὁποία εἶχε προστεθῆ κατὰ τὸ ταξεῖδι του καὶ μιὰ μικρούλα πριγκήπισσα, ἡ Ἰνφάντα Μαργαρίτα. Στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούβρου ὑπάρχει μιὰ εἰκόνα τῆς Μαργαρίτας τοῦ Βελάσκουεθ τὴν ὁποία καὶ δημοσιεύουμε: Ἔχει ξανθὰ μαλλιὰ ποὺ πλαισιώνουν σὰν λαμπρὸς φωτοστέφανος τὸ ξανθὸ καὶ λεπτοκαμωμένο πρόσωπό της μὲ τὰ μεγάλα καὶ πολὺ σοβαρὰ μάτια της.

Φαίνεται ὅτι ἡ χαριτωμένη αὐτὴ βασιλοπούλα ἦταν ἡ ἰδιαιτέρα συμπάθεια τοῦ Βελάσκουεθ, γιατὶ τῆς ἔκανε καὶ πολλὰ ἄλλα πορτραῖτα. Σ' ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὴν παριστάνει ἐν τῷ μέσῳ τῆς «αὐλῆς» της, ἀποτελουμένης ἀπὸ ἕνα μεγάλο σκύλλο, δυὸ νάνους, μιὰ κυρία τῆς τιμῆς καὶ δυὸ ἀκολούθους της, ἡ ὁποῖες ὑποκλίνονται προστά της καὶ τῆς προσφέρουν ἀναψυκτικά. Στὴν εἰκόνα αὐτὴν ὁ Βελάσκουεθ ἔχει ζωγραφίση καὶ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του νὰ κάθεται ὄρθιος μὲ τὴν παλέττα στὸ χέρι μπρὸς σ' ἕνα πίνακά του. Ἐπίσης σ' ἕνα καθρέφτη, ζωγραφισμένο στὸ βάθος τῆς αἰθούσης διακρίνονται οἱ σιλουέττες τοῦ βασιλέως καὶ τῆς βασιλίσσης τῆς Ἱσπανίας, οἱ ὁποῖοι κυττάζουν μὲ στοργὴ τὸ παιδί τους. Εἶνε τόσο ζωντανὰ τὰ πρόσωπα τῆς εἰκόνος αὐτῆς, ὥστε ὅποιος τὰ κυττάζει νομίζει ὅτι ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ θὰ μιλήσουν. Ὁ βασιλεὺς μάλιστα ἐνθουσιάστηκε τόσο, ὥστε ἐπρασηιοφόρησε τὸ Βελάσκουεθ μὲ τὸ σταυρὸ τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

Ὁ μέγας αὐτὸς ζωγράφος, τοῦ ὁποίου οἱ πίνακες, καλύτερα ἀπὸ ὅλα τὰ χρονικά, διηγοῦνται τὴν ἱστορία τῆς αὐλῆς τῆς Ἱσπανίας, ἔμελλε νὰ πεθάνη νέος ἀκόμα, συνεπείᾳ τῶν κοπώσεων στὰς ὁποίας ὑπεβλήθη γιὰ νὰ προετοιμάση ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Αὐλάρχου, τὴ συνάντηση τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἱσπανίας ποὺ ἔγινε τὸ 1660 στὴ νῆσο τῶν Φασιανῶν, γιὰ τὸ συνοικέσιο τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου 14ου μὲ τὴν μεγαλείτερη κόρη τοῦ Φιλίππου 4ου τὴν Ἰνφάντα Μαρία Θηρεσία. Μόλις ἐπέστρεψε στὴ Μαδρίτη ἔπεσε στὸ κρεββάτι καὶ πέθανε στὶς 7 Αὐγούστου. Ἡ χήρα του, ντόνα Χουάνα, πέθανε ἀπὸ τὴ θλίψη τῆς ὕστερα· ἀπὸ ἑφτὰ ἡμέρες καὶ θάφτηκε στὸν ἴδιο τάφο μαζύ του.

Ἡ Ἱσπανία ἔκανε στὸ ζωγράφο της καὶ ὁ βασιλεὺς στὸ φίλο του μεγαλοπρεπεστάτη κηδεία. Ὅλοι ὅσοι τὸν συνόδευσαν ὡς τὴν τελευταία του κατοικία ἤξεραν ὅτι ἦταν μιὰ μεγάλη δόξα γιὰ τὴν πατρίδα τους, ἡ ὁποία θὰ ἐπιζοῦσε καὶ μετὰ τὴν ἀπώλεια τῶν μεγάλων ἱσπανικῶν ἀποικιῶν καὶ τὴν πτώση τοῦ στρατιωτικοῦ μεγαλείου καί τῆς ὁποίας ἡ λάμψις δὲν θὰ πάψη ποτὲ νὰ φωτίζη τὸν κόσμο.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

Η ΣΤΟΕΣ ΜΕ ΤΙΣ ΜΟΥΜΙΕΣ

Ἡ μουμιοποίησις τῶν νεκρῶν διὰ τῆς ἐκθέσεως τῶν πτωμάτων τους στὸν ἥλιο,—ἡ ἀποξήρανσίς τους δηλαδὴ κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον ἐμεῖς ξεραίνομε τὴν σταφίδα καὶ τὰ σῦκα,—ἦταν μιὰ συνήθεια πολὺ διαδεδομένη σὲ ὅλους τοὺς ἀρχαίους κατοίκους τοῦ Μεξικοῦ, τῆς Βραζιλίας, τοῦ Περοῦ καὶ ἄλλων ἐπαρχιῶν τῆς Ἀμερικῆς. Σὲ πολλὰ μέρη μάλιστα, ἰδιαιτέρως δὲ στὸ Μεξικό, τὴν συνήθεια αὐτὴν τὴν πῆραν ἀπὸ τοὺς ἐντοπίους καὶ οἱ λευκοὶ ἄποικοι ποὺ ἐγκατεστάθησαν σ' αὐτὰ κατόπιν.

Ἡ μουμιοποίησις γινόταν κατὰ τὸν ἀκόλουθο τρόπο : Ἔβαζαν τὸ πτῶμα ἐπάνω σὲ μιὰ σανίδα ἢ σὲ μιὰ αἴωρα καὶ τὸ ἐξέθεταν στὸ ὕπαιθρον, ὅπου χάρις στὴν μικροβιοκτόνο ἐνέργεια τοῦ ἡλίου, ἡ ἀποσύνθεσις σταματοῦσε καὶ σὲ λίγους μῆνες τὸ δέρμα γινόταν σκληρὸ σὰν περγαμηνή Τὶς μούμιες αὐτὲς ὕστερα τὶς μετέφεραν σὲ ὑπόγειες στοές, κατασκευασμένες ἀποκλειστικῶς γι' αὐτὸν τὸν σκοπόν, ὅπου βρίσκονταν ὁλόκληρες σειρὲς μουμιῶν, οἱ ὁποῖες ἦταν ἀκουμπισμένες στὸν τοῖχο. Οἱ στοὲς αὐτὲς σώζονται ἀκέραιες ὡς τώρα καὶ ἀποτελοῦν ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀξιοπερίεργα πράγματα τοῦ Μεξικοῦ. Ἐννοεῖται ὅτι κι' ὁ πιὸ γενναῖος αἰσθάνεται ἕνα μικρὸ ρῖγος μόλις μπῆ στὰ πρωτοφανῆ αὐτὰ νεκροταφεῖα ποὺ φωτίζονται θαμπὰ ἀπὸ μικροὺς φεγγίτες καὶ ἀντικρύσει τὶς μούμιες ποὺ βρίσκονται ἀκουμπισμένες στὸν τοῖχο σὰν ἄνθρωποι ζωντανοί. Ἄλλοτε ἦταν ἀπαγορευμένο στοὺς ξένους νὰ ἐπισκέπτονται αὐτὲς τὶς στοὲς καὶ νὰ παίρνουν φωτογραφίες. Τώρα ὅμως ἔχουν ἐπιτραπῆ καὶ τὰ δύο.

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΗ ΓΕΛΑΤΕ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ !..

Πρὸ παντὸς δὲν πρέπει νὰ γελᾶ κανεὶς στὸ δρόμο Γιατὶ αὐτὸ μπορεῖ νὰ φέρη εὔκολα πολὺ ἄσχημες παραξηγήσεις.

Ὁ κύριος Φρανσουὰ Λεμπλὰν ἀπ' τὸ Παρίσι εἶχε αὐτὴν τὴν ἄσχημη συνήθεια, νὰ γελᾶ ὅπου κι' ἂν βρισκότανε. Ἦταν ἕνας καλοκαιρωμένος νέος, κάπου εἴκοσι ὀχτὼ χρονῶν, ζωηρὸς καὶ εὔθυμος πάντοτε, σπουδαῖος δὲ κατακτητὴς γυναικείων καρδιῶν !

Ἕνα ἀπόγευμα ὁ κύριος Φρανσουὰ Λεμπλὰν εἶχε βγῆ περίπατο στὸ βουλεβάρτο. Ἡ ἡμέρα ἦταν ἐξαιρετικὰ ὤμορφη, ὁ ἥλιος θερμός, ὅλα γύρω χαρούμενα. Ὁ Λεμπλὰν μόλις εἶχε γευματίση μὲ μερικοὺς φίλους του. Τὸ τραπέζι ἦταν εὔθυμο, ἕνας ἀπὸ τὴν παρέα εἶχε διηγηθῆ ὡραιότατες ἀστεῖες ἱστορίες, καὶ τώρα ποὺ ὁ Φρανσουὰ ἔκανε μόνος του τὸν περίπατό του, μιὰ ἀπ' αὐτὲς τὶς ἱστορίες, ἡ ἀστειότερη ἀπ' ὅλες, τοῦ ἔρχοτανε ἐπίμονα στὴ μνήμη του.

Δὲν μπόρεσε λοιπὸν νὰ κρατηθῆ καὶ γέλασε,ἔτσι καθὼς ἐβάδιζε, μὲ ὅλη του τὴν καρδιά. Τὸ γέλιο του ἦταν διάπλατο, ἀλλὰ δὲν ἐκράτησε παρὰ μιὰ στιγμὴ μονάχα. Μὰ σάμπως χρειάζεται καὶ περισσότερο γιὰ νὰ συμβῆ τὸ κακό ;

Τὴν ἴδια στιγμή, ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ δρόμου ἐρχότανε κατάντικρυ τοῦ Φρανσουὰ ἕνας κύριος μὲ μιὰ κυρία. Ὁ κύριος ἦταν ἡλικιωμένος καὶ κατσουφιασμένος, ἡ κυρία νέα καὶ εὔθυμη. Συνέβη λοιπὸν ὥστε ὁ κ. Φρανσουὰ Λεμπλὰν νὰ θυμηθῆ τὴν ἀστεία ἱστορία καὶ νὰ γελάση ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ διασταυρώθηκε μὲ τὸ ζευγάρι αὐτό. Καὶ τὰ γελαστά του μάτια ἔπεσαν, χωρὶς κἂν νὰ τὸ θέλη, ἐπάνω στὰ εὔθυμα μάτια τῆς νεαρᾶς κυρίας.

Σὲ ἄλλες περιστάσεις αὐτὸ δὲν θὰ μποροῦσε ἴσως νὰ ἔχη καμμιὰ συνέπεια. Κανένας δὲν θὰ τὸ ἐπρόσεχε ἴσως. Δὲν συνέβη ὅμως τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸν κύριο ποὺ συνόδευε τὴν ὡραία κυρία, ὁ ὁποῖος ἦταν φαίνεται ἐξαιρετικὰ ζηλότυπος καὶ νευρικός. Δὲν ἔχασε λοιπὸν καιρὸ καὶ ἐτράβηξε ὁλόϊσια πρὸς τὸν κύριο Φρανσουὰ Λεμπλάν.

— Θὰ μπορούσατε ἴσως νὰ μὴ γελᾶτε ἔτσι μὲ τὴν κυρία μου, τοῦ εἶπε αὐστηρό. Τοῦλάχιστο ὅταν καὶ ἐγὼ εἶμαι παρών !...

— Μὲ συγχωρεῖτε, ἐβιάσθηκε νὰ πῆ ὁ Φρανσουὰ Λεμπλάν. Δὲν ἐσκόπευα καθόλου νὰ σᾶς θίξω, οὔτε καὶ ἐγέλασα πρὸς τὴν κυρία σας. Σᾶς βεβαιῶ ὅτι αὐτὸ μοῦ συνέβη χωρὶς νὰ τὸ θέλω. Κάτι εἶχα θυμηθῆ, ἐντελῶς ἄσχετο μὲ σᾶς.

Ἀλλ' ὁ ἡλικιωμένος κύριος ἦταν πολὺ ἐπίμονος :

— Ὁποιοσδήποτε τὸ ἴδιο θὰ ἔλεγε στὴ θέση σας, φώναξε. Ἀλλὰ δὲν μὲ γελᾶτε ἐμένα κ' ἔννοια σας..Ἐπροσβάλατε τὴ γυναίκα μου... Εἴσαστε αὐθάδης, κύριε, μοῦ ὀφείλετε ἱκανοποίηση γιὰ αὐτὸ ποὺ ἐκάνατε.

— Μά... ἔκανε καὶ πάλι ὁ κύριος Φρανσουὰ Λεμπλάν.

— Δὲν ἔχει μὰ καὶ ξεμά !... Σᾶς ἐπαναλαμβάνω ὅτι εἶσθε αὐθάδης ! ἐφώναξε δυνατώτερα τώρα ὁ ἡλικιωμένος κύριος.

Μερικοὶ διαβάτες ἐσταμάτησαν καὶ σιγὰ-σιγὰ ὁλοκλήρος κόσμος μαζεύτηκε γύρω τους. Κι' ὅλοι αὐτοὶ οἱ περίεργοι ἔκριναν σωστὸ νὰ ἀνακατευτοῦν στὴν ὑπόθεση. Οἱ περισσότεροι μάλιστα ἔπῆραν τὸ μέρος τοῦ προσβεβλημένου συζύγου.

— Ναί, ναί, ἔλεγαν. Οἱ σημερινοὶ νέοι ἔχουν χάση κάθε συναίσθηση, ἔγιναν ἀγυπόφοροι...

Φυσικά, αὐτὴ ἡ ἀναπάντεχη ὑπεράσπιση ἔδωσε θάρρος στὸν ἡλικιωμένο κύριο, καὶ ἡ ὀργή του, ἡ ἀγανάκτησή του ἐδεκαπλασιάσθηκαν. Ἕνας ἀτυνομικὸς περνοῦσε ἐκείνη τὴν ὥρα ἀπ' ἐκεῖ καὶ ὅταν εἶδε κόσμο μαζευμένο ἐπλησίασε, ἔμαθε τί τρέχει κ' ἔπιασε τὸν φτωχὸ Φρανσουά...

Τὸ τέλος τοῦ δράματος αὐτοῦ παίχτηκε στὸ δικαστήριο. Ὁ σύζυγος ἐμήνυσε τὸν Λεμπλάν. Ὁ Φρανσουὰ ἐδικαιολογήθηκε στοὺς δικαστὰς κι' ἀνέφερε μὲ εἰλικρίνεια πῶς τοῦ συνέβη νὰ γελάση ἐκείνη τὴ στιγμή. Ἀλλ' οἱ δικασταὶ δὲν ἔδωσαν καμμιὰ πίστη στὴν ἀστεία ἱστορία, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ νέος εἶχε γελάσει τόσο πολὺ στὸ τραπέζι μαζὺ μὲ τοὺς φίλους του.Καὶ τὸν κατεδίκασαν νὰ πληρώση ἑκατὸ φράγκα πρόστιμο.

Καὶ τὸ ἐπιμύθιον : Δὲν πρέπει νὰ γελᾶ κανεὶς ὅταν περνᾶ ἀπ' τὸ δρόμο. Περισσότερο ὅταν ἀντίκρυ του ἔρχεται μιὰ νόστιμη κυρία καὶ ἀκόμη περισσότερο, ὅταν τὴν συνοδεύη ἕνας κατσούφης καὶ ζηλιάρης ἡλικιωμένος σύζυγος...

ΜΙΚΡΑ-ΜΙΚΡΑ

ΠΑΤΕΡΑΣ ΚΑΙ ΓΙΟΣ

Κάποτε ἐπῆγαν στὸν βαθύπλουτο τραπεζίτη Ρότσιλδ ἕναν κατάλογο συνεισφορῶν ὑπὲρ κάποιου ἀναξιοπαθοῦντος πτωχοῦ.

Ὁ τραπεζίτης ὑπέγραψε γιὰ χίλια φράγκα.

— Ἀλλά ὁ γυιός σας,τοῦ εἶπαν τότε, ἔδωσε πρὸ ὀλίγου δυὸ χιλιάδες φράγκα. Δὲν μπορεῖτε λοιπὸν σεῖς νὰ δώσετε λιγώτερα ἀπ' αὐτόν !...

— Αἴ ! Αἴ ! ἀπεκρίθη ὁ τραπεζίτης χαμογελῶντας πονηρά. Ἄλλο εἶν' αὐτὸς κ' ἄλλο ἐγώ. Αὐτὸς μπορεῖ νὰ εἶνε ἀνοιχτοχέρης... Ἔχει, βλέπετε, πλούσιο πατέρα !...

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΧΑ'Ι'ΝΤΣ ΛΟΡΕΝΤΣ

ΤΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑΡΙΚΑ ΠΟΥΛΙΑ

— Μὴ γκρινιάζης λοιπόν, μὴ γκρινιάζης, ἀγαπητέ μου Πίτ !... ἔλεγε καὶ ἐπανελάμβανε φωναχτὰ στὸν ἑαυτό του ὁ Πὶτ ὁ στρατοκόπος, τὸ ταξειδιάρικο πουλί, ὁ «βασιλεὺς τῶν ζητιάνων», ὅπως ὁ ἴδιος ἐτιτλοφοροῦσε μὲ κομπασμὸ τὸν ἑαυτό του.

Ἐράδιζε βιαστικά, μὲ τὸ μικρὸ του σακκοῦλι στὸν ὦμο καὶ τὸ ραβδί του στὸ χέρι, εὔθυμος πάντα, ἕτοιμος ν' ἀστειευθῆ μὲ τὸ καθετὶ καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα μὲ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του :

— Ἀγαπητέ μου Πίτ, μοῦ κάνεις τὴ χάρη νὰ πάψης τὶς γκρίνιες σου ; Κουράστηκες, τὸ καταλαβαίνω... Μὰ νὰ ποῦ σὲ λίγο θὰ εἶμαστε στὴν πόλι, θὰ φᾶμε καὶ θὰ κοιμηθοῦμε, Πίτ, ὅπως ἀξίζει σ' ἀνθρώπους σὰν τὴν ἀφεντιά μας !

Τὶ θὰ ἔτρωγε καὶ ποῦ θὰ κοιμότανε ὁ Πίτ, σὰν πήγαινε στὴν πόλι ; Νὰ τὶ δὲν εἶχε σκεφθεῖ. Νὰ κάτι, γιὰ τὸ ὁποῖο ποτέ του δὲ θέλησε νὰ χαλάση τὸ κέφι του...

Ἔπειτα ἀπὸ λίγη ὥρα διέσχιζε κιόλας τὸν ἀκρινὸ δρόμο τῆς ποταξε μ' ἕνα βιαστικὸ βλέμμα τὴν μεσιανὴ καμάρα καὶ σκέφθηκε : «Νὰ ἕνα παλατάκι !». Δὲν ἐσταμάτησε ὅμως καὶ πολὺ σ' αὐτὴ τὴ σκέψη. Ἐροσπέρασε περήφανα κι' ἀκατάδεχτα καὶ ἔστριψε τὴν ἀγκωνὴ τοῦ δρόμου.

Ἔξαφνα κάποιος μὲ στολὴ ἐπρόβαλε μπροστά του. Τὸ σούρουπο ἔπεφτε κιόλας καὶ ὁ Πὶτ μόλις μποροῦσε νὰ διακρίνη τὸ πρόσωπό του μὲ τὰ μεγάλα μουστάκια.

— Ποῦ πᾶς ; ρώτησε τὸν Πὶτ αὐστηρά.

— Ποῦ πάω ; Ὡραία ἐρώτησις !... Ὅπου μὲ βγάλει ὁ δρόμος.

— Ἔχεις χρήματα ;

Ὁ Πὶτ δὲν ἀποκρίθηκε. Ἀναποδογύρισε μονάχα τὶς τσέπες του.

— Ζητιανεύεις ; ρώτησε πάλι ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ στολή.

— Ἂν ζητιανεύω ; Ὄχι δά... Ἀπόψε ὅμως θὰ παρακαλοῦσα κάποιον νὰ μοῦ δώση νὰ φάω καὶ νὰ κοιμηθῶ. Πεινῶ καὶ νυστάζω. Καὶ οἱ δυὸ μαζὺ ἐξεκίνησαν.

. . . . . .

Ἡ πολιτεία ἦταν ὡραία, εἶχε καὶ ἄσυλο γιὰ τοὺς φτωχούς. Ἐκεῖ θὰ περνοῦσε τὴ νύχτα του ὁ Πὶτ. Δὲν ἦταν ἀκατάδεχτος, τὸν ὡδήγησαν σ' ἕνα μικρὸ κελλὶ ποὺ εἶχε τρία σανιδένια κρεββάτια. Κανένας ἄλλος ὅμως δὲν ἐφιλοξενεῖτο ἐκεῖ αὐτὴ τὴ νύχτα.

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα κι' ἕνας φύλακας ἔφερε στὸν Πὶτ τὸ φαγητό του : Σοῦπα, ψωμὶ καὶ νερό. Ἀλλ' ὁ Πὶτ δὲν ἤτανε περήφανος, αὐτὸ τὸ εἶπαμε ἀπὸ τὴν ἀρχή. Ἔφαγε μὲ μεγάλη ὄρεξη καὶ ἔπειτα πῆγε στὸ παράθυρο. Ὁ ὁδρόμος ἦταν ἐρημικός, ἀλλ' ἀπὸ μακρυὰ ἐρχότανε ὁ θόρυβος τῆς μεγάλης πολιτείας. Ὁ φύλακας ξαναγύρισε γιὰ νὰ πάρη τὸ πιάτο. Ὁ Πὶτ ἔβγαλε ἕνα σιγάρο ἀπὸ τὴν τσέπη του, μὰ ὁ φύλακας τοῦ ἔκαμε νόημα καὶ τοῦπε αὐστηρά :

— Ἀπαγορεύεται τὸ κάπνισμα !

Ἔπειτα ἔφυγε καὶ ὁ Πὶτ ἄφησε τὸ παράθυρο.

— Καληνύχτα, εἶπε στὸν ἑαυτό του καὶ αὔριο μὲ ὑγεία !...

Ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ, μὰ ξαφνα ἄκουσε μιὰ γλυκειά, ψιλοτραγουδιστὴ φωνὴ ἀπὸ τὸ διπλανὸ κελλί. Στὴν ἀρχὴ σὰν νὰ θύμωσε, ἔπειτα ὅμως ἀνεγγώρισε μέσα του ὅτι αὐτὴ ἡ λεπτὴ φωνούλα ἦταν ἐξαιρετικὰ νόστιμη μέσα στὴν ξεγνοιασιά της. Ἐσηκώθηκε ἐλαφρὰ καὶ χτύπησε στὸν τοῖχο.

— Ἀλλό !...Ποιὸς σπίνος βρίσκεται πλάϊ μου; Ἡ φωνὴ ἐσιώπησε. Ὁ Πὶτ ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησί του. Καὶ τότε ἡ φωνὴ τοῦ ἀποκρίθηκε :

— Ποιὸς εἶν' ἐκεῖ ;

— Ποιός ; Μὰ ἐγὼ δά ! Ἐγώ, ὁ Πίτ, ὁ στρατοκόπος, τὸ ταξειδιάρικο πουλί, ὁ βασιλεὺς τῶν ζητιάνων !

— Τί εἶπες ; δὲν καταλαβαίνω τίποτα.

— Ἄκουσε, εἶπε τότε ὁ Πίτ. Μᾶς χωρίζει μιὰ πόρτα καὶ ἡ πόρτα ἔχει κλειδαρότρυπα. Βάλε λοιπὸν ἐκεῖ τὸ αὐτάκι σου, ὦ γλυκὸ πνεῦμα αὐτῆς τῆς νύχτας, γιὰ νὰ τὰ ποῦμε μὲ τὴν ἡσυχία μας.

Ἔτσι καὶ ἔγινε.

— Πῶς ξέπεσε ὁ σπίνος μου ἐδῶ ; ρώτησε ὁ Πίτ.

— Ἔκανα ἕνα φόνο ! ἀποκρίθηκε ἡ φωνή.

— Τί ; τί εἶπες ; Ἔκανες φόνο ;

— Ναί, σοῦ φαίνεται παράξενο ; Ἔκλεψα κ' ἔσφαξα μιὰ ὀρνιθα.

— Χμ... Νὰ κάτι ποὺ δὲν πρέπει νὰ κάνη κανείς, μουρμούρισε ὁ Πίτ.

— Τὶ νὰ γίνη...ὅταν πεινάει κανείς ;

— Τί ; Εἶσαι καὶ σὺ ἕνας φτωχὸς διάβολος στὸν κόσμο ; Πῶς σὲ λένε ;

— Ἐμένα ; ἀπάντησε ἡ φωνή Μὲ λένε Γκάμπυ.

— Νὰ ἕνα παράξενο ὄνομα !

— Μπορεῖ νὰνε καὶ παράξενο. Μὰ αὐτὸ μοῦ δώσανε στὸ τοῖχο.

— Τί ; Δουλεύεις στὸ τοῖχο ἐσύ ; ρώτησε ὁ Πίτ.

— Ἐδούλευα δηλαδή. Γιατὶ τώρα...τώρα μὲ ἔδιωξαν ἀπὸ κεῖ...

— Καὶ γιατὶ αὐτό, Γκάμπυ ;

Ἡ φωνὴ ἐμεινε γιὰ μιὰ στιγμὴ σιωπηλή. Ἔπειτα ἀποκρίθηκε :

— Γιατί ; Νά... Ξέρεις, ἐκεῖ στὸ τσίρκο ἤτανε κάποιος παληάνθρωπος...νά, ἕνας παληάνθρωπος, ξέρεις. .ποὺ ἤθελε νά...

Ἀλλὰ ὁ Πὶτ δὲν τὴν ἄφησε νὰ ἐξακολουθήση.

— Καταλαβαίνω, εἶπε, σὲ καταλαβαίνω, Γκάμπυ, παιδί μου... Εἶνε περιττὸ νὰ μοῦ διηγηθῆς... Ἕνας παληάνθρωπος εἶνε πάντα παληάνθρωπος !

Ἐστάθηκε μιὰ στιγμὴ σιωπηλός, καὶ ἔπειτα εἶπε :

— Γκάμπυ, ἐσύ...εἶσαι νέα ἀκόμη καὶ πολὺ ὡραία, δὲν εἶν' ἔτσι;

— Καὶ σύ ; ρώτησε χωρὶς ν' ἀποκριθῆ ἡ φωνή.

— Χμ...ἔκανε ὁ Πίτ, δὲν ἀπαντᾶς...εἶσαι γυναῖκα καὶ σύ, ὅπως ὅλες σας. Πῶς εἶμαι ; Νὰ σοῦ τὸ πῶ. Εἶμαι πλατὺς στοὺς ὤμους καὶ στενὸς στὴ μέση, Γκάμπυ. Ἔχω μαλλιὰ σὰν τὸ χρυσάφι, γιά...καὶ μάτια σὰν τὸ ἀτσάλι καὶ τὸ στόμα μου πάντα γελᾶ. Ἡ ἡλικία μου ; Θαρρῶ πὼς δὲν εἶμαι καὶ γέρος ἀκόμα !...

— Πίτ, εἶσαι ὡμορφος, τὸ καταλαβαίνω, εἶπε. ἡ φωνὴ πίσω ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα. Μὰ ἐγώ, ὤ ! πόσο ἄσκημη εἶμαι !

— Ἀλήθεια ;

— Ναί, σοῦ λέγω. Δὲν εἶμαι γιὰ νὰ μὲ δοῦν μάτια ἀνθρώπου ! Καὶ ἡ φωνὴ ἔσκασε στὰ γέλια.

— Χμ, χμ... Καταλαβαίνω, εἶπε ὁ Πίτ. Καταλαβαίνω πόσο ἄσκημη εἶσαι. Μὰ τὶ κακὸ νὰ εἶνε κλειστὴ αὐτὴ ἐδῶ ἡ διαβολόπορτα !

Ἐσταμάτησε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ἔπειτα ξαναεῖπε :

— Φαντάζουμαι πόσο ὡραία θὰ εἶσαι, ὅταν παίζης στὸ τσίρκο, Γκάμπυ. Μὰ κι' ἐγὼ τὰ καταφέρνω, μὴ βλέπεις. Ναί, ἄκουσε. Πές μου ἕνα ζῶο, ὁποιο θέλεις, καὶ θὰ σοῦ κάνω τὴ φωνή του.

Αὐτὸ διασκέδαζε ὑπερβολικὰ τὴ Γκάμπυ. Καὶ ἄρχισαν. Ὁ Πὶτ ἐμιμεῖτο θαυμάσια τὸ σκῦλο, τὴ γάτα, τὸν πετεινό, ὅλα, ὅλα...

— Μπράβο, Πίτ ! φώναξε τότε ἡ Γκάμπυ. Εἶσαι ὑπέροχος. Μπορεῖς νὰ κάμης τὴν τύχη σου στὸ τσίρκο ! Ἄκουσέ με, ἔχω μιὰ ἰδέα. Μποροῦμε οἱ δυὸ μας νὰ κάνουμε ἕνα ἀξιόλογο νούμερο, ἔτσι ὅπως εἴμαστε, χωρὶς κοστούμια, χωρὶς τίποτα. Ἕνα νούμερο ποὺ θὰ μᾶς δώση λεπτά. Νά, τὰ «ταξειδιάρικα πουλιά». Μ' ἀκοῦς, Πίτ ;

Ἐξακολούθησαν τὴ συνομιλία τους ὁλόκληση τὴ νύχτα, ἴσαμε τὸ πρωΐ, πίσω ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα πάντα. Ἐσχεδίαζαν τὸ μέλλον τους. Μιλοῦσαν σὰν δυὸ καλοὶ σύντροφοι ποὺ γνωρίζουνται ἀπὸ χρόνια...

Ὅταν τὸ πρωϊνὸ φῶς ἐμπῆκε μέσα στὸ κελλί του, ὁ Πὶτ ἦταν ἀκόμη ἐκεῖ. Καὶ ἔξαφνα ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ χαράς.

— Γκάμπυ ! φώναξε. Γκάμπυ !

Κάτι εἶχε ἀνακαλύψει, μόλις ἔφυγε τὸ σκοτάδι.

— Γκάμπυ !... Ἡ πόρτα... Τὶ βλάκας ποὺ εἶμαι, τὶ βλάκας ποὺ εἶμαι .. Ἡ πόρτα ἦταν ἀνοιχτὴ ὅλη τὴ νύχτα κι' ἐγὼ τὴν ἐνόμιζα κλειδωμένη ! Ὅλη τὴ νύχτα !...

Ἡ πόρτα ἄνοιξε τότε ἀμέσως καὶ ὁ Πὶτ ὥρμησε στὸ διπλανὸ κελλί. Ἡ Γκάμπυ ἦταν ἐκεῖ.

Ἐστάθηκαν κάμποση ὥρα ὁ ἕνας ἀντίκρυ στὸν ἄλλο, μὲ περιέργεια, μὲ θαυμασμό. Ἔξαφνα ὁ ἥλιος χύθηκε λαμπρὸς μέσα στὸ κελλί. Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἔπεσαν ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου.

— Γκάμπυ !

— Πίτ !

Ἡ πόρτα τοῦ ἀσύλου ἄνοιξε σὲ λίγο. Καὶ τὰ δυὸ «ταξειδιάρικα πουλιὰ» βγῆκαν ἔξω πρὸς τὸ ἄγνωστο, πρὸς τὴν εὐτυχία...

ΧΑ'Ι'ΝΤΣ ΛΟΡΕΝΤΣ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΤΖΕ'Ι'ΜΣ ΣΜΙΘ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἔπεσε σὲ μιὰ πολτρόνα καὶ μ' ἅπλωσε τὸ χέρι της.

— Δὲν ἐπιμένω, μοῦ ψιθύρισε λυπημένη, πήγαινε ἀφοῦ εἶνε ἀνάγκη. Θὰ σὲ περιμένω ἐδῶ ὥς τὸ πρωΐ, ἄγρυπνη, ταλαιπωρημένη, ἀνήσυχη... Ἡ φίλη μου κοιμᾶται στὸ πλαγινὸ δωμάτιο. Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ κοιμηθῶ. Θὰ σὲ προσμένω... Πήγαινε, Τζώρτζ... Ὁ Θεὸς νὰ σὲ προφυλάξη... Θὰ προσευχηθῶ γιὰ σένα... γιὰ τοὺς φίλους ποὺ ριψοκινδυνεύουν μαζύ σου...

Κατέβηκα κάτω, πήδησα στ' ἁμάξι καὶ σ' ἕνα τέταρτο ἤμουν πάλι μπρὸς στὸ μανδρότοιχο, ὅπου βρισκόταν ὁ Οὐίλλιαμ.

Βρῆκα στὴν πόρτα τὸν Τζὶμ νὰ μὲ περιμένη.

— Ὁ κ. καθηγητὴς εἶνε μέσα, μοῦ εἶπε. Σᾶς περιμένει.

Μπῆκα στὴν αὐλή. Σὲ μιὰ γωνιά, πλάϊ ἀπὸ ἕνα σταῦλο, βρισκόταν μιὰ ἑτοιμόρροπη παράγκα. Ὁ Τζὶμ ἄνοιξε τὴν πόρτα καὶ μπήκαμε μέσα.

Μὲ τὴ πρώτη ματιὰ ποῦρριξα ἔμεινα κατάπληκτος, σαστισμένος. Ὁ Οὐίλλιαμ εἶχε τελειώσει τὴν... τουαλέττα του καὶ μὲ περίμενε κοπνίζοντας.

Ἦταν πραγματικῶς ἀγνώριστος μὲ τὰ μπαλωμένα ροῦχα τοῦ καροτσέρη, μὲ τὰ χοντροπάπουτσά του,τὴν πλατύγυρη ρεμπούμπλικα, τὸ κόκκινο μαντῆλι ποῦχε δέσει στὸ λαιμό !...

— Λοιπόν, Τζώρτζ, πῶς μὲ βρίσκεις ; μὲ ρώτησε.

— Ἐντελῶς ἀγνώριστο.

— Φαντάζεσαι πὼς θὰ ξεγελασιῆ ὁ φίλος μας ;

— Τὸ ἐλπίζω.

— Εἶδες τὴν κυρία ;

— Ναί.

— Κ' ἔφερες τὰ χρήματα ;

Ἔβγαλα καὶ τοῦ ἔδωσα τὸ χρηματόδεμα.

Ὁ καθηγητὴς τὸ πῆρε, τὸ ἄνοιξε, πλησίασε στὸ τραπεζι κοντὰ στὸ φῶς τοῦ φαναριοῦ καὶ μέτρησε στὸν κοκκινογένη τὸ ποσὸν ποῦχε συμφωνήσει μαζύ του.

Ὁ Τζὰκ ἄρπαξε τὰ χρήματα μ' ἀπληστία καὶ τἄχωσε στὴν τσέπη του.

— Καὶ τώρα δρόμο, εἶπεν ὁ καθηγητὴς γυρίζοντας σὲ μᾶς.

— Τὸ κάρρο ; ρώτησα.

— Τὸ κάρρο εἶνε ἕξω ἕτοιμο, μ' ἀποκρίθηκε ὁ Τζάκ.

Βγήκαμε στὴν αὐλὴ καὶ σὲ μιὰ γωνιά, κοντὰ στὴν πόρτα, διέκρινα ἕνα σαθρὸ κάρρο. Ἕνα κοκκαλιάρικο ἄλογο ἦταν ζευγμένο σ' αὐτό.

— Θὰ ὁδηγήσης τὸ κάρρο ὅς τὸ μέρος ποὺ θὰ σοῦ ποῦμε, εἶπε ὁ Οὐίλλιαμ στὸν Τζάκ. Ἐκεῖ θὰ τὸ παραλάβω ἐγώ.

Ἐστράφη κατόπιν σὲ μένα :

— Τζώρτζ, ἀνέβα σὺ σ' ἁμάξι μαζύ μου. Πρέπει νὰ συνεννοηθοῦμε.

Ὁ Τζὶμ δὲν περίμενε νὰ τοῦ τὸ ποῦμε. Πήδησε πλάϊ στὸν ἁμαξᾶ καὶ ξεκινήσαμε.

Τὸ κάρρο ἐρχόταν ξοπίσω μας. Βαδίζαμε πλέον πρὸς τὶς κατακόμβες. Ἐβαδίζαμε πρὸς τὸν κίνδυνο..

Ὁ Οὐίλλιαμ μοῦσφιξε τὸ χέρι καὶ μοῦπε :

— Ἄκουσε, καλέ μου φίλε.

Ξέρω πολὺ καλὰ πὼς αὐτὸ ποὺ κάνω εἶνε σωστὴ τρέλλα. Ὁ κίνδυνος ποὺ θὰ διατρέξω εἶνε μεγάλος. Ἂν ὁ Στῆβενς μὲ γνωρίση θὰ μὲ σκοτώση ἀλύπητα ! Μολαταῦτα πρέπει νὰ τελειώνουμε.

— Τί σκέπτεσθε νὰ κάμετε ;

— Ἰδού, Τζώρτζ, θὰ πάω στὰ ἐρείπια μὲ τὸν Τζίμ. Ἔτσι ὅπως ἔχω μεταμφιεσθῆ, ὁ Στῆβενς δὲν θὰ μὲ ἀναγνωρίση ἀσφαλῶς. Θὰ μεταφέρουμε τὸ κιβώτιό του ὅπου θέλει, κ' ἔτοι θὰ μάθουμε τὸ νέο του καταφύγιο.

— Κ' ἐγὼ τί θὰ κάνω σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ;

— Θὰ μᾶς παρακολουθῆς ἀπὸ μακρυά, ἄλλοτε μὲ τὸ ἁμάξι, ἄλλοτε πεζός.

— Ὁ Θεὸς νὰ τὸν τυφλώση, Οὐίλλιαμ, καὶ νὰ μὴ σ' ἀναγνωρίση ὁ σατανᾶς αὐτός.

— Τὸ ἐλπίζω, φίλε μου. Πάντως, ἄλλος τρόπος γιὰ νὰ βροῦμε τὴ νέα του φωλιὰ δὲν ὑπάρχει.

— Κι' ἄμα μάθουμε τὸ νέο του καταφύγιο τί θὰ κάμουμε ;

— Θὰ γυρίσουμε καὶ θ' ἀναπαυθοῦμε, ἡσυχοι κ' ἱκανοποιημένοι.

— Θὰ γυρίσουμε σπίτι ;

— Φυσικά. Ἀπόψε δὲν μπορεῖ νὰ γίνη τίποτε. Τὸ πρωΐ ὅμως ποὺ ὁ Στῆβενς θἄχη πέσει στὸ λήθαργό του θὰ κάμουμε ἔφοδο στὸ καταφύγιό του, θὰ τὸν βροῦμε στὴν τρύπα του, ὅπου κ' ἂν εἶνε χωμένος καὶ θὰ τὸν στείλουμε, ὁριστικῶς πειά, στὸν Ἅδη... Φρόντισε μόνον νὰ μένουν σκεπασμένα τὰ φανάρια τοῦ ἁμαξιοῦ, ὅσην ὥρα θὰ μᾶς παρακολουθῆτε. Ἀκόμη δέστε στὰ πόδια τοῦ ἀλόγου μερικὰ κουρέλλια γιὰ νὰ μὴν ἀκούγεται ὁ κρότος τῶν πετάλων.

Ἔχετε καιρὸ γιὰ ὅλα αὐτά, ὅταν ἐγὼ κι' ὁ Τζὶμ θὰ ἀσχολούμαστε μὲ τὴ φόρτωσι τοῦ κιβωτίου.

Εἴχομε προχωρήσει ἀρκετὰ στὸ μεταξὺ αὐτό. Ὁ καροτσέρης δὲν μᾶς χρειαζότανε πειὰ τίποτε καὶ τὸν ἀφήκαμε νὰ φύγη.

Ὁ καθηγητὴς μὲ πῆρε κατόπιν κι' ἀνεβήκαμε στὸ κάρρο, τὸ ὁποῖο ὁδηγοῦσε ἐπὶ τοῦ παρόντος ὁ Τζίμ. Ὁ ἁμαξᾶς μᾶς ἀκολουθοῦσε σ' ἀπόστασι ὀλίγων βημάτων...

Προχωροῦσαμε τώρα μέσα στὸ σκοτάδι, σιωπηλοί, χωρὶς νὰ λέη λέξι ὁ ἕνας στὸν ἄλλο.

Κάπου - κάπου ὁ καθηγητὴς ἔδινε μερικὲς συμπληρωματικὲς ὁδηγίες στὸν Τζίμ, σχετικῶς μὲ τὴ στάσι του, ὅταν θὰ βρισκόντουσαν μὲ τὸν Στῆβενς.

Ὅταν φτάσαμε κοντὰ στὰ ἐρείπια τοῦ μεσαιωνικοῦ κοινοβίου, ἕνα βάρος κάθησε πάνω στὴν ψυχή μου ! Σκέφθηκα τὶς φρικτὲς κατακόμβες, τὶς γεμάτες κόκκαλα νεκρῶν, φέρετρα, ὑγρασία καὶ νυχτερίδες, σκέφθηκα πὼς πλησιάζαμε στὸ λημέρι τοῦ βδελυροῦ τέρατος, ποὺ μόνον μορφὴ καὶ σῶμα εἶχε ἀνθρώπινα...

Ἡ ὁμίχλη ἦταν πυκνή...

Δὲν διέκρινα τὸν ὄγκο τῶν ἐρειπίων, μὰ τὸν ἐμάντευα τρομερὸ κι' ἀπαίσιο μέσα στὴ νύχτα...

Πλάϊ ὁ Τάμεσις κύλαγε βουβὸς τὰ μαῦρα του νερά...

Ἄξαφνα τὸ σκούξιμο μιᾶς κουκουβάγιας τάραξε τὴ σιωπὴ τῆς νύχτας... Ἕνα σκούξιμο θλιβερό, ἀπαράλλαχτο σὰν κλάψιμο γυναίκας, πένθιμο κι' ἀνατριχιαστικό....

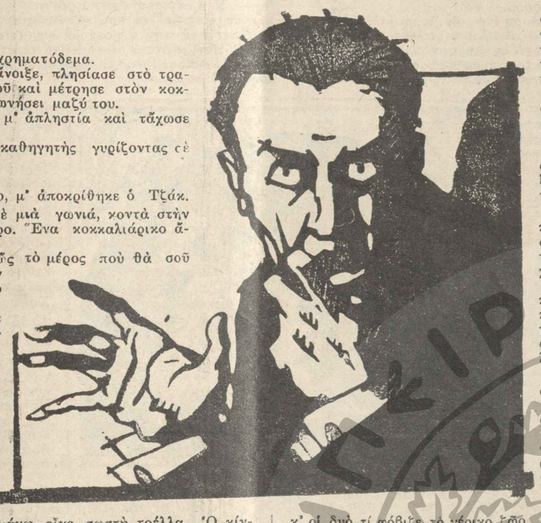

— Εἶν' αὐτός ! μοῦ εἶπε ὁ Οὐίλλιαμ. Τὰ νυχτοπούλια θρηνοῦν μονάχα ὅταν καταλάβουν τὴν τρομερὴ παρουσία του... Κατέβα λοιπὸν ἀπὸ τὸ κάρρο καὶ τρέξε νὰ χωθῆς στ' ἁμάξι...

— Οὐίλλιαμ, τὸ ψιθύρισα σφίγγοντάς του ἀδελφικὰ τὸ χέρι, Οὐίλλιαμ φοβᾶμαι, φοβᾶμαι γιὰ σένα καλέ μου φίλε...

Μὰ ὁ καθηγητὴς δὲν πρόφταισε νὰ μοῦ ἀπαντήση, γιατὶ ξαφνικὰ κάτι τὸ ἀπρόοπτο, κάτι τὸ καταπληκτικὸ συνέβη.

Τὸ κοκκαλιάρικο ἄλογο τοῦ κάρρου στάθηκε ἀπότομα, ὁσφράνθηκε μὲ τὸ κεφάλι ψηλὰ τὸν ὑγρὸ ἀέρα τῆς νύχτας κ' ἄρχισε νὰ χλιμιντρᾶη παράξενα...

Ὁ Τζὶμ τρύβηξε τὰ γκέμια καὶ τὸ χτύπησε μὲ τὸ καμουτσίκι, μὰ αὐτὸ εἶχε ριζώσει στὸν τόπο του, κ' ὅλο χλιμίντραγε κι' ἀναηδοῦσε ἀνήσυχο, σὰν νἄθελε νὰ γυρίση πίσω.

— Τί διάβολο ἔπαθε ; ρώτησε παραξενευμένος ὁ καθηγητής.

— Κάτι βλέπει, ἀφεντικό καὶ φοβᾶται, ἀποκρίθηκε ὁ Τζίμ.

Ἡ ἀπάντησι αὐτὴ τοῦ κακούργου, ἡ ὁποία εἰπώθηκε ἐντελῶς ἀνύποπτα, μᾶς ἔκαμε ν' ἀνατριχιάσουμε !...

Εἴχαμε καταλάβει ..

Ναί, εἴχαμε μαντέψει ἀμέσως ὁ ἕνας τὸ ἄλλο. Ἡ ἀνάσα μου ἔκοβε κι' ἔβγαζε ἕνα ἀνεπαίσθητο βογκητὸ ἀπὸ τὴν ἀγωνία μου. Ἔνιωθα τὴν ἀναπνοὴ τοῦ Τζὶμ πάνω στὸ πρόσωπό μου. Ἄκουγα τὴν ἀναπνοὴ τοῦ καθηγητοῦ μὲ τὴν ἀγωνία μου ἀκουστὴ ἀπὸ μακρυά. Ἔνιωθα τὴν ἀναπνοὴ τοῦ ἀλόγου

ΤΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΤΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Η ΑΙΤΩΛΙΚΙΩΤΙΣΣΑ

Ἀπὸ τὴν πολιορκία τοῦ Μεσολογγίου. Βασιλάδι καὶ Ντολμᾶς. Μέσα στὴ σκηνὴ τοῦ Ἰβραὴμ Οἱ δύο ἀπεσταλμένοι τοῦ Αἰτωλικοῦ. Μιὰ ζωηρὴ σκηνή. Ὁ Νετζὶπ αἰχμαλωτίζει τὴ Χρύσω Κουρκουμέλη. Ὁ Ἰβραὴμ Πασᾶς καὶ ἡ ὡραία Ἑλληνίδα. Ἕνας χαρακτηριστικὸς διάλογος. Τὸ τραγικὸ τέλος τῆς Χρύσως.

Ὁ Ἰβραὴμ Πασᾶς μὲ τὸ ἀσκέρι του πολιορκεῖ τὸ Μεσολόγγι. Γρήγορα ἐκυρίευσαν τὰ νησάκια Βασιλάδι καὶ Ντολμᾶ. Στὸ δεύτερο μάλιστα ἔπεσαν ὅλοι οἱ γενναῖοι ὑπερασπισταί του καὶ τελευταῖος ὁ ἀρχηγός τους Λιακατᾶς. Ἀφοῦ ἔπεσε ὁ Ντολμᾶς, καμμιὰ ἐλπίδα δὲν ἔμεινε πειὰ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ Αἰτωλικοῦ, ὅπου ὑπῆρχαν μόνο χίλιες ἑξακόσιες ψυχές, τὸ περισσότερο γυναῖκες καὶ παιδιά, μερικοὶ γέροι καὶ μερικοὶ λαβωμένοι. Τροφὲς δὲν εἶχαν πειὰ καὶ κάθε ἐλπίδα σωτηρίας εἶχε σβυστεῖ. Γι' αὐτὸ οἱ πρόκριτοι τοῦ Αἰτωλικοῦ, ἀφοῦ ἔκαναν συμβούλιο στὸ σπίτι τοῦ Σπύρου Κουρκουμέλη, ἀπεφάσισαν νὰ παραδοθοῦν στὸν Ἰβραὴμ καὶ διερμήνισαν τὴν ἀπόφασί τους στοὺς Τούρκους, ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Ἰβραὴμ ἑτοιμάζονταν νὰ τοὺς ἐπιτεθῆ.

Τὸ στράτευμα τοῦ Αἰγυπτίου αὐτοῦ στρατηλάτη ἦταν στρατοπεδευμένο σ' ἕναν ἐκτεταμένο κάμπο, στοὺς πρόποδες τοῦ Ἀρακίνθου. Στὴ μέση τοῦ στρατοπέδου ξεχώριζε ἡ πρασινόχρωμη σκηνὴ τοῦ Ἰβραὴμ, μεγαλοπρεπής, μὲ μιὰ μεγάλη χρυσῆ σφαῖρα στὴν κορυφή της, κι' ἐπάνω τὸ μισοφέγγαρο...

Ἐπάνω σὲ θαυμάσιο διβάνι, σκεπασμένο μὲ βαρύτιμο λαχοῦρι κάθεται ὁ Ἰβραὴμ Πασᾶς. Μπροστά του εἶνε στρωμένο δέρμα ἀφρικανικοῦ λιονταριοῦ. Ὁ Πασᾶς,πλούσια ντυμένος καὶ ἀχουμπισμένος σὲ μαλακὰ μαξιλάρια, καπνίζει τὸ τσιμποῦκι του σιωπηλός. Εἶνε μετρίου ἀναστήματος, χοντρός,ξανθός, μὲ τὸ πρόσωπο βλογιοκομμένο, μὲ γενειάδα μακρυὰ καὶ ξανθή. Φοράει φέσι μὲ χρυσῆ φούντα καὶ χρυσῆ ταινία γύρω. Πίσω του στέκει ὄρθιος ὁ Ἀλβανὸς ὑπηρέτης του μὲ ὕφος ζαρωμένο καὶ πανοῦργο κι' ἀπ' ἔξω ἀπ' τὴ σκηνὴ ἕνας ἄλλος φύλακάς του ἀράπης, μὲ τὸ ἡμερομένο λιονταρι του... Σὲ λίγο ὁ Ἰβραὴμ καλεῖ κοντά του τὸν Ἀλβανὸ καὶ τοῦ λέει :

— Καὶ λές, Σαχίρ, πῶς εἶνε ἡ πιὸ ὤμορφη ἀπ' ὅλες, ἔ ;

— Ναί, Πασᾶ μου ! Ὀρκίζομαι στὸν Ἀλλὰχ πὼς δὲν εἶδα ὡραιότερο πλάσμα ἀπ' αὐτό ! Ἀληθινὸ οὐρί !...

Τὰ μάτια τοῦ Πασᾶ ἄστραψαν ἀπὸ ἐπιθυμία. Σκέφτηκε λιγάκι καὶ ρώτησε :

— Πόσων χρονῶν εἶνε.Ἔχει πατέρα ;

— Μά !...δὲ θὰ εἶνε περισσότερο ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν Πασᾶ μου. Πατέρας της εἶνε ὁ Γιάννης Κουρκουμέλης... Ἦταν ἀρρεβωνισμένη μὲ τὸ Γιώργη Τσάλα, μὰ αὐτὸς σκοτώθηκε προχτὲς στὸ Ντολμᾶ.

— Μὰ τὸν Προφήτη ! ἐφώναξε ὁ Ἰβραήμ, πρέπει νὰ τὴν ἀποχτήσω ! Ἔπειτα χτύησε τὰ παλαμάκια του καὶ στὸν ἀρχηγὸ τῶν σωματοφυλάκων του καὶ ὑπασπιστή του Νετζὶπ ποὺ ἐφανερώθηκε ἔδωσε διαταγή, ὅταν θὰ πέση τὸ Αἰτωλικό, νὰ φροντίση νὰ φέρη τὴν κόρη τοῦ Κουρκουμέλη στὸ τσαντῆρι του. Κι' ἔτριβε τὰ χέρια του εὐχαριστημένος γιατὶ θὰ στόλιζε τὸ χαρέμι του μὲ μιὰ ἀκόμη ὤμορφη Ἑλληνίδα.

Σὲ λίγο, μπῆκε πάλι μέσα ὁ ὑπασπιστής του Νετζὶπ καὶ τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι ἤρθαν μὲ πλοιάριο δυὸ Αἰτολικιῶτες μὲ λευκὴ σημαία καὶ προτείνουν συμβιβασμό. Ἤθελαν ὅμως νὰ κουβεντιάσουν μὲ τὸν ἴδιο τὸν Πασά.

— Νἀρθοῦν μέσα ! εἶπε ὁ Ἰβραὴμ παίρνοντας ἀναπαυτικώτερη στάση ἐπάνω στὸ διβάνι του. Πὲς τοῦ δραγουμάνου νἀρθῆ κι' αὐτός!

Ὁ ὑπασπιστὴς ἔκανε τεμενᾶ καὶ βγῆκε.

***

Σὲ λίγο ἡ βαρειὰ πορτιέρα παραμέρισε καὶ οἱ δυὸ Ἕλληνες ἀπεσταλμένοι ἐμπῆκαν. Ἐπροχώρησαν λίγα βήματα, ἔκαναν τεμενᾶ καὶ στάθηκαν ἀντίκρυ στὸ σατράπη, ποὺ τοὺς ἐκύτταζε μὲ βλέμμα ἀγέρωχο. Ἦταν ὁ Πάνος Γαλάνης, γέρος ὀγδοντάρης καὶ ὁ Τάτσης Μαγγίνας ὧς 34 ἐτῶν.

Πίνηκε λιγόστιγμη σιωπή. Στὰ μάτια τοῦ Πασᾶ πέρασε μιὰ ἀστραπὴ χαρᾶς, ἀλλὰ γρήγορα ξαναπῆραν τὸ ἥσυχο καὶ ἀποφασιστικὸ ὕφος τους. Μὲ τὸ διερμηνέα τοὺς ἐρώτησε ὕστερα τὸ σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς τους.

— Πασᾶ, ἀπήντησε ὁ γέρο-Γαλάνης, μᾶς ἔστειλαν οἱ κάτοικοι τοῦ Αἰτωλικοῦ γιὰ νὰ σᾶς ἀναγγείλουμε ὅτι δὲν μποροῦν πειὰ νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα καὶ ζητοῦν νὰ παραδοθοῦν, μὲ τὴ συμφωνία νὰ φύγουν ὅλοι οἱ κάτοικοι, χωρὶς νὰ ἐνοχληθοῦν.

— Δέχομαι τὸ προσκύνημά σας, ἀπεκρίθη ὁ Ἰβραὴμ καὶ χαρίζω σὲ ὅλους τὴν τιμὴ καὶ τὴ ζωή, ἐκτὸς σὲ ἕναν.

Ἐνῶ ὁ διερμηνεὺς ἐξηγοῦσε τὰ λόγια τοῦ Πασᾶ, ὁ Μαγγίνας—ποὺ ἤξερε καλὰ τὴν Τουρκικὴ—ἐσχεδίαζε τὴν ἀπάντηση.

— Καὶ τίποτε ἄλλο ; ρώτησε πάλι ὁ Μαγγίνας.

— Ὅλα τ' ἄλλα, ἀπάντησε ὁ σατράπης ἀγέρωχα, ἀνήκουν στὸ στρατό μου, ὡς ἀμοιβὴ γιὰ τὴν τελευταία μάχη τοῦ Ντολμᾶ, ποὺ ὑπέφερε πολλὰ ἀπὸ τοὺς Ἕλληνες.

— Τότε, εἶπε ζωηρὰ ὁ Μαγγίνας, προτιμώτερος ὁ θάνατος !...

Ὁ πονηρὸς Αἰγύπτιος ἐκατάλαβε ὅτι τὸ εἶχε παρακάνει στὴν ὑπερωφία, καμώθηκε πὼς σκέπτεται τάχα, καὶ εἶπε :

— Λοιπόν, ἂς εἶνε ! Δέχομαι νὰ πάρη καθένας σας τὴν καλύτερη φορεσιά του, ἕναν τέντζερη κάθε φαμελιὰ κ' ἑκατὸ γρόσια κάθε ψυχή.

Οἱ Ἕλληνες ἀπεσταλμένοι ἐδέχτηκαν τοὺς ὅρους τῆς ὑποταγῆς, καὶ ὁ Ἰβραὴμ ἐκάλεσε πάλι τὸν ὑπασπιστή του :

— Νετζὶπ ! τοῦ εἶπε, φρόντισε νὰ περιποιηθοῦν αὐτοὺς τοὺς γκιαούρηδες καὶ νὰ κρατηθοῦν ὡς ποὺ νὰ παραδεχθῆ τὸ Αἰτωλικό, κ' ὕστερα νὰ τοὺς φέρουν μὲ συνοδεία στὴ Γουριά.

Ὁ Νετζὶπ ἔκανε τὸν αἰώνιο τεμενᾶ του.

— Πλησίασε ! τοῦ ἐπρόσθεσε ὁ σατράπης. (Καὶ σκύβοντας σ' αὐτὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ :)

— Μὴ λησμονήσης ὅτι εἶπα γιὰ τὴ νέα ἐκείνη. Πρόσεχε καλὰ νὰ τὴ φέρης ἐδῶ ! Εἶσαι ὑπεύθυνος !...

***

Ἔτσι ἔγινε ἡ παράδοσις τοῦ Αἰτωλικοῦ τὴν 1ην Μαρτίου 1826. Οἱ ωοῦρκοι μὲ βάρκες περνοῦσαν τοὺς Αἰτωλικιῶτες ἀπὸ τὸ νησάκι τους στὴν ἀπέναντι παραλία, ἀφοῦ πρῶτα τοὺς ἔψαχναν μὴν ἔπῆραν τίποτε παραπάνω ἀπὸ τὰ συμφωνημένα ! Τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ παραδοθέντες ἔβγαιναν, ὁ Ἀλβανὸς ὑπηρέτης εἶδε τὴν κόρη τοῦ Κουρκουμέλη, τὴν ὤμορφη Χρύσω, καὶ εἶπε στὸ Νετζὶπ :

— Αὐτὴ εἶνε !

Ὁ Αἰγύπτιος ἀξιωματικὸς ἅρπαξε τὴν κόρη ἀπὸ τὸ μπράτσο, τῆ; ἔκλεισε μὲ τ' ἀριστερό χέρι τὸ στόμα, γιὰ νὰ μὴ φωνάξη, τὴν ἐσκέπασε ὁλόκληρη μ' ἕνα μεγάλο μαντίλι καὶ συνοδευόμενος ἀπὸ δυὸ στρατιῶτες ποὺ τὴν ἐφορτώθηκαν, τὴν ἔφερε στὸ τσαντῆρι τοῦ Ἰβραήμ, ὁ ὁποῖος τὴν ὥρα ἐκείνη ἦταν ἔξω, ἐπιθεωρώντας τὸ στρατόπεδό του.

***

Μέσα στὸ πλούσια στολισμένο τσαντῆρι τοῦ Αἰγυπτίου στρατηλάτη ἡ ὡραία αἰχμάλωτη βρίσκεται μόνη. Ὄρθια κοντὰ στὸ τραπέζι, ἀκουμπᾶ σ' αὐτὸ τὸ χέρι της σιωπηλή. Τὰ μαῦρα μάτια της ἀστραφταν ἀπὸ θυμό, τὸ παρθενικὸ στῆθός της φουσκώνει, καὶ ξαφνικὲς κοκκινάδες περνοῦν ἀπὸ τὸ πρόσωπό της. Ἀκίνητη καὶ ἄφωνη ἡ Χρύσω, μελετᾶ τὴ φοβερή της ἀπόφαση.

Σὲ λίγο, βῆμα βαρὺ ἀκούγεται. Ἡ Αἰτωλικιώτισσα μένει ἀσάλευτη, ἀλλὰ μιὰ ἀνατριχίλα περνάει τὸ κορμί της... Σηκώνει τὰ μάτια : Μπροστά της βρίσκεται ὁ Ἰβραὴμ Πασᾶς μὲ τὸ χρυσοστόλιστο φέσι του. Ἡ κόρη δὲν τὸν γνωρίζει, ἀλλὰ τὸν μαντεύει.

Ὁ Ἰβραὴμ στέκεται κοντὰ στὴν εἴσοδο, τὴν κυττάζει χαμογελῶντας εὐχαριστημένος, καὶ μουρμουρίζει : —«Δίκηο εἶχε ὁ κατερῆ κόρη τραβιέται πίσω.

— Μὲ φοβᾶσαι ; τὴ ρώτησε τότε ὁ Ἰβραήμ.

Ἡ Χρύσω ἤξερε τὰ Τουρκικά.

— Δὲν φοβᾶμαι, ἀπήντησε, μόνο ἤθελα νὰ μάθω γιατὶ βρίσκομαι ἐδῶ !...

— Αὐτὸ θὰ τὸ μάθης σὲ λίγο, εἶπε ὁ Πασᾶς χαμογελῶντας.

— Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ γιατί, ἀφοῦ ἡ συμφωνία ἦταν νὰ περάσουν ὅλοι οἱ Αἰτωλικιῶτες, ἐμένα μόνο ἐσκλάβωσαν ;

— Ἐκτελῶ τὴ συμφωνία... Ἐσυμφωνήσαμε μόνο σὺ νἀρθῆς ἐδῶ.

— Ψέματα ! ἐφώναξε ἡ Αἰτωλικιώτισσα, παραβαίνεις τὶς συμφωνίες ! Πάντοτε ἔτσι φέρθηκες ! Μάθε ὅμως ὅτι προτιμῶ νὰ μὲ σκοτώσης, παρὰ νὰ γίνω δική σου !

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΑΟΥΛΟΥΣ Χ...

ΠΩΣ... ΔΕΝ ΠΑΝΤΡΕΥΤΗΚΕ Η Δις ΙΟΥΛΙΑ

Ἡ οἰκογένεια Σλέσιγκερ, ὁ πατέρας, ἡ μητέρα καὶ ἡ μονάκριβη κόρη, εἶχαν πάει τὸ περασμένο καλοκαῖρι στὸ Μάριενβαδ γιὰ λουτροθεραπεία. Οἱ γονεῖς ἤθελαν νὰ ξεσκάσουν καὶ λίγο οἱ ἄνθρωποι, νὰ περάσουν μιὰ εὐχάριστη σαιζόν. Γιὰ τὴν κόρη του ὅμως τὴν Ἰουλία ὑπῆρχε καὶ ἕνας ἄλλος λόγος ἀκόμη γιὰ νὰ πάη στὸ Μάριενβαδ. Πρέπει νὰ εἰποῦμε ὅτι ἡ Ἰουλία ἦταν πειὰ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ χρονῶν —ἔτσι ἔλεγε ἡ ἴδια τοὐλάχιστον—καὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα φυσικὰ ἐδημιουργοῦσε μιὰ κάποια ἀνάγκη : τὴν ἀνάγκη γιὰ τὴν Ἰουλία ἀπὸ δεσποινὶς Σλέσιγκερ νὰ γίνη κυρία τάδε ἢ δεῖνα. Καὶ τό Μάριενβαδ ἐφαινόταν τὸ καταλληλότερο γιὰ μιὰ τέτοια δευλειά.

Τὸ Μάριενβαδ ἔχει ἕνα προτέρημα, ποὺ τὸ ξεχωρίζει ἐντελῶς ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες λουτροπόλεις. Σὲ καμμιὰ ἀπ' αὐτὲς οἱ παραθερίζοντες δὲν συνδέονται τόσο στενὰ ὅσο σ' αὐτό. Γιατὶ ὅλοι χορεύουν στὸ Μάριενβαδ, ὄχι μόνο οἱ νέοι καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἔχουν ἀρκετὴ εὐλύγιστο σῶμα,ἀλλὰ καὶ οἱ ἡλικιωμένοι καὶ οἱ χονδροὶ ἀκόμη.

Ἡ οἰκογένεια Σλέσιγκερ λοιπόν, ὅταν ἐπῆγε στὸ Μάριενβαδ, ἐπρότίμησε ἕνα πολυσύχναστο ξενοδοχεῖο ἀπὸ μιὰ ἡσυχη πανσιόνα. Τὸ ξενοδοχεῖο ἦταν πολὺ ἄνετο. Ἀλλὰ κοντὰ στὰ ἄλλα, εἶχε καὶ μιὰ μεγάλη αἴθουσα, ὅπου κάθε βράδυ γινότανε χορός. Καὶ ἡ δεσποινὶς Σλέσιγκερ ἐχόρευε κι' αὐτὴ τώρα, πότε μὲ τὸν ἕνα καὶ πότε μὲ τὸν ἄλλον.

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐκράτησε πολύ. Τὴν τρίτη βραδυά, στὸ σαλόνι τοῦ ξενοδοχείου, παρουσιάσθηκε ἕνας καινούργιος κύριος, πολὺ εὐπαρουσίαστος, ἀλλὰ καὶ πολὺ χονδρὸς καὶ κοκκινομύτης ! Ὁ χορὸς μόλις εἶχε ἀρχίσει. Ὁ νεοφερμένος κύριος περιέφερε τὰ βλέμματά του ὁλόγυρα, στὴν αἴθουσα. Σὲ λίγο τὰ μάτια του ἐσταμάτησαν στὴ δεσποινίδα Ἰουλία. Τὴν ἐκύτταξε κάμποση ὥρα, σὰν νὰ τὴν ἐξέταζε μὲ μεγάλη προσοχή, καὶ στὸ τέλος τὴν ἐπλησίασε εὐγενικώτατα καὶ τῆς ἐζήτησε νὰ κάμη ἕνα γῦρο μαζύ του...

Τὸ ἴδιο ἐπανελήφθηκε καὶ τὰ ἄλλα βράδυα. Ὁ κύριος Σλέσιγκερ ἔμενε πολὺ εὐχαριστημένος μ' αὐτό, ἡ κυρία Σλέσιγκερ ἐπίσης, καὶ ἡ δεσποινὶς Σλέσιγκερ στὸ τέλος ἄρχισε κ' αὐτὴ νὰ ἐλπίζη... Ὁ καβαλιέρος της ἦταν ἔξυπνος, μιλοῦσε ὥμορφα, καὶ τὸ σπουδαιότερο, ἔδειχνε μιὰ ἀποκλειστικὴ προτίμηση γι' αὐτὴν στὸ χορό : ποτὲ του δὲν ἐχόρεψε μὲ καμμιὰ ἄλλη.

Ἐπέρασαν ἔτσι βραδυὲς κ' ἑβδομάδες. Ἡ δεσποινὶς Ἰουλία εὕρισκε ὅτι αὐτὴ μὲ τὸν κύριο Γιουράστσεκ—ἔτσι λεγόταν ὁ καβαλιέρος της—ἀποτελοῦσαν ἕνα πολὺ-πολὺ ταιριαστὸ ζευγάρι. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἐπερίμενε καὶ ποὺ ἤλπιζε ἡ οἰκογένεια Σλέσιγκερ, δὲν ἐρχότανε δυστυχῶς. Ὁ κύριος Γιουράστσεκ ἦτανε πάντοτε εὐγενικός, λεπτός, διαχυτικός, ἀλλὰ δὲν ἄνοιγε τὸ στόμα του νὰ πῆ τὴ φράση ποὺ ὅλοι περίμεναν.

Καὶ ἕνα βράδυ, ὅλως διόλου ἀνοπάντεχα, ὁ κύριος Γιουράστσεκ εἶπε στὴ δεσποινίδα Ἰουλία ὅτι ἡ θεραπεία ποὺ εἶχε ἔρθει νὰ κάμη ἐτελείωσε καὶ ὅτι θὰ ἔφευγε σὲ δυὸ ἢ τρεῖς μέρες.

Ἔπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἡ Ἰουλία ἐπῆγε βουρκωμένη στοὺς γονεῖς της. Ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας της καὶ μόλις κατώρθωσε νὰ μουρμουρίση μέσα στοὺς λυγμούς της :

— Φεύγει, μαμά, φεύγει !...

Τὸ πρόσωπο τοῦ κυρίου Σλέσιγκερ ἐσκοτείνισε. Ἀλλὰ ἡ κυρία Σλέσιγκερ, σὰν πρακτικὴ γυναῖκα ποὺ ἦτανε, ἐσκέφθηκε εὐθὺς ἀμέσως :

— Ἴσως δὲν τὸν ἐνθαρύναμε ἀρκετά, κόρη μου, τὸν κύριο Γιουράστσεκ.

Καὶ ἔκλεισε τὰ μάτια μὲ τέτοιον τρόπο, σὰν νἄθελε νὰ πῆ πὼς ἂν ἦταν αὐτὴ στὴ θέση τῆς δεσποινίδος Ἰουλίας, θὰ ἐνεργοῦσε πολὺ διαφορετικώτερα.

— Ὤ ! μαμά... εἶπε τότε ἐκείνη. Ἔκαμα ὅ,τι μποροῦσα. Τί νὰ κάμω ὅμως, ἀφοῦ αὐτὸς ἦταν τόσο δειλός !

— Δειλός ; ἐφώναξε ὁ κ. Σλέσιγκερ. Ποτὲ δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε δειλὸς ἕνας ἄνδρας. Ὁπωσδήποτε, θὰ πάω νὰ μιλήσω ἀπόψε κιόλας τοῦ κυρίου Γιουράστσεκ.

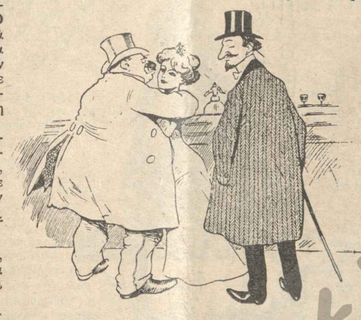

Ἀποτελοῦσαν ἕνα πολὺ ταιριαστὸ ζευγάρι...

Καὶ πράγματι ὁ κ. Σλέσιγκερ ἐπῆγε τὸ ἴδιο βράδυ νὰ συναντήση τὸν κ. Γιουράστσεκ.

— Τί μαθαίνω, κύριε Γιουράστσεκ ; τοῦ εἶπε. Μᾶς ἀφήνετε, λέει, τόσο γρήγορα ;

— Ναί, δυστυχῶς.. ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος καὶ ἡ φωνή του ἔπῆρε μιὰ μελαγχολικὴ ἔκφραση.

— Σᾶς κάνει λοιπὸν κακὸ ποὺ φεύγετε ; ἔκανε πάλι ὁ κ. Σλέσιγκερ, γιατὶ σ' αὐτὸ τὸ «δυστυχῶς» ἐνόμισε πὼς ἀνεκάλυψε ἕνα καλὸ σημάδι.

— Ὤ ! βέβαια, ἀγαπητὲ κύριε. Ἤτανε τόσο ὡραῖα ἐδῶ !..

Ὁ κ. Σλέσιγκερ ἔκρινε τότε κατάλληλη τὴν εὐκαιρία γιὰ νὰ προχωρήση περισσότερο.

— Μὰ τότε, γιατὶ λοιπόν ; Μήπως ἡ κόρη μου ἔπαυσε πειὰ νὰ χορεύη καλά ;

Ὅλη ἡ μελαγχολία ἔφυγε τότε ἀπὸ τὴν ἔκφραση τοῦ Γιουράστσεκ.

— Ὤ ! ναί, εἶπε. Ἡ δεσποινὶς Ἰουλία χορεύει πάντοτε καλά, πολὺ καλά, τοὐλάχιστο *ἀπὸ τὴν ἄποψη τῆ δική μου...*

Τὰ φρύδια τοῦ κ. Σλέσιγκερ ἐκατέβηκαν ἐπάνω στὰ μάτια του.

— Τί πάει νὰ πῆ πάλι αὐτό ; *Τί θὰ πῆ ἀπὸ τὴ δική σας τὴν ἄποψη*, κύριε Γιουράστσεκ ;

— Μὰ ναί, ἀπάντησε ἐκεῖνος. Θέλω νὰ πῶ πὼς ἡ δεσποινὶς Ἰουλία *χορεύει... βαρειά...*

— Βαρειά ; ἔκαμε κατάπληκτος ὁ κ. Σλέσιγκερ. Καὶ γι' αὐτὸ τάχα ἐχορεύατε κάθε βράδυ μαζύ της ;

— Μὰ ναί, ἀγαπητὲ κύριε, ἀπάντησε ἤρεμα ἐκεῖνος. Ἀκριβῶς γι' αὐτό. Γιατί, νὰ σᾶς πῶ... Ὁ γιατρός, βλέπετε, μοῦ παρήγγειλε ὅτι γιὰ νὰ θεραπευθῶ καὶ γ' ἀδυνατίσω πρέπει νὰ κινοῦμαι πολὺ καὶ ἰδιαιτέρως τρόπον νὰ κοιμηθῶ. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ δεσποινὶς Ἰουλία ἦταν ἡ καταλληλότερη γιὰ μένα...

Καὶ ἐνῶ ὁ κ. Σλέσιγκερ τὸν ἄκουε μὲ ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, ἐκεῖνος ἐξηκολούθησε χωρὶς κανέναν σίγκο :

— Σᾶς βεβαιῶ, ἐχόρευα ὑπέροχα μὲ τὴ δεσποινίδα κόρη σας. Ἤτανε τόσο βαρειά, ὥστε ἔπεφτε ἐπάνω μου σὰν ἕνα ἄψυχο σῶμα !... Ἔπρεπε νὰ κουραστῶ πολὺ γιὰ νὰ τὴ διευθύνω στὸ χορό. Εἶχα χρόνια *νὰ κοιμηθῶ τόσο καλά*, ὅσο ἐκοιμήθηκα στὸ τελευταῖο αὐτὸ χρονικὸ διάστημα ποὺ ἤμουνα ἐδῶ !

Καὶ ἐπρόσθεσε κατενθουσιασμένος :

— Καὶ ἔτσι θαρρῶ πειὰ πὼς ἔκανα λαμπρὰ τὴ *θεραπεία μου*. Τῆς ὀφείλω τόση εὐγνωμοσύνη γι' αὐτὸ τῆς δεσποινίδος !... Δυστυχῶς ὅμως, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ φύγω αὔριο πολὺ πρωί, μὲ τὸ πρῶτο τραῖνο. Σᾶς παρακαλῶ πολὺ χαιρετίστε μου τὴν κυρία σας καὶ τὴ δεσποινίδα Ἰουλία. Δὲν θὰ τὴν ξεχάσω ποτὲ μου !

ΠΑΟΥΛΟΥΣ Χ...

ΓΑΛΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΛΕ ΜΕΤΕΛ ΝΤ' ΟΥΒΙΛ (;—1656)

Ο ΤΕΤΡΑΠΕΡΑΤΟΣ ΧΩΡΙΑΤΗΣ

ΑΠΟΤΕ, ένας βασιληᾶς, οὔτε ἐγὼ δὲν ξέρω ποιᾶς χώρας, ἔκεῖ ποὺ περπατοῦσε στὴν ἐξοχή, μεταμφιεσμένος γιὰ νὰ μὴν τὸν ἀναγνωρίση κανείς, συνάντησε ἕνα χωρικὸ ποὺ ἔσκαβε τὸ χωράφι του. Ὁ χωρικὸς αὐτὸς, ἦτανε πάνω ἀπὸ πενῆντα χρονῶν.

Ὅταν ὁ βασιληᾶς τὸν εἶδε ἔτσι, τὸν πλησίασε καὶ τοῦ εἶπε :

— Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάη, ἄνθρωπε τῆς γῆς.

— Νὰ φυλάη καὶ σένα, ἄρχοντα τῆς γῆς, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ χωριάτης.

— Γιατὶ μὲ λὲς ἄρχοντα τῆς γῆς ; τὸν ρώτησε τότε ὁ βασιληᾶς. Μήπως μὲ γνωρίζεις ;

— Ὄχι, δὲν σὲ ξέρω, τοῦ εἶπε ὁ χωρικός. (Μὰ τὸν εἶχε ἀναγνωρίσει. Δὲν ἤθελε ὅμως νὰ τοῦ τὸ δείξη, καταλαβαίνοντας πὼς ὁ βασιληᾶς θὰ εἶχε λόγους νὰ γυρνάη μεταμφιεσμένος.) Σὲ εἶπα ὅμως ἄρχοντα τῆς γῆς, συνέχισε ὁ χωριάτης, ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ εἶνε ἄρχοντας τῆς γῆς. Μήπως ὁ Θεὸς δὲν ἔκανε τὴ γῆ γιὰ τὸν ἄνθρωπο ;

— Ἔπεσε πολὺ χιόνι στὰ βουνά, εἶπε σὲ λίγο ὁ βασιληᾶς βλέποντας τὰ κάτασπρα μαλλιὰ τοῦ χωριάτη.

— Ἐ ! μὰ ἤτανε καιρὸς πειά! τοῦ ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος.

Ὁ βασιληᾶς κατόλαβε πὼς εἶχε νὰ κάνη μ' ἐξυπνο ἄνθρωπο, καὶ τοῦ εἶπε :

— Δουλεύεις πολύ, βλέπω. Κι' ὅμως εἶσαι περασμένος στὰ χρόνια.

— Τί νὰ κάνω... Ἔχω νὰ θρέψω καὶ ἄλλους, μεγαλείτερους ἀπὸ μένα.

— Πόσα βγάζεις τὴ μέρα ;

— Ὀχτὼ σόλδια.

— Καὶ σοῦ φτάνουν γιὰ νὰ ζήσης ;

— Ἂν μπορῶ ἂς κάνω κι' ἀλλοιῶς, ψιθύρισε ὁ χωριάτης. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ξέρω εἶνε ὅτι τὰ λιγότερα ἀπ' αὐτὰ ποὺ βγάζω μοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ φάω...

— Ἔχεις λοιπὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα ; ρώτησε ὁ βασιληᾶς.

— Νὰ σοῦ ἐξηγήσω τί συμβαίνει, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ χωρικός. Θέλω δυὸ σόλδια γιὰ νὰ φᾶμε ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου. Ἄλλα δυὸ θέλω κἄθε μέρα γιὰ νὰ ξεπληρώνω κἄτι παληὰ χρέη μου, δυὸ ἀκόμα δανείζω καὶ τὰ δυὸ ποὺ μᾶς μένουν τὰ χαρίζω.

— Δὲν σὲ καταλαβαίνω τί θέλεις νὰ πῆς.

Ἄκουσέ με καὶ θὰ καταλάβης : Δυὸ σόλδια, καθὼς σοῦ εἶπα, θέλω γιὰ νὰ φᾶμε ἐγὼ καὶ ἡ γυναῖκα μου. Ἄλλα δύο σόλδια θέλω γιὰ νὰ ξεπληρώσω κἄτι παληὰ χρέη. Ἔχω δηλαδὴ τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου, ποὺ εἶνε πολὺ γέροι καὶ δὲν μποροῦν πειὰ νὰ ἐργασθοῦν. Πρέπει λοιπὸν νὰ τοὺς θρέφω ἐγώ, ὅπως μ' ἔθρεψαν κ' ἐκεῖνοι ὅταν ἤμουν μικρό ;. Τὰ χρήματα ποὺ ξοδεύω τώρα γι' αὐτούς, τοὺς τὰ χρωστάω. Τ' ἄλλα δυὸ ποὺ δανείζω, εἶνε ἐκεῖνα ποὺ ξοδεύω γιὰ τὰ παιδιά μου, τὰ ὁποῖα δὲν μποροῦν ἀκόμα νὰ ἐργασθοῦν. Παντρεύτηκα σὲ περασμένη ἡλικία βλέπεις, γι' αὐτὸ τὰ παιδιά μου εἶνε πολὺ μικρά. Ἐλπίζω ὅμως νὰ μοῦ ξεπληρώσουν τὸ χρέος τους ὅταν θὰ μεγαλώσουν καὶ δὲν θὰ μπορῶ πειὰ νὰ ἐργάζουμαι—ὅπως ἐγὼ ξεπληρώνω σήμερα τὸ χρέος μου ἀπέναντι τῶν γονιῶν μου. Ὅσο γιὰ τὰ ὑπόλοιπα δύο, ποὺ σοῦ εἶπα ὅτι τὰ χαρίζω, τὰ δίνω γιὰ τὸ φαΐ τῶν δύο θυγατέρων ποὺ εἶχε ἡ γυναῖκα μου ἀπὸ τὸν πρῶτο γάμο της... Αὐτὰ τὰ λεπτὰ δὲν θὰ τὰ πάρω ποτὲ πίσω... Τί μπορεῖς νὰ πάρης ἀπὸ δυὸ κορίτσια ; Ὅταν θὰ μεγαλώσουν, θὰ παντρευτοῦν, θὰ στιάξουν δικό τους σπίτι καὶ θὰ μὲ λησμονήσουν ἐμένα... Αὐτὰ ἔχει ἡ ζωή. Θὰ μοῦ πῆς τώρα τί ἤθελα νὰ πάρω μιὰ γυναῖκα μὲ δυὸ κορίτσια... Ἐ ! ἀφοῦ τὴν ἀγαποῦσα, τί μποροῦσα νὰ κάνω !...

Ὁ βασιληᾶς εὕρισκε μεγάλη εὐχαρίστηση ἀκούοντας τὸν ἔξυπνο αὐτὸ καὶ καλόκαρδο χωριάτη νὰ μιλάη. Ἤτανε βέβαιος πὼς ἂν ἔψαχνε σ' ὅλη τὴν αὐλή του, δὲν θἄβρισκε ἄνθρωπο τόσο σοφὸ καὶ ἔξυπνο.

— Χάρηκα πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία σου, φίλε μου, τοῦ εἶπε. μὰ σοῦ ἀπαγορεύω νὰ πῆς σὲ ἄλλον αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες σήμερα, ἐκτὸς ἂν εἶμαι κ' ἐγὼ μπροστά... Κύτταξέ με καλὰ στὸ πρόσωπο—ἔξακολούθησε πλησιάζοντας τὸ πρόσωπό του κοντὰ στὸ χωριάτη—καὶ, ἂν δὲν τὸ δῆς μπροστά σου, νὰ μὴν ἐπαναλάβης σὲ κανένα αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες. Εἰδεμὴ—ἀλλοίμονο καὶ τρισαλλοίμονό σου !..

Ὁ χωριάτης τοῦ ἔδωσε τὴν ὑπόσχεσή του ὅτι δὲν θὰ ξαναπῆ σὲ κανένα τὴν ἱστορία ποὺ τοῦ διηγήθηκε, καὶ ὁ βασιληᾶς γύρισε στὴν πόλη. βέβαιος ὅτι ὁ χωρικὸς θὰ κρατοῦσε τὸ μυστικό.

"Οταν τοὺς εἶδε νὰ φτάνουν μὲ τὰ νομίσματα...

***

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ βασιληᾶς μάζεψε ὅλους τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς δασκάλους τῆς αὐλῆς του καὶ τοὺς εἶπε ὅτι γνώρισε ἕνα χωριάτη τόσον ἔξυπνο, ποὺ μποροῦσε νὰ τοὺς βάλη ὅλους κάτω στὴ γνώση καὶ στὴ σοφία. Ὕστερα τοὺς διηγήθηκε τὴν ἱστορία ποὺ τοῦ εἶχε πῆ ὁ χωριάτης, χωρὶς βέβαια νὰ τοὺς ἐξηγήση τὴ σημασία της. Τοὺς εἶπε μονάχα πὼς ὁ χωριάτης αὐτὸς κέρδιζε ὀχτὼ σόλδια τὴν ἡμέρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δυὸ ξόδευε γιὰ νὰ φᾶνε αὐτὸς καὶ ἡ γυναῖκα του, δυὸ ἔδινε γιὰ νὰ ξεπληρώση ἕνα παλιὸ χρέος του, ἄλλα δυὸ δάνειζε καὶ τὰ ὑπόλοιπα τὰ χάριζε. Τὶ ἐννοοῦσε μ' αὐτὸ ὁ χωριάτης ; Αὐτὸ ἀκριβῶς ζητοῦσε ὁ βασιληᾶς ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς διδασκάλους ποὺ τοὺς θαύμαζε ὅλος ὁ κόσμος γιὰ τὴ μεγάλη τους σοφία.

Τοὺς ἔδωσε λοιπὸν τρεῖς μέρες διορία γιὰ νὰ τοῦ ἀπαντήσουν. Ἂν, μέσα σὲ τρεῖς μέρες, δὲν τοῦ ἔφερναν τὴν ἐξήγηση ποὺ περίμενε ἀπὸ αὐτούς, θὰ τοὺς ἔδιωχνε ἀπὸ τὴν αὐλή του ὡς ἀγράμματους καὶ ἄμυαλους !...

Φαντάζεσθε τώρα τὴν ταραχὴ καὶ τὴ σύγχυση τῶν σοφῶν καὶ τῶν δασκάλων !...

Τοῦ κάκου ἔσπαζαν τὸ κεφάλι τους νὰ βροῦνε τὶ ἤθελε νὰ πῆ ὁ χωριάτης ὅταν ἔλεγε πὼς ἄλλα χρήματα ἐπέστρεφε, ἄλλα δάνειζε κι' ἄλλα χάριζε. Ἔπεσαν ὅλοι σὲ βαθειὰ συλλογή, κατέβασαν κάτω ὅλους τοὺς τόμους ποὺ ἔκλειναν τὴ σοφία τῶν λαῶν καὶ τῶν αἰώνων—μὰ δὲν μπορούσανε νὰ βροῦνε τίποτα !.. Κόντευαν νὰ τρελλαθοῦν ἀπὸ τὴν ἀπελπισία τους ! Ἀχοῦς ἐκεῖ ! νὰ μὴν μπορεῖν, αὐτοὶ οἱ σπουδιγμένοι νὰ καταλάβουν τὰ λόγια ἑνὸς ἀγράμματου χωριάτη !

Τέλος, ἀπεφάσισαν νἀφήσουν τὴν ντροπὴ κατὰ μέρος, νὰ ψάξουν νὰ βροῦνε αὐτὸν τὸν χωριάτη καὶ νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ τοὺς πῆ τὴ σημασία τῶν λόγων του, γιὰ νὰ τὴν ποῦνε κ' ἐκεῖνοι στὸ βασιληᾶ, καὶ νὰ μὴ χάσουν τὴ μεγάλη θέση καὶ τὸ μεγάλο μισθὸ ποὺ εἶχανε στὴν αὐλή.

***

Καί, πρῶτα-πρῶτα, φρόντισαν νὰ μάθουν κατὰ ποῦ εἶχε τραβήξει ὁ βασιληᾶς, τὴν ἡμέρα ποὺ γνωρίσθηκε μ' αὐτὸν τὸν ἀναθεματισμένον τὸ χωριάτη.

Ὅταν τὸ ἔμαθαν αὐτὸ, τράβηξαν πρὸς τὰ ἐκεῖ, ρωτῶντας ὅλους τοὺς χωριάτες ποὺ ἔβλεπαν μπροστά τους μήπως εἶχε κουβεντιάσει κανένας ἀπὸ αὐτοὺς μὲ τὸ βασιληᾶ.

Τέλος, βρήκανε ἐκεῖνον ποὺ ζητοῦσανε.

Ὁ ἔξυπνος χωριάτης δὲν τοὺς τὸ ἔκρυψε πὼς εἶχε πράγματι κουβεντιάσει μὲ τὸ βασιληᾶ. Μὰ ὅταν οἱ σοφοὶ τὸν ρώτησαν τὶ τοῦ εἶπε, ἐκεῖνος ἀρνήθηκε νὰ τοὺς ἀπαντήση, λέγοντας πὼς ὁ βασιληᾶς τοῦ τὸ εἶχε ἀπαγορεύσει αὐτό. Τοῦ κάκου οἱ σοφοὶ τοῦ ἔταξαν ἕνα σωρὸ δῶρα καὶ ἀγαθά, ἂν θὰ τοὺς ἔλεγε τὶ ἐννοοῦσε μὲ κεῖνα τ' ἀκατανόητα λόγια τον. Ὁ ἔξυπνος χωριάτης, δὲν τοὺς εἶπε τίποτα, ξέροντας ὅτι μόλις θὰ μάθαιναν ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσανε. Θὰ λησμονοῦσανε ἀμέσως τὶς ὑποσχέσεις τους. Καὶ δὲν εἶχε ἄδικο, ὁ ἔξυπνος χωριάτης !...

Εἶδαν καὶ ἀπόειδαν οἱ σοφοί, κατάλαβαν ὅτι μὲ λόγια μοναχὰ καὶ μὲ ὑποσχέσεις δὲν θὰ κατάφεραν τὸ χωριάτη νὰ μιλήση. Γύρισαν λοιπὸν ἀμέσως στὴν πολιτεία, φορτώθηκαν μὲ χρυσᾶ νομίσματα καὶ κατόπιν πήγανε καὶ ἔναβρήκανε τὸ χωρικὸ μὲ γεμᾶτες τὶς τσέπες... Ὅταν ὁ χωριάτης τοὺς εἶδε νὰ φτάνουν μὲ τὰ νομίσματα, ὅταν εἶδε νὰ λάμπουν μπροστά του τὰ χρυσᾶ βασιλικὰ νομίσματα, λύθηκε ἀμέσως ὁ γλωσσοδέτης του καὶ ἐξήγησε στοὺς σοφοὺς κιὶ στοὺς διδασκάλους τὶ ἐννοοῦσε μ' ἐκεῖνα τὰ λόγια ποὺ δὲν μπορούσανε νὰ τὰ κατα..βοῦν... Τὸ χουσάφι, βλέπετε, κάνει τὸν ἄνθρωπο νὰ μὴ λογαριάζη οὔτε τίς βασιλικὲς διαταγές !...

***

Οἱ σοφοὶ γύρισαν τότε, καταχαρούμενοι, στὸ παλάτι, χωρὶς νὰ τοὺς κατέχη πειὰ ὁ φόβος μήπως χάσουν τὴ θέση καὶ τὸ μισθό τους. Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἡμέρα τελείωνε ἡ πρεσβεσμία ποὺ τοὺς εἶχε τάξει ὁ βασιληᾶς. Καί, τὴν ὡρισμένη ὥρα, ξαναμαζεύτηκαν ὅλοι στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ καὶ ἔδωσαν στὸ βασιληᾶ τὴ λύση τοῦ αἰνίγματος—περήφανοι γιὰ τὴ μεγάλη σοφία τους !...

Ὅταν ὁ βασιληᾶς ἄκουσε τοὺς σοφοὺς του νὰ τοῦ δίνουν σωστὴ ἀπάντηση, ἔμεινε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἀπὸ τὴν κατάπληξή του. Τοὺς ἤξερε καλά, καὶ τοῦ ἤτανε ἀδύνατο νὰ παραδεχτῆ πὼς βρήκανε μόνοι τους τὴν ἐξήγησι τῆς ἱστορίας τοῦ χωριάτη !...

Ἀμέσως ὑποπτεύθηκε πὼς ὁ χωριάτης θὰ εἶχε προδώσει τὸ μυστικό του. Καὶ ὁ βασιληᾶς τρελλὸς ἀπὸ τὸ θυμό του, ἔστειλε μερικοὺς στρατιῶτες του νὰ τὸν πιάσουν.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγο, ὁ χωριάτης ἔμπαινε, χαρούμενος καὶ γελαστός, στὴ μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ, χωρὶς νὰ βγάλη στὴν πόρτα τὰ λασπωμένα τσόκαρά του.

— Γιατὶ δὲν κράτησες τὸ λόγο ποὺ μοῦ ἔδωσες ; τὸν ρώτησε ἀμέσως ὁ βασιληᾶς.

— Πῶς δὲν τὸν κράτησα, πολυχρονεμένε μου βασιληᾶ, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ χωριάτης, χαμογελῶντας πογηρά. Ἔκανα ὅ,τι μοῦ εἶπες...

— Μὰ ἐγὼ σοῦ εἶχα ἀπαγορεύσει νὰ πῆς σὲ κανένα τὴν ἐξήγηση τῆς ἱστορίας ποὺ μοῦ εἶχες διηγηθεῖ. Ἐσὺ ὅμως ἔκατσες καὶ τὴν εἶπες στοὺς σοφούς μου. Γιατὶ τὸ ἔκανες αὐτό ; Πῶς τόλμησες ν' ἀγνήσης τὴ διαταγή μου ;

— Ἡ ἀλήθεια βέβαια βασιληᾶ μου, εἶνε ὅτι φανέρωσα τὸ μυστικὸ στά... τοῦβλα αὐτὰ ποὺ ἤρθανε καὶ μὲ βρήκανε στὸ χωριό. Εἶχα ὅμως διαταγὴ ἀπὸ σένα νὰ τὸ κάνω !

— Τί ; ἀνεφώνησε κατάπληκτος ὁ βασιληᾶς. Σοῦ ἔδωσα ἐγὼ διαταγὴ νὰ φανερώσης τὸ μυστικό ; Ὀνειρεύεσαι ξυπνητὸς μοῦ φαίνεται. Ἐκτὸς ἂν τρελλάθηκες...

— Οὔτε τὸ ἕνα συμβαίνει, βασιληᾶ μου, οὔτε καὶ τὸ ἄλλο. Δόσε μονάχα, σὲ παρακαλῶ, λίγη προσοχὴ σ' αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ.

— Λέγε, σὲ ἀκούω.

— Θυμᾶσαι καλὰ τὶ μοῦ εἶχες πεῖ τότε ; Νὰ μὴν πῶ σὲ κανένα τίποτα, ἂν δὲν εἶσαι καὶ σὺ μπροστά. Ὅταν λοιπὸν ἤρθαν αὐτοὶ οἱ κουτόμυαλοι καὶ μὲ βρήκανε, γιὰ πρώτη φορά, μόνοι τους, δὲν τοὺς εἶπα τίποτα, γιατὶ τέτοια διαταγὴ μοῦ εἶχες δώσει. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ λίγο τοὺς βλέπω νἄρχονται κρατῶντας στὰ χέρια τους τὸ πρόσωπό σου...

— Τὶ ἔκανε λέει ! ρώτησε κατάπληκτος ὁ βασιληᾶς.

— Τὶ λέω... ὄχι μονάχα ἕνα πρόσωπό σου—μὰ πενῆντα, ἑκατό !...

— Θὰ διατάξω νὰ σὲ κρεμάσουν ! βροντοφώνησε ὁ βασιληᾶς. Τολμᾶς νὰ μὲ κοροϊδεύης ;

— Ποιὸς σὲ κοροϊδεύει, βασιληᾶ μου ! Μοῦ ἔδειξαν ἕνα σωρὸ νομίσματα, ποὺ εἶχαν ἀπάνω τὴν εἰκόνα σου "Ε ! εἶπα τότε ἀπὸ μέσα μου, ἀφοῦ ὁ βασιληᾶς εἶνε παρών, μπορῶ νὰ μιλήσω καὶ νὰ τοὺς φανερώσω τὸ μυστικό. Τέτοια διαταγὴ μοῦ ἔχει δώσει. Καὶ τοὺς τὰ εἶπα ὅλα, βασιληᾶ μου. Τὶ φταίω τώρα ἐγώ ;

Ὁ βασιληᾶς γέλασε ἀπ' τὴν καρδιά του μὲ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ πονηροῦ χωριάτη καὶ τὸν πῆρε κοντά του, στὸ παλάτι, συμβουλάτορα καὶ Πρωθυπουργό του, γιὰ νὰ τοῦ δίνη τὴ σοφὴ γνώμη του καὶ νὰ τὸν διασκεδάζη μὲ τὶς ἔξυπνες κουβέντες του ..

ΛΕ ΜΕΤΕΛ ΝΤ' ΟΥΒΙΛ

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΜΙΑ ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΔΙΚΗ

Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς θ' ἀρχίση σὲ λίγες μέρες μιὰ δίκη μονοδικὴ στὰ δικαστικὰ χρονικὰ τοῦ κόσμου.

Ἴδου περὶ τίνος πρόκειται ἀκριβῶς. Τὶς τελευταῖες μέρες τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἔγινε ἡ θανατικὴ ἐκτέλεσις, ἑνὸς διασήμου κακούργου, τοῦ Τέντ Στίντον.

Στὴν ἐκτέλεση αὐτὴ παρευρίσκοντο καὶ δύο χειροῦργοι, ἀπ' τοὺς καλυτέρους τῆς πόλεως, μοναδικοὶ στὰς μετσμοσχεύσεις καὶ θαυματοὶ τοῦ Βορονώφ.

Μόλις λοιπὸν ἐθανατώθη δι' ἠλεκτροπληξίας ὁ Τέντ Στίντον καὶ ἔπαψε νὰ πάλη ἡ καρδιά του, οἱ δύο χειροῦργοι, οἱ ὁποῖοι εἶχαν προηγουμένως συνεννοηθῆ μὲ τὴν διεύθυνσι τῶν φυλακῶν, ὥρμησαν μὲ τὰ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα τους, ἔκοψαν τοὺς ἀδένες τοῦ νεκροῦ καὶ τοὺς μεταμόσχευσαν σὲ κάποιον γέρο ἑκατομμυριοῦχο, κυριολεκτικῶς ἐξαντλημένο ἀπ' τὰ γηρατειά.

Ἡ ἐγχείρησις ἐπέτυχε στὴν ἐντέλεια καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ὁ γέρο ἑκατομμυριοῦχος, ἄρχισε ν' ἀνακτᾶ νεανικὰς δυνάμεις καὶ σφρῖγος ! Σὲ λίγες μέρες εἶχε ἐξανανιώσει κατὰ πολλὰ χρόνια !

Ἀλλὰ ἦταν μοιραῖο νὰ μὴ χαροῦν τὴν ἐπιτυχία τους αὐτὴ οὔτε οἱ χειροῦργοι οὔτε ὁ γηραιὸς ἑκατομμυριοῦχος.

Ἡ οἰκογένεια τοῦ Τέντ Στίντον μεταβάσα νὰ παραλάβη τὸ πτῶμα τοῦ θανατωθέντος κακούργου, ἀντελήφθη τὸν ἀκρωτηριασμὸ ποὺ τοῦ εἶχαν κάμει οἱ χειροῦργοι καὶ ἐπέδωσεν ἀγωγὴν ἐναντίον τοῦ γέροου ἑκατομμυριούχου, τῶν χειρούργων, τοῦ διευθυντοῦ τῆς φυλακῆς, τῶν δεσμοφυλάκων, τοῦ δημίου, καὶ ἀκόμη ἐναντίον τοῦ κυβερνήτου τῆς Πολιτείας, ὅπου ἔγινε ἡ ἐκτέλεσις.

Διὰ τῆς ἀγωγῆς των οἱ συγγενεῖς τοῦ Στίντον δὲν ζητοῦν μόνον ἀποζημίωσι, ψυχικὴ ὀδύνη κτλ. κτλ. γιὰ τὸν ἐξευτελισμὸ καὶ τὸν ἀκρωτηριασμὸ ποὺ ἔγινε στὸν νεκρὸ συγγενή τους. Ζητοῦν ἐπὶ πλέον, νὰ πάρουν πίσω τοὺς ἀδένες τοῦ Στίντον. Νὰ τὶς κόψουν δηλαδὴ ἀπὸ τὸν ξανανιωμένο γέρο ἑκατομμυριοῦχο καὶ νὰ τὶς κολλήσουν καὶ πάλιν στὸ πτῶμα τοῦ κακούργου !...

Τὶ ἀπόφασι θὰ βγάλη τὸ δικαστήριο ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς ; Θὰ δεχθῆ τὴν ἀγωγή ; Θὰ διατάξη νὰ ἐπιστραφοῦν οἱ ἀδένες στὸν νεκρὸ κακοῦργο ; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα, ἰδοὺ ἡ ἀπορία !...

ΤΙ ΕΧΟΥΝ ΓΡΑΨΕΙ ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΟΙ ΣΟΦΟΙ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

— Ὁ ἔρωτας εἶνε μιὰ γλυκειὰ σταλαγματιά, τὴν ὁποία ἔρριξε ὁ Θεὸς ἀπ' τὸν οὐρανὸ στὸ πικρὸ ποτῆρι τῆς ζωῆς, γιὰ νὰ μετριάση τὴν πικρότητά του.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ὁ ἀρχιτέκτων τοῦ Σύμπαντος.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε τὰ φτερά, τὰ ὁποῖα ἔδωσε ὁ Θεὸς στὴν ψυχὴ γιὰ ν' ἀνεβῆ ὥς τὸν οὐρανό.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ὁ καθρέφτης τῆς ψυχῆς.

— Ὁ ἔρωτας εἶν' ἕνας ζητιάνος ποὺ ζητάει διαρκῶς περισσότερα ἀπὸ κεῖνον ποὺ τοῦ δίνει κάτι...

— Ὁ ἔρωτας μοιάζει μὲ δέντρο ποὺ μεγαλώνει γιὰ μιὰ στιγμή, ἁπλώνει τὶς ρίζες του σ' ὁλόκληρο τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ πολλὲς φορὲς ἀνθίζει κ' ἔπάνω σ' αὐτὰ τὰ ἐρείπια τῆς καρδιᾶς.

— Ὁ ἔρωτας μοιάζει μὲ τὶς ἐπιδημίες. Ὅσο πιὸ πολὺ τὸν φοβᾶται κανένας, τόσο περισσότερο κινδυνεύει ἀπὸ αὐτόν.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ὁ βασιληᾶς τῶν νέων κι' ὁ τύραννος τῶν γερόντων.

— Ὁ ἔρωτας δὲν ἔχει ἡλικία, εἶνε πάντα νέος.

— Ὁ ἔρωτας μοιάζει μὲ τὸ χρόνο. Ἡ πιὸ ὡραία του ἐποχὴ εἶνε τὸ ἔαρ.

— Ὁ μόνος ἔρωτας γιὰ τὸν ὁποῖο μπορεῖ κανένας νὰ ὑπερηφανεύεται, εἶνε ὁ ἔρως γυναικός, ἡ ὁποία εἶχε πρὶν καὶ ἄλλους ἐραστάς. Ἡ νέα σὲ ἀγαπᾶ γιατὶ εἶσαι ὁ πρῶτος εὐχάριστος σ' αὐτὴν ἄνθρωπος, ἡ καλύτερα γιατὶ σὺ πρῶτος τῆς μίλησες γιὰ ἔρωτα, ἢ ἀκόμα καλύτερα, γιατὶ σὺ εἶσαι ἄνδρας κι' αὐτὴ γυναῖκα. Ἡ γυναῖκα ποὺ εἶχε πρὶν κι' ἄλλους ἐραστάς, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ κρίνη, ἡ ὁποία δὲν πλαναται ἀπὸ φαντασίες καὶ ἀνεια σ' ἀγαπάει γιατὶ εἶσαι Σύ. Ὁ ἔρωτας τῆς νέας εἶνε συμπάθεια τοῦ ἑνὸς φύλου πρὸς τὸ ἄλλο. Ἂν δὲν ἀγαποῦσε ἐσένα ἡ νέα, θ' ἀγαποῦσε κατ' ἀνάγκην κάποιον ἄλλον. Ἡ νέα σ' ἀγαπᾶ ὅπως ἀγαπάει καὶ τὸ νερὸ ποὺ πραύνει τὴ δίψα της, χωρὶς νὰ κυττάη ἂν εἶνε καθαρὸ ἢ ἀκάθαρτο. Ὁ ἔρωτας ὅμως τῆς γυναικὸς ποὺ γνώρισε πρὶν ἀπὸ σένα κι' ἄλλος φίλους, εἶνε ὁ ἀτομικὸς ἔρωτας. Ἂν ἡ γυναῖκα αὐτὴ δὲν σ' ἀπαντοῦσε στὸ δρόμο τῆς ζωῆς, δὲν θ' ἀγαποῦσε ἕναν ὁποιονδήποτε ἄλλον ἀντὶς γιὰ σένα, ὅπως θἄκανε ἡ νέα. Ἡ γυναῖκα αὐτὴ σ' ἀγαπάει ὅπως ἀγαποῦμε ἕνα ποτό, τὸ ὁποῖο διαλέγουμε μεταξὺ ἑκατὸ ἄλλων καὶ τὸ πίνουμε, ὄχι γιατὶ διψᾶμε ἀλλὰ γιατὶ μᾶς φαίνεται πιὸ καλὸ ἀπ' τ' ἄλλα, γλυκὸ καὶ εὐχάριστο...

— Ἡ μικρὲς ἀπουσίες ζωογονοῦν τὸν ἔρωτα, ἡ μεγάλες τὸν σκοτώνουν.

— Στὸν ἔρωτα ὁ συζυγος βλέπει μονάχα τὸ ἄγαλμα καὶ ὁ ἐραστὴς τὴν ψυχή.

— Στὸν ἔρωτα ὁποιος δίνει τὴν εἰκόνα, εἶναι σὰν νὰ ὑπόσχεται καὶ τὸ πρωτότυπο.

— Ἡ παραχλήσεις ἀνάβουν τὸν ἔρωτα, ποτὲ ὅμως δὲν τὸν ξαναζεσταίνουν.

— Ὅταν μᾶς καταλάβει ὁ ἔρωτας μᾶς ἐγκαταλείπει ἡ Φρόνησις.

— Ἀπ' ὅλα τὰ πάθη, τὸ πιὸ ἰσχυρὸ εἶνε ὁ ἔρωτας, γιατὶ προσβάλλει συγχρόνως καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδιὰ καὶ τὸ σῶμα.

— Ὁ ἔρωτας ὑπόσχεται πάντα περισσότερη εὐδαιμονία ἀπ' ὅση μᾶς δίνει, καὶ περισσότερη ἡδονὴ ἀπ' ὅση ἀπολαμβάνουμε.

— Ἡ ὑπομονὴ εἶνε ἀπαραίτητη στὸν ἔρωτα. Μὲ τὸν καιρὸ καὶ τὴν ὑπομονὴ κατορθώνει κανεὶς τὰ πάντα.

— Τὸ νὰ θέλη κανένας νὰ διώξη ἀπ' τὸ μυαλό του τὸν ἔρωτα ποὺ τὸν ἔχει κυριεύσει, εἶνε σὰν νὰ ζητάη νὰ ἀποφύγη τὴ σκιά του.

— Ὁ ἔρωτας μπορεῖ νὰ μᾶς κάμη νὰ περιφρονήσουμε καὶ νὰ χάσουμε τοὺς φίλους μας, ποτὲ ὅμως δὲν θὰ μπορέση καὶ νὰ μᾶς παρηγορήση γιὰ τὴν ἀπώλειά μας αὐτή.

— Ἡ αἰτίες ποὺ προκαλοῦν τὸν ἔρωτα, εἶνε μικρὲς κι' ἀσήμαντες καὶ τὰ ἀποτελέσματα μεγάλα.

Ὁ ἔρωτας εἶνε παιδὶ τῆς φτώχειας καὶ τοῦ πλούτου. Τῆς φτώχειας γιατὶ πάντα ζητᾶει καὶ τοῦ πλούτου γιατὶ πάντα εἶνε σπάτολος.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ἐλάττωμα τοῦ ὁποίου ἡ διάρκεια δὲν ἐξαρτᾶται ἀπὸ μᾶς. Ἄλλοτε καταλήγει στὴν ἀηδία κι' ἄλλοτε στὴ μετάνοια. Μοιάζει μὲ τὰ δυνατὰ ποτά, τὰ ὁποῖα ἂν καὶ βλάπτουν ὑπερβολικὰ τὸν ἄνθρωπο, ἐν τούτοις ἐξακολουθεῖ νὰ τὰ πίνη. Εἶνε ἀρρώστεια ἡ ὁποία ἔχει τρεῖς περιόδους : Τῆς ἐπιθυμίας, τῆς ἀπολαύσεως καὶ τοῦ χορτασμοῦ. Ὁ ἔρως εἶνε ἡ συγχώνευσις δυὸ ἀνθρώπων σὲ ἕναν. Γεννιέται ξαφνικά, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε, χωρὶς νὰ τὸ ὑποπτευθοῦμε. Εἶνε ἕνα ἐπεισόδιο στὴ ζωὴ τῶν ἀνδρῶν καὶ ὁλόκληρη ἡ ζωὴ γιὰ τὶς γυναῖκες. Εἶνε ἀρρώστεια ἀπ' τὴν ὁποία γιατρεύεται κανένας μὲ λύτη του. Εἶνε ὁ τυραχοποιὸς τοῦ κόσμου !...

— Ὁ ἔρωτας σὲ καλοπληρώνει, ἀρκεῖ νὰ τὸν ὑπηρετεῖς πιστά.

— Ὁ ἔρωτας εἶνε ἕνα κλωδὶ τοῦ δέντρου τῆς ψυχῆς τὸ ὁποῖο βλαστάνει κι' ἀνθίζει ποτιζόμενον ἀπὸ τὰ πικρὰ τῆς δυστυχίας δάκρυα, παρὰ ἀπ' τὶς στιγμιαῖες τοῦ σώματος ἀπολαύσεις.

— Ὁ ἔρως εἰσχωρεῖ καὶ στὰ μέρη ἐκεῖνα ἀκόμα, ἀπὰ ὁποῖα οὔτε τὰ ἄγρια θηρία δὲν τολμοῦν νὰ ζητήσουν τὴ τροφή τους. Ὅταν ἕνας ποὺ ἀγαπᾶ γνωρίζει τὴ δύναμη καὶ τὴν τόλμη αὐτὴ τῆς ἀγάπης, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἐπιτύχη.

ΡΩΜΑΙΟΣ

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Ἑλένην Ἀθανασίου Ἐνταῦθα. Δὲ μποροῦμε νὰ δεχθοῦμε τὴν ἐπὶ πληρωμῇ τακτικήν συνεργασίαν σας, γιατί τὸ ἐπιτελεῖον τῶν συνεργατῶν μας ἀπαρτίζεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ γνωστοὺς παλαιοὺς καὶ νέους λογίους καὶ δημοσιογράφους. Σωτ. Ζωϊτόπουλον. Θὰ τὸ σημειώσω σας ποίημα ἐπιτυχές. Ζωὴ Κούν Ἀθανάσ, Βόλον. Τὸ ποίημά σας ἀνεπιτυχές. Ταστικὴν Ἀναγνώστριαν. Τὸ ποίημά σας δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὡς μὴ συνοδευόμενον ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως. Α. Βαρσόπουλον, Χανιτζᾶ. Πρέπει νὰ μᾶς ξαναστείλετε καὶ τὸ δίηγημα σημειώνοντες παραπλεύρως «δικαίωμα κρίσεως» ἀπεστάλη. Γ. Β. Χ., Καλάμας. Τὰ ἀστεῖα ποὺ μᾶς στέλνετε πολὺ γνωστὰ καὶ ἔχουν δημοσιευθῆ ἑκατοντάκις. Ἀλέξ. Φιλαδελφέα, Ἐνταῦθα. Ἔχετε δίκηο καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς γιὰ ὅσα μᾶς γράφετε. Δημοσιεύουμε καὶ θὰ δημοσιεύουμε πάντοτε καὶ εἰκόνας Ἑλλήνων ζωγράφων στὸ ἐξώφυλλον. Ἰωσηφίναν Μεφκάτη, Ζακύνθον. Ἡ ἐγκυκλοπαίδεια ποὺ μᾶς γράφετε δὲν μᾶς εἶνε χρήσιμος Πάντως σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Μήπως ἔχετε ἄλλα βιβλία, οἱαδήποτε καὶ ὁσαδήποτε κι' ἀκόμη πλήθη Νάξον. Τὸ πεῖσ σας ὄχι ἐπιτυχές. Μὴ βιαζόσαστε λοιπὸν καὶ μελετᾶτε. Ἔτσι μόνον θὰ κάμετε κάτι μιὰ μέρα. Ἂν ἔχετε ταλάντο. Νώλην Πάτσην, Χανιά: Τὸ διήγημά σας ἀνεπιτυχές. Γλῶσσα καὶ ὕφος ὄχι στρωτά. Θὰ μᾶς ἐκθέσαν σχολεῖον. Διαβάστε ἑλληνας πεζογράφους. Γ. Λαλακόν, Ταγανίκα (Ἀνατ. Ἀφρική). Μᾶς γράφετε —(Τὸ κάτωθι, ἀφρικανικῆς προβεβεύσεως ποιήματα νὰ εἰμιστε εἰλικρινεῖς μαζὺ σας: Τέλος τὸ ποίημά σας ὄχι κιλό. Τὰ μαράζι δὲν ὁμοιοκαταληκτεῖ μὲ τὸ σκοτάδι, οὔτε τὸ μαγικό μὲ τὸ λαγγινό, (ἄλλαγ νό) Διόβαστε ποίησι. Σπ. Κούρκουλος, Ἐνιά. Τὸ ποίημα καλὸ καὶ δημοσιεύεται ἐδῶ. Νὰ μᾶς στείλετε τὰ ἑξῆς τοῦ γαμου. Καὶ τοῦ Περούζη ὅτι ἔχετε σὲ στίχους κι' ὅτι ξέρετε ἀπ' τὴ ζωή του. Ἰδοὺ τώρα καὶ τὸ δημῶδες τῆς Κερκύρας, «Τοῦ Ρήγα ἡ θυγατέρα»

Σήμερα σύγνεψ' ὁ Οὐρανὸς
σήμερα 'χάθ' ἡ μέρα
σήμερα πρωτομίσευφε
τοῦ Ρήγα ἡ θυγατέρα·
τὴν εἶδ' ὁ γυιὸς τοῦ βασιλῆ
τὴν εἶδ' ὁ γυιὸς τοῦ Ρήγα
τὴν εἶδε τὸ ρηγόπουλο
γυναῖκα νὰ τὴν πάρη·
Γυναῖκα του λοήστηκε
καὶ πρῶτο του στεφάνι.
Τὸ βράδυ πάει στο σπίτι του
πολὺ μοργομισμένος·
Τόνε ρωτᾶ ἡ μανοῦλα του
κ' ἡ πρώτη του ἀδερφή του :
—«Τί ἔχεις Κωνσταντίνε μου
κ' εἶσαι μαργομισμένος ;»
—«Μάννα τὴν κόρη ποῦδα 'γιὸ
ἄλλος θὰ μοῦ τὴν πάρη !»
—«Ἐκείνη 'ναι Κορφιάτισσα
Κορφιάτη θὲ νὰ πάρη,
ἐσὺ 'σαι βασιλιῶς παιδί
βασίλισσα θὰ πάρης !»
—«Μάννα μου κι' ἂν τὴν [ἤβλεπες
Κορφιάτσα δὲ τὴν κανεις
ἀλλὰ τὴ λὲς βασίλισσα
καὶ πρώτη βενετσιά α
ὁ γῦρος τσὶ καρπέτας (*) της
τὸ κάστρο ξαγοράζει
ὄχι τὸ κάστρο μοναχά
μόνο κι' ὅλη τὴ χώρα !..»
—«Ἂν εἶνε γυιὲ μου ὅπως [μοῦ λές
κι' ὅπως μοῦ κουβεντιάζεις
φέρε νοδάρους δώδεκα
γραμματικοὺς δεκάξη.
Ἄλλοι νὰ γράψουν τὰ προικιά
κι' ἄλλοι τὰ πανοπροίκια».
Σαράντα μέρες κάμανε
τὴ σκάλα ν' ἀνεβοῦνε
κι' ἄλλες σαράντα τέσσεις
τὴ κόρη γιὰ νὰ βροῦνε.
Κ' ἐπῆγαν καὶ τὴ βρήκανε
σ' ἕνα ψηλὸ ἀπαλάτι
ποὺ κρισσαρίζει τὸ φλουρὶ
καὶ πέφτει τὸ μπαμπάκι·

(*) βέστα, φουστάνι.

καὶ τ' ἀποκρισαρίσματα
τὰ βάνει στὸ μαντῆλι
καὶ τὸ μαντῆλι στὸ σπαθὶ
καὶ τὸ σπαθὶ στὴ ζώνη
κ' ἡ ζώνη ἀπάνω στ' ἄλογο
καὶ τ' ἄλογο στοὺς κάμπους.
Διψᾶν οἱ κάμποι γιὰ νερὸ
καὶ τὰ βουνὰ γιὰ χιόν
διψᾶει κ' ἐμὲ ἡ καρδοῦλα
γιὰ μῆλο γιὰ κυδῶνι,
γιὰ μῆλο γιὰ ροδάκινο
γιὰ 'να γλυκὸ σταφύλι
γλυκότερο δὲν ἔβρηκα
ἀπ' τὸ δικό σου ἀχείλι

Ἀκαταλόγιστον, Τρίπολιν. Πρωτότυπη συνεργασία πέγνουμε ἀπὸ τοὺς γνωστοὺς λογίους. Τὸ ποίημά σας ὄχι καλό. Στεῖλετε λοιπὸν διηγήματά σας σ' ἄλλο περιοδικόν. Ἡμεῖς ἔχομμε ὁρισμένας ὑποχρεώσεις ἀναντι τῶν ἀναγνωσταν μας. Δὲν μποροῦμε, οὔτε καὶ θέλουμε νὰ φύς με μὴ κατάλληλον καὶ εὐχαρίστον ὕλην. Ὑποστηρίζουμε τους νέους ἀλλὰ κάποιο ταλέντο καὶ λέμε σ' ὅλους τὴν ἀλήθεια. Γιατὶ μᾶς θέλετε ψεύτες καὶ ψευδολόγους. Προτιμᾶτε φίλε κυρίε—τὴν ἀλήθεια κι' ἂς εἶνε καὶ πικρὴ σὰν τὸ κινίνο !... Ν. Ἀρτέμην, Ἐνταῦθα. Τὰ ποιματά σας ἀνεπιτυχῆ. Ἰδοὺ ἕνα τετράστιχο ἐκ τοῦ «Ὁ γέρων φιλάγυρος καὶ ὁ θάνατος»

Γέρων στὰ ἑνενήκοντα
χρονάκια καταυθάνει
Κι' ὅμως ποτὲς δὲν σκεύτηκε
Μιὰ μέρα πῶς θὲ νὰ πεθανῆ !..

Κ. Α. Δημοσιεύουμε ἐδῶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ πάλαι ποτὲ χωροφύλακος κ. Ξεως καὶ ἀστυν. σταθμάρχου Ἁγίων Θεοδώρων, Γιάννη Τρύφα, τὴν ἀπολείσαν εἰς τὴν Εἰσαγγελίαν Πατρῶν

«Λαμβάνο τὶν τιμὶν νὰ ἀναφερθῶ ὅτι σίμερον χρουγὴν ἀφ' ἡνέα ὡς ἔγκηστα (ἡ ἱέρα Κιρυακὶ) παρουυιάσθι κατενοπὸν μου ἀναφέρθι ὁ Ἀντονιος Μοῦρτσος ὅτι δτιαν ἐμετεβ τὶν ἴζτα σ' Ἐκλισία μαζὶ μὲ τὴ σεζιγικὴ του ἠογένια Μαρου, Φρονσὶν μ' μικρὸ Μίτερου, γιὰ τὶν Ἀνάστασι, ἀγνουστι καβάλισαν τὴ Μαρ κατέβηκαν μέσα κὶ τοῦκλεψαν ἐφτὰ ζεβεδέους (γουνόλα) κὶ ἀ γουσαν καὶ τὴ μάνα τῶν ζεβεδέων ἀνυλεὸς ἰς τὸ Μέτσιο. Δὲ τ ταγανίου καὶ δὲν εἶνι κιαφὴ γιὰ ζωτή.

Τᾶφτα γιὰ νὰ ὑπολιμθῆτι τις ὑποθέσεως κ.τ.λ. κ.τ.λ.»

Ἐδυστ. Θεοχαρίδην, Κιλκίς. Τὸ ποίημά σας καλὸ στιχουργικῶς, μόνο στὴν σύλληψι, στὴν ἰδέα. Στεῖλτε τίποτε ἄλλο. Λ. Λευκόπουλ Ἀλεξάνδρειαν. Τὸ διήγημά σας ὄχι καλό. Πρωτόλειο, χωρὶς νὰ πῆτε τὸ θέ τικό, χωρὶς καμιὰ χάρι στὸ γράψιμο. Βρισκόσαστε, μ' ἄλλα λόγια, στὴν ἀρχ Διόβαζετε λοιπὸν κ' ἔχετε ὑπομονή. Ε. Πάσσαρην, Ἐνταῦθα. Καὶ σὲ λέμε τὸ ἴδιο. Τὸ διήγημά σας ἐντελῶς κοινὸ καὶ μὲ λάθη στὴ διατύπω στὴν ἀφήγησι. Διαβάζετε, αὐτὸ εἶνε τὸ μόνο ποὺ ξέρουμε νὰ σᾶς συμβουλέ Σ. Βοσυνιώτην, Ἐνταῦθα. Τὸ διήγημά σας ἐνδιαφέρον ἔως τὴ θεσις μὰ κακὰ γραμμένο. Γλῶσσα καὶ ὕφος ὄχι ὁμοιόμορφα. Ἡ πρώτη μετ σχολαστικότητες, τὸ δεύτερο ξηρό, στεγνό, ἄχαρο. Τὰ χειρόγραφα δὲν σ σρέφουνται. R. ZOURES, Ἀλεξάνδρειαν. Δυστυχῶς, τοιοῦτον εἶδος κ ἀγγελίας δὲν δημοσιεύομμε. Μαίρην Βαγιάκου, Ἀλεξάνδρειαν. Τὸ δ γημά σας, δυστυχῶς, ἀνεπιτυχές. Ἔχει τόσα πολλὰ λάθη ὥστε νὰ μὴ μπορ νὰ σᾶς τὰ ὑποδείξουμε. Ἀπὸ τὶ ἂς μὴ σᾶς ἀπελπίσῃ, ἀφοῦ ἐπ μᾶς γράφετε εἶνε τὸ πρῶτο σ διήγημα. Καὶ τὼν πιὸ ἀρχ συγγραφέων τὰ πρῶτα ἤσαν ἀνεπιτυχῆ. Χρόνον τὸν Γο τάκην. Οἱ ἀρχὲς σας κα στὴν ἐμπνευση τους, κα ὁ ὁ γράψιμό τους. Ἐπιτρέ τὸ ποιηματάκι σας. Τὸ ἀπ εἶχε περισσοτερη τέχνη στ χουργία του, θὰ ἦταν δημοσι μο. Γεωργίου Τζανε κη ν, Νησὶ -Μεσσήνης. Ὅπ ἐπιστολήν σας, εἴτε τὸ ἔργο κατορθώσαμε, χαρ' ὅλη τὴ μας θέλησι, νὰ διοβάσουμ κακογραφία τους τὰ κείμε πολύτιμες ἀδιάβαστα. Ἐκεῖ προσπαθῆτε νὰ γράφετε καθ τερα, οὔτως ὥστε νὰ σᾶς ἐπιτ καὶ ἐκεῖνοι πρὸς τοὺς ἀπόκρ πευθύνεσθε ; Ι.Ο. Κ. Ἐνταῦ Ἀπὸ τὶς δύο μεταφράσε κρατήσαμε μόνο τοῦ Μοπερ. Ἀλλὴ τοῦ Ντοντὲ ἔχει δημοσιε Ὅπως βλέπετε σᾶς ἀπαντ ἐξ ὁλοκλήρους μῆνες τῶν ἐπιστ κοπενταυγουστου, ὅπότε ἤλθ νὰ σᾶς ἀπαντήσουμε ! Ἀλ Σ. Ὕδραν. Στεῖλτε μας ταχυδ κὸς τὸ διήγημά σας μαζὶ μ' τὴ πεντάδραχμον διὰ δικαίωμα κρ ας. Παραμυθοῦνα Ἀθήνα δη ν, Καρδίτσαν. Δυστυχῶς βιβλία αὐτὰ δὲν μᾶς χρειάζ Εἶνε εἰδικὰ μόνο γιὰ τοὺς σ σαλους. Ι. Θεοδωρέου, Ἐ διήγημά σας ἀνεπιτυχὲς καὶ κα γραμμένο. Σὲ πολλὰ μέρη τὸ κα λυτὸς ἀκατανόητο. Εὐάγγελ Τρανελλὴν Πάτρας. Ἐν τ σας... ἀρσιστοεργυμα (!!! γρ (γωλισα-ὅπως τὴν γρ σεῖς) Μαρία καὶ αὐτοφεγκ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὡς μὴ συνοδ μενον ὑπὸ τοῦ πεντάδραχμ καιώματος κρίσεως. Τοῦ ἀστυν αὐτοῦ-βλέπετε – δὲν ἔξ οὔτε τ' ἀρισταυγγμα ... ρον Σαρρὴν. Ἂν δὲν ἀ ἀπαντήσαμε ὡς τώρα, αὐτὸ σ μαίνει ὅτι τὰ ποιηματά σας ἐλήφθησαν. Βισάλτην Ἀ γρίταν. Καὶ τὸ σημερινό ἀπ σας ἀνεπιτυχές. Κάλλια τισσαν, Ἐνταῦθα. Τὸ ὑπ στιογγενγιατικο διήγημα σας γρ μένο σὲ γλῶσσα μικτὴ ποὺ ἐ ταστοφέρει κυριολεκτικῶς. Ἐ τ ζημαγάλην, Ἀλεξάνδρ αν. Γιατὶ εἰς ἐσεῖς τὴ ; Πότε ; Στεῖλατε ποίημα ; Πότε ; Ἀφοῦ νὰ τὰ στεῖλετε καὶ τὰ δυο Ρογῆρον Φιλίππ διήγημά σας ὄχι ἀπεπιτυχές Γιὰ σ καλὰ σας λόγια σᾶς εὐχαριστοῦμε

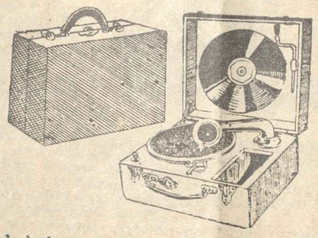

ΤΑ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ
STARR
MASTERTONE
ΕΙΝΑΙ
ἀπὸ ἀπόψεως τιμῆς ΤΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ποιότητος ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ.
ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΙΑ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΔΟΣΕΩΝ
ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ ΣΤΑΡΡ
ΑΘΗΝΑΙ : Στοὰ Ἀρσακείου 12. Τηλ. νέον : 8 - 31
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ : Ὁδὸς Φίλωνος 48. Τηλ. νέον : 10 - 26

ΑΜΠΕΛΟΚΤΗΜΟΝΕΣ

ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΖΕΣΘΕ ΔΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΝ ΤΟΥ ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΥ ΤΟΝ ΠΟΛΤΟΝ ΒΟΥΡΓΟΝΔΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΖΟΜΕΝΟΝ ΜΕ ΣΟΔΑΝ SOLVAY (ΣΟΛΒΕ)

Ὅλοι οἱ μεγάλοι ἀμπελοκτήμονες χρησιμοποιοῦν τὸν πολτὸν τοῦτον, διότι ἔχει τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν κοινὸν βορδιγάλειον πολτὸν μετ' ἀσβέστου:

1) Παρασκευάζεται εὐκόλως.
2) Δὲν φράσσονται οἱ ψεκαστῆρες.
3) Προσκολλᾶται τελείως ἐπὶ τῶν φύλλων.
4) Δὲν παρασύρεται ἐκ τῶν φύλλων ἀπὸ τὰς συνήθεις βροχάς.
5) Διασκορπᾶ ὁμοιομόρφως τὸν θειϊκὸν χαλκόν.
6) Δὲν καίει τὰ φύλλα ὡς δύναται νὰ συμβῇ μὲ τὴν ἄσβεστον.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΠΟΛΤΟΥ ΒΟΥΡΓΟΝΔΙΑΣ

νερὸ	100 ὀκάδες
θειϊκὸς χαλκὸς	2 »
σόδα Solvay (Σολβὲ)	1 ὀκᾶ

Συνήθως χρησιμοποιεῖται διὰ τοὺς πρώτους ψεκασμοὺς ἀραιοτέρα διάλυσις. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ ἀναλογία θειϊκοῦ χαλκοῦ καὶ σόδας δέον νὰ εἶνε ὁμοία ὡς π. χ. εἰς 100 ὀκάδας νερό, ἐὰν διαλυθῇ 1 ὀκᾶ θειϊκοῦ χαλκοῦ, θὰ προστεθῇ ἡμίσεια ὀκᾶ σόδα Solvay (Σολβέ).

Ἡ σόδα Solvay (Σολβὲ) πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ εἰδικὰ καταστήματα.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἀπευθυνθῆτε εἰς τοὺς κ. κ.

ΑΔΕΛΦΟΥΣ ΜΠΑΟΥΜΑΝ
ἀντιπροσώπους
Ἀθῆναι, ὁδὸς Καπνικαρέας 7β.

ΚΟΝΤΑΡΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟΡ ΜΠΡΟΝΖ
εἰς μεγίστην συλλογὴν ἀπὸ 80 δραχμὰς καὶ ἄνω εἰς ὅλα τὰ μεγέθη.

ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΣ
Βελουτὲ διάφορα, Μουαρὲ μεταξωτὰ καὶ συμκλῆ, Πλοὺσ-ντεμπλ-φὰς καὶ σκέτα, Ζούτ, Κρετόν, Σατέν, Παραπετάσματα ἑταμὴ χρωματιστά, Μαξιλαράκια, ὑφάσματα καλυμμάτων, Στὸρ φιλλέ, Μπριζ-μπιζ, Τάπητες διαδρόμων βελουτέ, ψάθες διὰ στόρ, ψάθες κοκὸ δωματίων καὶ διαδρόμων κ.τ.λ. Μουσαμάδες ἐπίπλων καὶ πατωμάτων (LINOLEUM) καὶ φελοτάπητες.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΕΛΑΤΗΡΙΩΝ
ἄπαντα τὰ εἴδη ὁλικῶν ταπετσαρίας
ΠΕΤΡΟΣ Ι. ΣΙΦΑΛΑΚΗΣ
ΑΘΗΝΑΙ – ΟΔΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΑΡΙΘ. 55 γ' δ

ΣΥΝΑΧΙ-ΓΡΙΠΠΗ
ΗΜΙΚΡΑΝΙΕΣ - ΝΕΥΡΑΛΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΘΕ ΠΟΝΟΣ

ἀνακουφίζονται καὶ θεραπεύονται μὲ τὶς κομπριμὲ CRYOGENINE LUMIÈRE τὰς ὁποίας δέχονται καὶ οἱ λεπτότεροι στόμαχοι. Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Φαρμακεῖα. Δύο(2) κομπριμὲ ὡς δείγματα δωρεὰν παρὰ τῷ κ. ΔΙΟΝΥΣΙΩ ΠΟΛΙΤΗ, Γενικῷ Πράκτορι καὶ Ἀποθηκαρίῳ. Στοὰ Ἑρμείου—Ὁδὸς Ἑρμοῦ Ἀθῆναι. Ἡ Cryogenine Lumière συνιστᾶται ἀπὸ τὸ Ἰατρικὸν Σῶμα, Ἀπαραίτητον διὰ πᾶσαν περίστασιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Ὁδὸς Σίνα 9—Ἀθῆναι
Ἀριθ. τηλεφ. 8 72 (Παλαιὸν)

ΠΡΥΛΑΝΤΙΝΗ ΚΡΥΣΤΑΛΙΖΕ
"ΠΟΥΠΕ"

Μὴ χρησιμοποιῆτε πλέον νερὰ στὰ μαλλιά σας, γιατὶ ἐπιφέρουν πιτυρίασιν καὶ ἄλλας δερματικὰς παθήσεις.

Μὴ φοβεῖσθε νὰ λερώσουν τὰ περιλόμιά σας & τὰ μαξιλάρια σας, τὰ ὁποῖα ἔρχονται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὴν κόμην, καθ' ὅτι δὲν περιέχει λιπαρὰς οὐσίας.

Ὅτι ὑπέροχον εἰς ἐμφάνισιν τῆς κόμης θὰ γίνῃ μὲ τὴν ΠΟΥΠΕ, ἐπιπροσθέτως θ' ἀντικαταστάσῃ κάθε ἄλλος ἀρωματισμός.

PUBLIBUHO

Dentolin
SANITAS
Ἡ καλύτερη ὀδοντόπαστα
Καθαρίζει
Δροσίζει
Μοσχοβολᾶ

Τὰ προηγούμενα φύλλα τοῦ «Μπουκέτου» τιμῶνται δραχμὰς 3.

ΚΟΝΙΑΚ ΒΟΤΡΥΣ

V.O. & V.O.S.

Παλαιὸν ἀπόσταγμα Οἴνου

Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Οἴνων καὶ Οἰνοπνευμάτων

ΣΤΑΔΙΟΥ 15δ.

Κεντρικὸν πρατήριον ὁδὸς ΑΘΗΝΑΣ 27α

Ο ΓΝΩΣΤΟΣ

ΟΙΚΟΣ Κ. Τσοπανελλη

ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 33

Ἱδρυσεν ἰδιαίτερον τμῆμα

ΚΟΠΤΙΚΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ

Διδασκαλία παρὰ τοῦ ἰδίου. Ἡ τελεία ἐκμάθησις εἰς 40 μαθήματα. Ἀμοιβὴ 3.000 δρ. Εἰς τὴν αἰτοῦσαν ἀποστέλλονται λεπτομερεῖς ὁδηγίαι.

ΗΛΕΚΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
MASSAGE - ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Δρ ΙΑΤΡΟΣ ΛΙΑ ΦΑΡΜΑΚΙΔΟΥ

Τ. βοηθὸς τῶν καθηγητῶν Grashey ἐν Μονάχῳ Belot ἐν Παρισ. Γωνία ὁδ. Θεμιστοκλ. καὶ Γραβιᾶς 13 (παρὰ τὴν Ὁμόνοιαν) Διὰ νεωτάτων μεθόδων θεραπεύει: Γυναικολογικὰς παθήσεις, παχυσαρκίαν, ἀναιμίαν, ἀδενοπάθειαν, νευρασθένειαν, ρευματισμοὺς, Τριχόπτωσιν καὶ ὑπερτρίχωσιν, Ἀκμήν, (μπιμπίκια), ρυτίδας, οὐλάς, σπίλους (ἐλιές), κ.λ.π.

Ι. ΛΟΥΓΖΙΔΗΣ

Χειροῦργος ὀδοντοϊατρὸς ΠΑΡΙΣΙΩΝ. Ἐπὶ τεταετίαν εἰς Παρισίους σπουδάσας. Ὀλιγοήμερος καὶ ἀνώδυνος θεραπεία παθήσεων στόματος καὶ ὀδόντων. Οὐλήτιδας, δυσοσμίαν καὶ Pyorrhée ταχέως. Χαλκοκονδύλη 44.

ΕΜ. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ & ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ

Ἐν Παρισίοις καὶ Λυῶνι

Ἐπὶ τριετίαν εἰδικῶς ἐκπαιδευθείς.

Δέχεται ἐν τῷ ἰατρείῳ του 9 11 καὶ 3 6, Σόλωνος 103.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Βιβλία εἰδικὰ ἀγγελιῶν ἐκ 400 καὶ 800 σελίδων εὑρίσκεται στὸ τυπογραφεῖον Στράγγαλου ὁδὸς Λέκκα 7.

ΗΡΑΚΛΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

Ἰατρὸς

Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων. Τ. Βοηθὸς Χειρουργικῆς καὶ Γυναικολογικῆς Κλινικῆς ἐν Γαλλίᾳ. Γυναικολογικὰ-Αἰσθητικαὶ ἐγχειρήσεις. Ὁδὸς Ἀριστοτέλους 55. Δέχεται 2-6 μ. μ.

ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΔΩΡΕΑΝ

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ

Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δὲ καλλιτεχνίᾳ Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 30.

Ὧραι 8 11 π. μ. καὶ 4—7 μ.μ. Ἀριθ. Τηλεφ. 7-62 (Παλαιόν)

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.

ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ

Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

27 Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-68

Κ. ΚΟΛΙΤΣΙΔΑΣ

ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ—ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Ὁδὸς Ἀχαρνῶν 170α (Τέρμα)

ΛΟΓΙΣΤΑΙ ΑΡΙΣΤΟΙ

ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ ποὺ ἀποβλέπετε εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ Γραφείου ἢ θέλετε νὰ βελτιώσετε τὴν θέσιν σας. ΚΥΡΙΟΙ ποὺ θέλετε νὰ ἐξασφαλίσετε μίαν βιοποριστικὴν θέσιν ἀξιόλογον ὡς ΛΟΓΙΣΤΑΙ εἰς Τραπέζας, Ἐμπορικὰς, Βιομηχανικὰς καὶ παντὸς εἴδους ἐπιχειρήσεις, ἐπωφεληθῆτε τῶν ὡρῶν τῆς εὐκαιρίας σας ν' ἀποκτήσετε ἐπαγγελματικὴν, ἐπιστημονικὴν, λογιστικὴν ἱκανότητα ἐγγραφόμενοι εἰς τὰ ἡμερήσια ἢ νυχτερινὰ τμήματα τοῦ τελειοτάτου καὶ ὑπευθύνως ἀναλαμβάνοντος

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΟΡΙΝΝΑΣ Μ. ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ

Ὁδ. Μιχαὴλ Βόδα 27α—Ἀθῆναι

Ἐγγραφαὶ καὶ πληροφορίαι καθ' ἑκάστην. Ζητήσατε Κανονισμόν

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ ΕΛΛΗΝΑΣ ΟΜΟΓΕΝΕΙΣ

Τὰς ἐκδόσεις τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου αὐτοτελεῖς καὶ καλλιτεχνικῶς βιβλιοδετημένας :

1) Ὁ Καπετὰν Φάντασμα τοῦ Πὼλ Φεβὰλ
2) Ὁ Καπετὰν Βρυκόλακας τοῦ Μπρὰμ Στόουκερ
3) Αἱ Περιπέτειαι τοῦ Ἀρθούρου Γόρδωνος Πὶμ τοῦ Ἐντκαρ Πόε.
4) Ἡ Πληγωμένη Καρδιὰ τοῦ Ὄνορὲ Μπαλζὰκ
5) Ἡ Σφίγξ τῶν Πάγων τοῦ Ἰουλίου Βὲρν.
6) Ἡ Σόνια τῆς Ἔρρίκου Γκρεβὶλ
7) Ὁ Ἄνθρωπος μὲ τὴ Διπλὴ Ζωὴ τοῦ Στήβενσον
8) Ἡ Κόρη τοῦ Μεγάλου Βάλτου τῆς Σέλμας Λάγκερλεφ
9) Ἡ Μονμάρτρη τοῦ Μυρζὲ

Εὑρίσκετε εἰς τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Πρακτορεῖον τῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων κ. Ι. Τσούρνου Γαλεὶ Μενασὲ Νο 36—37 καὶ εἰς τὸ ἐν Καΐρῳ Ὑποπρακτορεῖον τῶν Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων Ο. Βαρβούνη ὁδὸς Ἐμάντ-ελ-Νεὶν καὶ εἰς τὰ κατὰ τόπους Ὑποπρακτορεῖα τῶν Ἀθην. Ἐφημερίδων.

Ἐπίσης εἰς τὰ αὐτὰ Πρακτορεῖα καὶ Ὑποπρακτορεῖα ἐπιδέχονται τὰ Ἡμερολόγια τοῦ «Μπουκέτου» τῶν ἐτῶν 1926—1927 καὶ ἀντιμετωπίζουν μὲ τὴν ἐκλεκτοτέραν φιλολογικὴν ὕλην των τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπαραίτητα εἰς ὅσους ἀγοράσουν καὶ τὸ ἐφετεινὸν, πρὸς συμπλήρωσιν ὅλης τῆς σειρᾶς

Ἄπαντα τ' ἀνωτέρω βιβλία καὶ Ἡμερολόγια πωλοῦνται εἰς τιμὰς Ἀθηνῶν καὶ ἀπηλλαγμένων ταχ)κῶν τελῶν.

ΑΠΟΘΗΚΗ ΣΙΔΗΡΩΝ

ΙΩ. ΑΘ. ΡΕΜΠΟΥΤΖΑΚΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΒΗΣΣΥΝΙΑΣ

(Πάροδος Ἑρμοῦ 207)

ΣΙΔΗΡΑ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ

Δοκαρίνες μαῦρες, Ἀτσάλια, Αὐλακωτές, Δάμες, Δαμάκια, στρωγγιά, τετράγωνα, Σιδηρογωνιές, Τάφ κ.λ.π. κ.λ.π.

ΕΙΣ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ

Ἀγοράζετε τὴν «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» μὲ τὶς 36 σελίδες της καὶ τὴν ἐκλεκτὴ της ὕλη.

ΝΕΑ ΩΜΟΡΦΙΑ ΦΑΝΕΡΩΝΕΤΑΙ

Μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐπικαθισμάτων

...λετε νὰ ἔχητε λευκοτέρους, ...ιστέρους ὀδόντας; Ἰδοὺ μία ...μέθοδος ὅπως τὸ ἐπιτύχητε. — ...ν ζητῆτε νέαν ὀμορφιὰ ...νὰ θέλγητρα, δοκιμάσατε ...ν τοῦτον τρόπον.

...πάστε τοὺς ὀδόντας σας ...ς γιόσης, καὶ θὰ αἰσθανθῆτε ...ν παρουσίαν ἐπικαθισμάτων-ἐνείδος ὁλοθηρῶν ἐπισκιάσας.

...ν ὅσον τὰ ἐπικαθίσματα ...ρονται ἐπὶ τῶν ὀδόντων, ...ιμάμας σας εἶνε ἐστερημένον πάσης χάριτος

Σήμερον ἐφευρέθη ἡ Πέψοντεντ νέον εἶδος ὀδοντόπαστας. Ἀποσυνθέτει τὰ ἐπικαθίσματα. Διατηρεῖ τοὺς ὀδόντας στιλπνοτάτους.

Δοκιμάσατε τὴν Πέψοντεντ. Ἰδέτε πόσον καθαροὶ φαίνονται οἱ ὀδόντες σας κατόπιν χρήσεως Ὀλίγων ἡμερῶν χρήσις τῆς ὀδοντόπαστας ταύτης θὰ σᾶς κατα...πείσῃ καθ' ὁλοκληρίαν περὶ τῆς ἀποτελεσματικότητός της.

Ἀγοράσατε σήμερον τὴν ὀδοντόπαστον ταύτην.

ΚΑΤΑΤΕΘΕΝ ΣΗΜΑ **Pepsodent** 1919

ΠΕΨΟΝΤΕΝΤ ἡ νέα Ἀμερικανικὴ ὀδοντόπαστα

Ἀντιπρόσωπος: Π. ΠΕΡΟΓΛΟΥ, Πλατεῖα Ὁμονοίας 3—Ἀθῆναι

ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΟΣ

Ὑπάρχουν ἐν προκαλοῦνται ἀπὸ κρυολόγημα, πονοκέφαλοι, ὑπερβολικὴ ἐργασίαν, κατάχρησιν ἀλκοόλ κ.λ.π. κατεπιβαίνονται καὶ θεραπεύονται. Πείθονται τὰ γνωστὰ

ΔΙΣΚΙΑ ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

...ν ἀλλὰ ἀποδίδουσι τὴν ἀποτελεσματικὴν των ἐνέργειαν ...τὴν κεφαλὴν, τὸν ὦτον, γρίππην, ῥευματισμοὺς νευραλγίας ...ὑπὸ ἐπιδείξεων τὰ δισκία "Ἀσπιρίνης" (Acetylosalicylicacid)

...ποιοῦνται τὴν γνησίαν συνταγεῖσαν ...μὲ τὴν ἐπωνυμίαν τοιούτων.

BAYER

VITAGON
*** SANITAS ***

ΤΟ ΕΚΘΑΜΒΩΤΙΚΟΝ ΧΡΩΜΑ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ

Θὰ τὸ ἐπιτύχητε μεταχειριζόμενος τὴν Κρέμα, τὴν Πούδραν καὶ τὸν Σάπωνα "Σιμὸν„ ἅτινα πραγματοποιοῦσι τὸν τριπλοῦν σκοπόν: νὰ καθαρίζωσι τὸ δέρμα, νὰ τὸ καθιστῶσι μαλακὸν καὶ νὰ τὸ διατρέφωσιν.

CRÈME SIMON

Αἱ DOLLY SISTERS
ΚΑΤΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΕΝΑΙ
ΜΕ ΤΗΝ ΚΡΕΜΑ SIAMOISE

Αἱ παγκοσμίου φήμης μεγάλαι ἀστέρες υἱοθέτησαν τὴν Κρέμα Siamoise, τὸ περίφημον διπλοῦν προϊὸν διὰ τὴν καλλονήν. Ἡ ἐκπληκτικὴ αὕτη ἐφεύρεσις ἔρχεται νὰ ἀναστατώσῃ ὅλας τὰς μεθόδους ἐξωραϊσμοῦ γνωστὰς μέχρι σήμερον.

Ἀπλωματοῦχοι χημικοὶ καὶ διάσημοι δερματολόγοι ἔρχονται νὰ ἀποδείξουν ὅτι ἡ ἐπιδερμὶς δὲν ἐπαρκεῖται μόνον μὲ ἕνα προϊὸν ὁποιονδήποτε καὶ ἂν εἶνε τοῦτο. Ἡ Κρέμα Siamoise συνίσταται ἐκ δύο διόμων προϊόντων: Τὴν Κρέμα τῆς ἡμέρας πρόσωρισμένην διὰ τὸν καλλωπισμὸν τῆς πρωΐας, ἡ ὁποία προφυλάσσει καὶ ἐξωραΐζει τὴν ἐπιδερμίδα συγχρατοῦσα τελείως τὴν πούδρα, τὴν Κρέμα τῆς νυκτὸς χρησιμοποιουμένην διὰ τὸν καλλωπισμὸν τῆς ἑσπέρας, ἡ ὁποία ἐπαναγγάνει τὸ καθάρισμα καὶ τὴν ἀποψιμυθίωσιν καλύτερον τῶν σαπώνων καὶ τῶν γαλάκτων καλλονῆς, ἀπαλάσσει τὴν ἐπιδερμίδα ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίας ποὺ συσσωρεύονται εἰς τοὺς πόρους, τὴν μαλακώνει καὶ τὴν ἀναζωογονεῖ κατὰ τὸν ὕπνον.

ΚΡΕΜΑ
SIAMOISE

Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα τοῦ Οἴκου Jean de Parys:

Γ. ΗΛΙΑΔΗΣ & Π. ΓΙΑΡΕΜΤΖΙ

Κρατίνου 11—Ἀθῆναι

SLOAN'S

ΣΛΟΑΝΣ ΛΙΝΙΜΕΝΤ

ΣΤΑΜΑΤΑ ΤΟΝ ΠΟΝΟΝ

ΑΝΑΝΤΙΔΟΤΟΝ ΔΙΑ ΡΕΥΜΑΤΙΣΜΟΥΣ ΝΕΥΡΑΛΓΙΑΣ-ΚΡΥΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

ECO

Τό Βιβλίον τοῦ "Γλάξο,,

Ἡ θαυμασία ἔκδοσις τοῦ

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ
ΔΙΑ ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΣ

θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ ὡς ὁδηγός. Περιέχει πολλὰς σοφὰς συμβουλὰς ἀπαραιτήτους, διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ καλὴν ὑγείαν τοῦ Βρέφους. Ἀποστέλλεται δωρεὰν εἰς κάθε μητέρα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Αδενώματα
Αδύνατα βρέφη
Αὴρ καθαρὸς
Ἀνάστημα τοῦ βρέφους
Ἀνορεξία τοῦ βρέφους
Ἀσθένειαι
Ἄσκησις
Βιταμῖναι
Γάλα μητρικὸν
Γάλα νωπὸν
Διάρροια
Διατροφὴ
Διφθερῖτις
Δυσκοιλιότης
Ἐμβολιασμὸς
Ἔμετοι
Ἐξάνθησις
Εὐλογία
Θερμοκρασία
Θήλαστρον
Ἰλαρὰ
Καθαριότης
Κήλη
Κοκκύτης
Κωλικοὶ
Λουτρὸν τοῦ βρέφους
Ὀδόντες τοῦ βρέφους
Ὀδοντοφυῖα
Ὀστρακιὰ
Ὀφθαλμοὶ
Παιγνίδια τοῦ βρέφους
Πιπιλιστὴρ
Πολυφαγία
Πρὸ τῆς γεννήσεως τοῦ βρέφους
Πρόωρα βρέφη
Πυρετοὶ
Ραχιτισμὸς
Σπασμοὶ
Στόμαχος
Συνήθειαι κανονικαὶ
Ὑγιεινὴ τοῦ βρέφους
Ὕπνος τοῦ βρέφους
Φάρμακα διὰ τὸ βρέφος
Χυμὸς φρούτων
Ὠτά
κ. τ. λ. κ. τ. λ.

Ἀποστείλατέ μας τὴν Διεύθυνσίν σας ἢ τὸ κάτωθι δελτίον συμπληρωμένο, καὶ θα λάβετε διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ταχυδρομείου ἓν ἀντίτυπον τοῦ βιβλίου.

2.000.000

ἀντίτυπα ἔχουσι διανεμηθῇ εἰς μητέρας διαφόρων χωρῶν.

Ζητήσατε τὸ ἰδικόν σας.

Ἀντιπροσωπεία "ΓΛΑΞΟ,, - 52 - Ὁδὸς Μενάνδρου 52 - Εἰς Ἀθήνας

Παρακαλῶ ἀποστείλατε μου τὸ βιβλίον τοῦ "ΓΛΑΞΟ,,

Ὀνοματεπώνυμον .....

Διεύθυνσις .....

Πόλις .....

Νομός .....